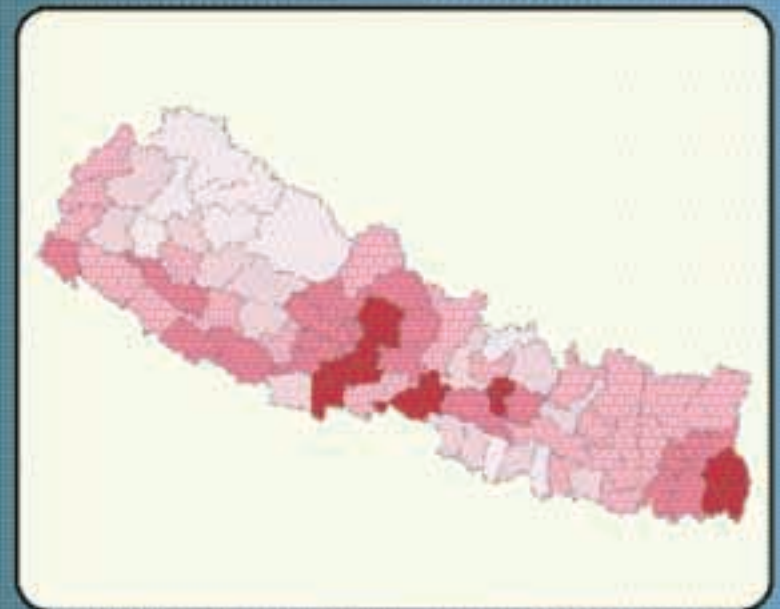

ड. शिक्षा

१. कूल साक्षरता दर
२. पुरुष साक्षरता दर
३. महिला साक्षरता दर
४. प्रौढ साक्षरता दर
५. प्रौढ पुरुष साक्षरता दर
६. प्रौढ महिला साक्षरता दर
७. युवा उमेरका साक्षर महिला-पुरुष अनुपात
८. शैक्षिक तह अनुसार साक्षर जनसंख्या
९. विद्यालय संख्याको वितरण
१०. विद्यालयहरूको संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा
११. प्राथमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा
१२. निम्न-माध्यमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा
१३. माध्यमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा
१४. विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या
१५. प्राथमिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या
१६. निम्न-माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या
१७. माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या
१८. शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात
१९. प्राथमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात
२०. निम्न-माध्यमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात
२१. माध्यमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात
२२. विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात (सबै तहका विद्यालयहरूमा)
२३. प्राथमिक तहका विद्यालयहरूमा विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात
२४. निम्न-माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात
२५. माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात
२६. प्राथमिक तहमा उपेक्षित, उत्पीडित र दलित विद्यार्थीहरू
२७. सबै तहमा अध्ययनरत छात्राहरूको प्रतिशत
२८. प्राथमिक तहमा अध्ययनरत छात्राहरूको प्रतिशत

कूल साक्षरता दर, २०५८[⊕]

कुनै पनि भाषामा पढ्न लेख्न र सामान्य हर-हिसाब (जोड घटाउ) गर्न जानेको ६ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिलाई लेखपढ गर्न जानेको वा साक्षर भन्ने गरिन्छ । विगतका जनगणनाहरू तथा वि.सं. २०५८ को जनगणनामा साक्षरताको यहि परिभाषाको प्रयोग गरिएको थियो । यसैले साक्षरता दर भन्नाले ६ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका लेखपढ गर्न जानेका व्यक्तिहरू तथा सोही उमेर समूहका कूल जनसंख्याको प्रतिशतमा व्यक्त अनुपातलाई बुझाउँछ ।

वि.सं. २०५८ को जनगणनाको नतीजा अनुसार नेपालको साक्षरता ५४.१ प्रतिशत रहेको थियो । जिल्लागत रूपमा सबैभन्दा कम साक्षरता दर हुम्लामा (२७.१ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी काठमाण्डौमा (७७.२ प्रतिशत) थियो । सबै जिल्लाहरूको कूल साक्षरता दरलाई नेपालको साक्षरता दरसंग तुलना गर्दा ४३ जिल्लाहरूमा यो दर राष्ट्रिय मान भन्दा कम र ३२ जिल्लाहरूमा उच्च थियो ।

तालिका ड. १

जिल्ला	प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रतिशतमा
अर्घाखाँची	५६.१	चितवन	७१.१	धनुषा	४८.७	बैतडी	५१.९	रौतहट	३२.७
अछाम	३३.८	जाजरकोट	३९.५	धादिङ	४३.७	भक्तपुर	७०.६	लमजुङ	५६.९
ईलाम	६६.५	जुम्ला*	३२.५	नवलपरासी	५३.३	भोजपुर	५४.८	ललितपुर	७०.९
उदयपुर	५३.६	भैरहवा*	६७.१	नुवाकोट	५१.४	मकवानपुर	६३.४	सप्तरी	४९.६
ओखलढुङ्गा	४९.३	डडेलधुरा	५१.९	पर्वत	५७.०	मनाङ	६०.४	सल्यान*	४८.५
कञ्चनपुर	६०.१	डोटी	४३.७	पर्सा	४२.६	महोत्तरी	३४.७	सर्लाही	३६.५
कपिलवस्तु	४१.८	डोल्पा*	३५.०	पाल्पा	६६.२	म्याग्दी	५६.०	स्याङ्जा	६६.७
काठमाण्डौ	७७.२	तनहुँ	६२.०	पाँचथर	५५.४	मुगु*	२८.०	संखुवासभा	५४.२
काभ्रेपलाञ्चोक	६४.०	ताप्लेजुङ	५२.६	प्युठान	४६.९	मुस्ताङ	५२.१	सिन्धुपाल्चोक*	४०.६
कालीकोट*	३८.५	तेह्रथुम	५९.३	बझाङ	३५.५	मोरङ	५७.०	सिन्धुली*	५०.५
कास्की	७२.१	दाङ	५८.०	बर्दिया	४५.७	रसुवा	३४.३	सिराहा*	४०.७
कैलाली	५२.६	दाचुला	४९.५	बाग्लुङ	६१.७	रामेछाप	३९.४	सुनसरी	६०.६
खोटाङ	५०.२	दैलेख	४८.०	बाँके	५७.८	रुकुम	४०.३	सुर्खेत*	६२.७
गुल्मी	५७.८	दोलखा*	५१.१	बाजुरा*	३४.१	रूपन्देही	६६.२	सोलुखुम्बू	४५.९
गोरखा	५४.३	धनकुटा	६४.३	बारा	४२.७	रोल्पा	३७.५	हुम्ला	२७.१

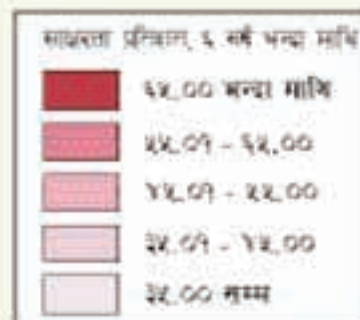
* यी अङ्कहरू गणना भएको जनसंख्यामा आधारित छन् किनकी यी जिल्लाहरूको गणना कार्यमा बाधा-व्यवधान भएको थियो । (परिचय खण्डमा हेर्नु होस्)

⊕ छनौटमा परेका घर परिवारबाट गणना गरिएको । छनौट तथ्याङ्कबारे परिचय खण्ड हेर्नुहोस् ।

कूल साक्षरता दर

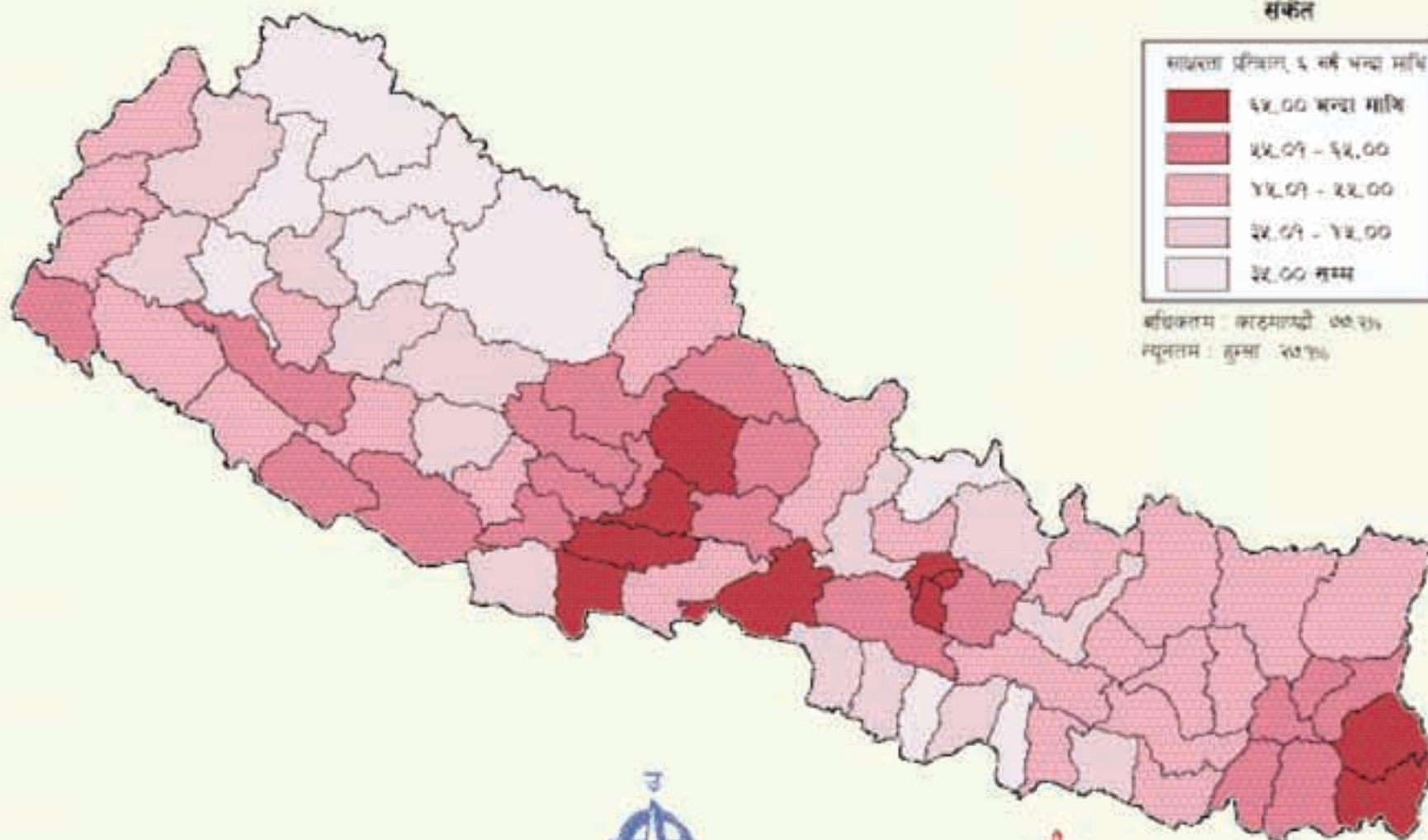
६ वर्ष र सो भन्दा माथि उमेर समूहका कूल जनसंख्यामा उही उमेर समूहका साक्षर जनसंख्या प्रतिशतमा, २०५८

संकेत

अधिकतम : काठमाण्डौ ७७.२%

न्यूनतम : हुम्ला २७.१%

मान माप १ : १,५००,०००
किलोमिटर

साक्षरता : स्थावरता : १२५,०००
साक्षरता : २०५८
संकेत : साक्षर जनसंख्या २०५८

श्री ५ को ध्वजा
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

पुरुष साक्षरता दर, २०५८[⊕]

पुरुष साक्षरता दर भन्नाले ६ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका लेखपढ गर्न जानेका पुरुषहरूको जनसंख्या र सोही उमेर समूहका जम्मा पुरुषहरूको जनसंख्याको प्रतिशतमा व्यक्त अनुपातलाई बुझाउँछ । वि.सं. २०५८ को जनगणनाको नतीजा अनुसार नेपालको पुरुष साक्षरता दर ६५.५ प्रतिशत रहेको थियो । जिल्लागत रूपमा पुरुष साक्षरता दर सबैभन्दा कम हुम्लामा (४१.३ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी काठमाण्डौमा (८६.५ प्रतिशत) थियो । सबै जिल्लाहरूको पुरुष साक्षरता दरलाई राष्ट्रिय मान (६५.५ प्रतिशत) संग तुलना गर्दा ४१ जिल्लाहरूमा यो दर राष्ट्रिय मान भन्दा कम र ३४ जिल्लाहरूमा उच्च थियो ।

तालिका ड.२

जिल्ला	दर प्रतिशतमा	जिल्ला	दर प्रतिशतमा	जिल्ला	दर प्रतिशतमा	जिल्ला	दर प्रतिशतमा	जिल्ला	दर प्रतिशतमा
अर्घाखाँची	६७.२	चितवन	७९.३	धनुषा	६०.१	बैतडी	७१.५	रौतहट	४२.९
अछाम	५४.१	जाजरकोट	४९.४	धादिङ	५३.९	भक्तपुर	८१.१	लमजुङ	६९.०
ईलाम	७४.४	जुम्ला*	४७.०	नवलपरासी	६६.०	भोजपुर	६६.१	ललितपुर	८१.०
उदयपुर	६४.८	झापा*	७५.६	नुवाकोट	६२.४	मकवानपुर	७२.६	सप्तरी	६३.२
ओखलढुङ्गा	६३.६	छठेलधुरा	७२.२	पर्वत	६८.२	मनाङ	६७.३	सल्यान*	६०.२
कञ्चनपुर	७२.८	छोटी	६१.२	पर्सा	५५.५	महोत्तरी	४५.९	सर्लाही	४६.९
कपिलवस्तु	५३.३	झोन्पा*	४९.६	पाल्पा	७६.२	म्याग्दी	६७.९	स्याङ्जा	७७.९
काठमाण्डौ	८६.५	तनहुँ	७२.६	पाँचथर	६५.७	मुगु*	४५.४	संखुवासभा	६३.७
काभ्रेपलाञ्चोक	७५.७	ताप्लेजुङ	६२.९	प्यूठान	६२.४	मुस्ताङ	६१.१	सिन्धुपाल्चोक*	५१.८
कालीकोट*	५४.२	तेह्रथुम	७१.३	बझाङ	५७.६	मोरङ	६७.१	सिन्धुली*	६२.६
कास्की	८३.२	दाङ	६९.३	बर्दिया	५५.५	रसुवा	४२.८	सिराहा*	५३.६
कैलाली	६४.०	दार्चुला	६७.४	बाग्लुङ	७३.१	रामेछाप	५३.८	सुनसरी	७०.९
खोटाङ	६२.३	दैलेख	६४.७	बाँके	६६.०	रुकुम	५१.०	सुर्खेत*	७३.९
गुल्मी	७०.१	दोलखा*	६४.०	बाजुरा*	५१.२	रूपन्देही	७६.२	सोलुखुम्बू	५६.७
गोरखा	६४.४	धनकुटा	७४.५	बारा	५५.२	रोल्पा	५३.१	हुम्ला	४१.३

* यी जिल्लाहरू गणना भएको जनसङ्ख्यामा आधारित छन् किनकी जिल्लाहरूको गणना कार्यक्रम बाक्ला-बलुङमा भएको थियो । (परिचय खण्डमा हेर्नु होस्)

⊕ छतौटमा परेका घरपरिवारबाट गणना गरिएको । छतौट सटीकाबारे परिचय खण्ड हेर्नु होस् ।

पुरुष साक्षरता दर

६ वर्ष र सो भन्दा माथि उमेर समूहका कूल पुरुष जनसंख्यामा उही उमेर समूहका साक्षर पुरुषहरूको जनसंख्या, प्रतिशतमा, २०६८

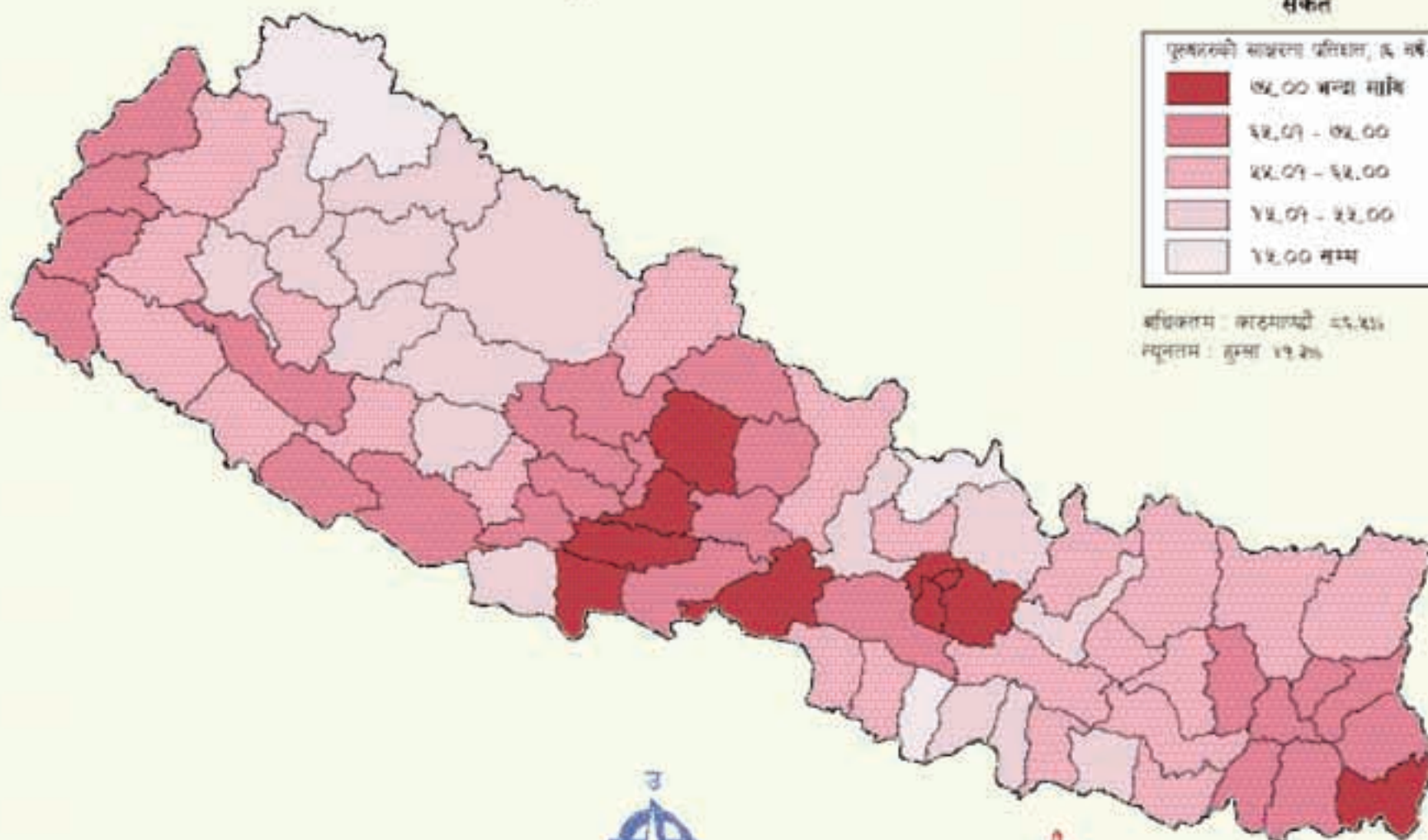
संकेत

पुरुषहरूको साक्षरता प्रतिशत (६ वर्ष+)

- ७५.०० भन्दा माथि
- ६५.०१ - ७५.००
- ५५.०१ - ६५.००
- ४५.०१ - ५५.००
- ३५.०० भन्दा कम

अधिकतम : काठमाण्डौ ८९.४३%

न्यूनतम : सुनसरी ३९.२०%

मान माप १ : ३५,००,०००
किलोमिटर

साक्षर नक्सा : जनसंख्या नक्सा (१:३५,००,०००)
मापि विभाग, २०७४
सम्पादक शीत : राष्ट्रिय जनसंख्या २०७८

श्री २ को सम्झना
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

महिला साक्षरता दर, २०५८[⊕]

महिला साक्षरता दर भन्नाले ६ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका लेखपढ गर्न जानेका महिलाहरूको जनसंख्या र सोही उमेर समूहका महिलाहरूको जम्मा जनसंख्याको प्रतिशतमा व्यक्त अनुपातलाई बुझाउँछ । वि.सं. २०५८ को जनगणनाको नतीजा अनुसार नेपालको महिला साक्षरता दर ४२.८ प्रतिशत थियो । जिल्लागत रुपमा महिला साक्षरता दर सबैभन्दा कम मुगुमा (९.३ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी काठमाण्डौमा (६६.६ प्रतिशत) थियो । सबै जिल्लाहरूको महिला साक्षरता दरलाई राष्ट्रिय मान (४२.८ प्रतिशत) संग तुलना गर्दा ४२ जिल्लाहरूमा यो दर राष्ट्रिय मान भन्दा कम र ३२ जिल्लाहरूमा उच्च थियो ।

तालिका ड.६

जिल्ला	प्रौढ महिला प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ महिला प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ महिला प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ महिला प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ महिला प्रतिशतमा
अर्घाखाँची	३६.६	चिरावन	५५.४	धनुषा	३०.५	बैतडी	२३.६	रौतहट	१६.१
अछाम	७.८	जाजरकोट	१५.३	धादिङ	२२.९	भक्तपुर	५०.४	लमजुङ	३६.४
ईलाम	५१.२	जुम्ला*	९.३	नवलपरासी	३२.५	भोजपुर	३४.१	ललितपुर	५४.१
उदयपुर	३३.४	भक्तपुर*	५२.०	नुवाकोट	२९.१	मकवानपुर	४५.७	सप्तरी	२७.९
ओखलढुङ्गा	२६.२	ढोलेखुरा	२०.८	पर्वता	३९.९	मनाङ	४२.२	सल्यान*	२४.७
कञ्चनपुर	३७.५	छोटी	१५.९	पर्सा	२१.८	महोत्तरी	१६.९	सर्लाही	१७.८
कपिलबस्तु	२२.३	छोल्या*	११.८	पाल्पा	५०.८	म्याग्दी	३७.१	स्याङ्जा	४७.४
काठमाण्डौ	६०.३	तनहुँ	४३.७	पाँचथर	२६.९	मुगु*	५.२	संखुवासभा	३६.८
काभ्रेपलाञ्चोक	४२.०	ताप्लेजुङ	३४.८	प्यूठान	२३.१	मुस्ताङ	३३.८	सिन्धुपाल्चोक*	१८.९
कालीकोट*	११.२	तेह्रथुम	४०.०	बझाङ	७.९	मोरङ	४०.१	सिन्धुली*	२८.०
कास्की	५३.९	दाङ	३८.६	बर्दिया	२८.३	रसुवा	१४.५	सिराहा*	१९.५
कैलाली	३२.७	दार्चुला	२०.४	बागलुङ	४४.०	रामेछाप	१७.२	सुनसरी	४३.७
खोटाङ	२९.३	दैलेख	२१.९	बाँके	४३.३	रुकुम	१६.७	सुर्खेत*	४२.३
गुल्मी	३९.४	दोलखा*	२७.६	बाजुरा*	९.२	रूपन्देही	४९.९	सोलुखुम्बू	२६.०
गोरखा	३५.३	धनकुटा	४६.४	बारा	२१.५	रोल्पा	१५.१	हुम्ला	५.०

* यी अङ्कहरू गणना भएको जनसंख्यामा आधारित छन् किनकी जिल्लाहरूको गणना कार्यमा बाधा-व्यवधान भएको थियो । (परिचय खण्डमा हेर्नु होस्)

⊕ छनौटमा परेका घरपरिवारबाट गणना गरिएको । छनौट तरीकाको परिचय खण्ड हेर्नु होस् ।

महिला साक्षरता दर

६ वर्ष र सो भन्दा माथि उमेर समूहका कुल महिला जनसंख्यामा उही उमेर समूहका साक्षर महिलाहरूको जनसंख्या प्रतिशतमा, २०६८

संकेत

महिलाहरूको साक्षरता प्रतिशत, (६ वर्ष+)

४४.०० भन्दा माथि

३४.०१ - ४४.००

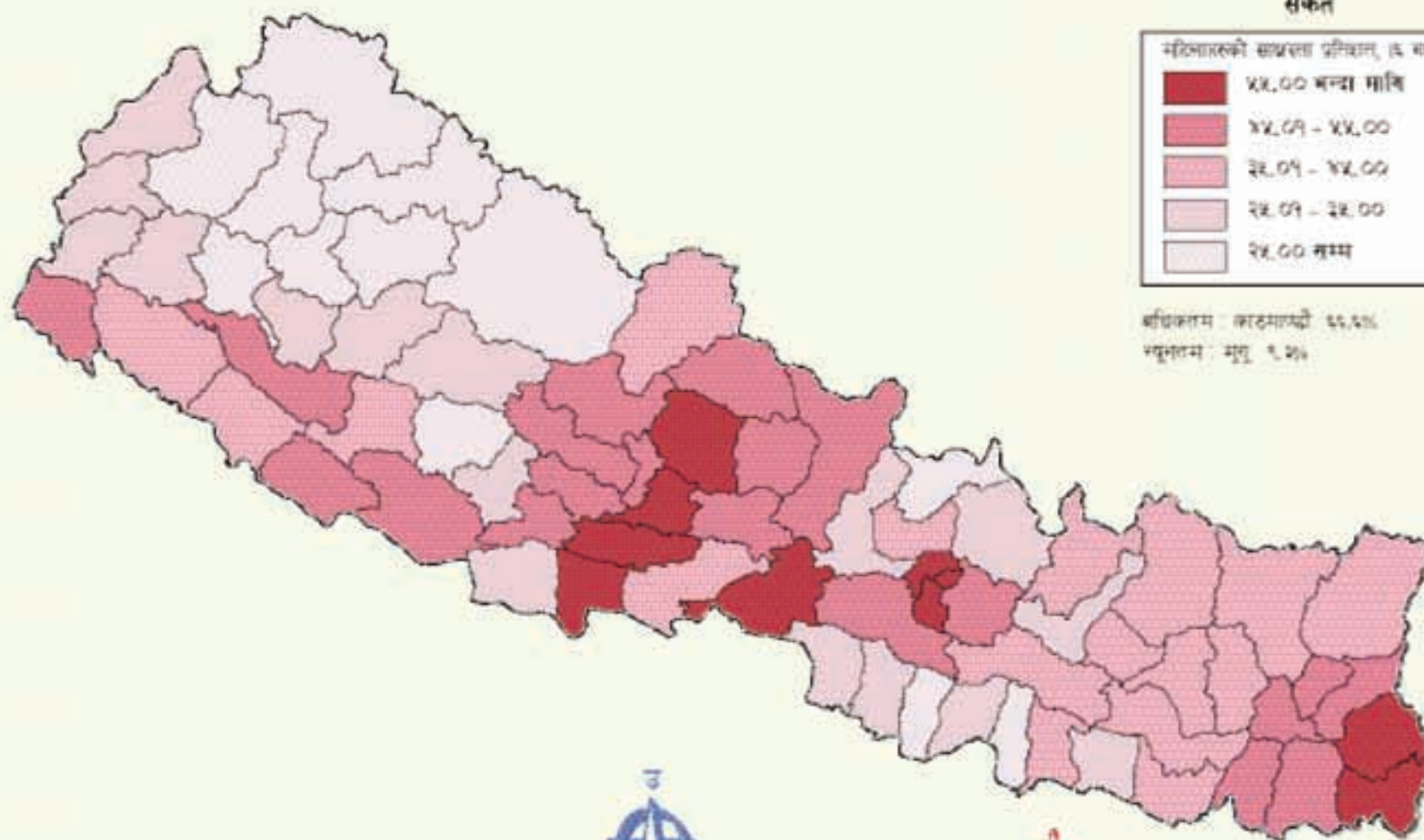
२४.०१ - ३४.००

१४.०१ - २४.००

१४.०० भन्दा कम

सर्वाधिकतम : काठमाण्डौ ६९.६%

न्यूनतम : मुगु ९.२%

मान माप १ : १:५००,०००
० १० २० ३० ४० ५० ६० ७० ८० ९० १००
किलोमिटर

साक्षरता दर : २०६८माथि १९.२६०,०००
साक्षरता दर : २०६८
साक्षरता दर : २०६८

श्री १ को ध्वज
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

ICMD
MERRIS 2003

प्रौढ साक्षरता दर, २०५८[⊕]

प्रौढ साक्षरता दर देशमा प्रौढ अर्थात् बयस्क ब्यक्तिहरूको साक्षरताको स्थिति झल्काउने एक आधारभूत सूचक हो । प्रौढ साक्षरता दर भन्नाले १५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका लेखपढ गर्न जानेका प्रौढहरूको जनसंख्या र सोही उमेर समूहका कूल प्रौढहरूको जनसंख्याको प्रतिशतमा व्यक्त अनुपातलाई बुझाउँछ । वि.सं. २०५८ को जनगणनाको नतीजा अनुसार नेपालको कूल प्रौढ साक्षरता दर ४८.६ प्रतिशत थियो । जिल्लागत रूपमा प्रौढ साक्षरता दर सबैभन्दा कम हुम्लामा (२०.१ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी काठमाण्डौमा (७३.६ प्रतिशत) थियो । सबै जिल्लाहरूको प्रौढ साक्षरता दरलाई राष्ट्रिय मान (४८.६ प्रतिशत) संग तुलना गर्दा ४७ जिल्लाहरूमा यो दर राष्ट्रिय मान भन्दा कम र २८ जिल्लाहरूमा उच्च थियो ।

तालिका ड.४

जिल्ला	दर प्रतिशतमा	जिल्ला	दर प्रतिशतमा	जिल्ला	दर प्रतिशतमा	जिल्ला	दर प्रतिशतमा	जिल्ला	दर प्रतिशतमा
अर्घाखाँची	४७.९	चितवन	६५.८	धनुषा	४५.२	बैतडी	४५.४	रौतहट	२८.४
अछाम	२६.३	जाजरकोट	२८.३	धादिङ्ग	३४.५	भक्तपुर	६४.३	लमजुङ्ग	४९.५
ईलाम	६१.९	जुम्ला*	२६.७	नवलपरासी	४७.२	भोजपुर	४७.१	ललितपुर	६७.१
उदयपुर	४७.७	भैरहवा*	६२.४	नुवाकोट	४२.८	मकवानपुर	५८.३	सप्तरी	४४.५
ओखलढुङ्गा	४१.९	ढोलेघुरा	४३.८	पर्वत	५१.४	मनाङ्ग	५२.८	सल्यान*	४०.९
कञ्चनपुर	५४.२	होटी	३६.८	पर्सा	३८.१	महोत्तरी	३०.५	सर्लाही	३०.७
कपिलवस्तु	३६.२	होल्पा*	२९.४	पाल्पा	६१.१	म्याग्दी	४९.३	स्याङ्जा	५८.०
काठमाण्डौ	७३.६	तनहुँ	५४.८	पाँचथर	५०.१	मुगु*	२४.४	संखुवासभा	४८.०
काभ्रेपलाञ्चोक	५६.३	ताप्लेजुङ्ग	४७.८	प्यूठान	३८.२	मुस्ताङ्ग	४८.२	सिन्धुपाल्चोक*	३१.५
कालीकोट*	३४.०	तेह्रथुम	५४.३	बझाङ्ग	२९.५	मोरङ्ग	५२.६	सिन्धुली*	४२.८
कास्की	६७.१	दाङ्ग	५२.५	बर्दिया	३९.८	रसुवा	२५.७	सिराहा*	३५.३
कैलाली	४७.२	दार्चुला	४१.६	बाग्लुङ्ग	५५.४	रामेछाप	३१.६	सुनसरी	५६.५
खोटाङ्ग	४३.४	दैलेख	४०.७	बाँके	५४.१	रुकुम	३०.६	सुर्खेत*	५६.६
गुल्मी	५०.९	दोलखा*	४२.८	बाजुरा*	२७.६	रूपन्देही	६२.६	सोलुखुम्बू	३९.१
गोरखा	४५.५	धनकुटा	५९.०	बारा	३७.०	रोल्पा	३१.५	हुम्ला	२०.१

* यी जिल्लाहरू गणना भएको जनसंख्यामा आधारित छन् किनकी जिल्लाहरूको गणना कार्यमा बाधा-व्यवधान भएको थियो । (परिचय खण्डमा हेर्नु होस्)

⊕ छलौटमा परेका घरपरिवारबाट गणना गरिएको । छलौट तहकालाई परिचय खण्ड हेर्नु होस् ।

प्रौढ साक्षरता दर

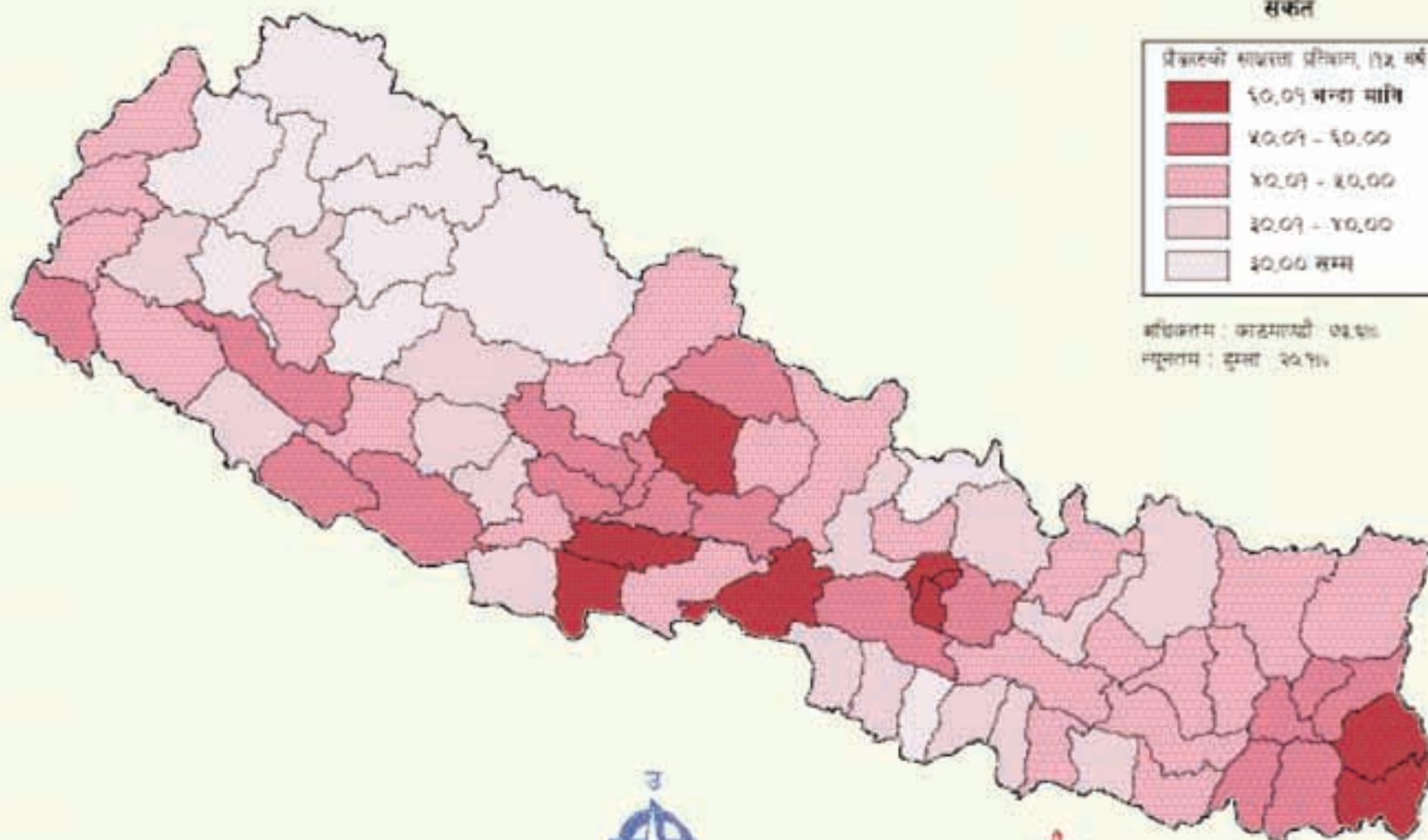
१५ वर्ष र सो भन्दा माथिमा उमेर समूहका मूल जनसंख्यामा उही उमेर समूहका
साक्षर जनसंख्या प्रतिशतमा, २०६८

संकेत

प्रैकृतिको साक्षरता प्रतिशत, (१५ वर्ष+)

६०.०१ भन्दा माथि
४०.०१ - ६०.००
४०.०१ - ४०.००
३०.०१ - ४०.००
३०.०० सम्म

संकेतक्रम : काठमाण्डौ ७३.६%
न्यूनतम : दुमला २०.१%

मान माप १ : ३५,००,०००
किलोमिटर

सो २ को सम्वन्ध
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

साक्षर जनसंख्या : कुलजनसंख्या (१५०,०००)
साक्षर प्रतिशत : २०.१%
संकेतक्रम : साक्षर जनसंख्या २०६८

प्रौढ पुरुष साक्षरता दर, २०५८[⊕]

प्रौढ वा बयस्क पुरुष साक्षरता दर भन्नाले १५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका लेखपढ गर्न जानेका पुरुषहरूको जनसंख्या तथा सोही उमेर समूहका पुरुषहरूको कूल जनसंख्याको प्रतिशतमा व्यक्त अनुपातलाई जनाउँछ । वि.सं. २०५८ को जनगणनाको नतीजा अनुसार नेपालको प्रौढ वा बयस्क पुरुष साक्षरता दर ६२.७ प्रतिशत थियो । जिल्लागत रूपमा यो दर सबैभन्दा कम हुम्लामा (३४.२ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी काठमाण्डौमा (८५.१ प्रतिशत) थियो । सबै जिल्लाहरूको प्रौढ पुरुष साक्षरता दरलाई राष्ट्रिय मान (६२.७ प्रतिशत) संग तुलना गर्दा ४३ जिल्लाहरूमा यो दर राष्ट्रिय मान भन्दा कम र ३२ जिल्लाहरूमा उच्च थियो ।

तालिका ड.५

जिल्ला	प्रौढ पुरुष प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ पुरुष प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ पुरुष प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ पुरुष प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ पुरुष प्रतिशतमा
अर्घाखाँची	६२.८	चितवन	७६.६	धनुषा	५८.८	बैतडी	६९.९	रौतहट	३९.९
अछाम	४९.२	जाजरकोट	४०.५	धादिङ्ग	४७.०	भक्तपुर	७७.९	लमजुङ्ग	६५.५
ईलाम	७२.५	जुम्ला*	४२.६	नवलपरासी	६२.९	भोजपुर	६९.९	ललितपुर	७९.५
उदयपुर	६२.२	भद्रापा*	७३.३	नुवाकोट	५७.०	मकवानपुर	७०.५	सप्तरी	६०.५
बोखलढुङ्गा	६०.१	ढाढेलधुरा	७०.१	पर्वत	६६.६	मनाङ्ग	६९.८	सल्यान*	५६.२
कञ्चनपुर	७०.७	डोटी	५७.७	पर्सा	५२.७	महोत्तरी	४३.१	सर्लाही	४२.८
कपिलबस्तु	४९.४	डोल्पा*	४५.९	पाल्पा	७४.४	म्याग्दी	६४.५	स्याङ्जा	७२.७
काठमाण्डौ	८५.१	तनहुँ	६८.९	पाँचथर	६४.४	मुगु*	४२.०	संखुवासभा	६०.१
काभ्रेपलाञ्चोक	७१.९	ताप्लेजुङ्ग	६९.६	प्यूठान	५८.२	मुस्ताङ्ग	५९.२	सिन्धुपाल्चोक*	४४.४
कालीकोट*	५०.७	तेह्रथुम	७०.२	बभ्रुङ्ग	५४.४	मोरङ्ग	६५.३	सिन्धुली*	५७.९
कास्की	८१.६	दाङ्ग	६७.१	बर्दिया	५१.३	रसुवा	३५.५	सिराहा*	५०.४
कैलाली	६९.७	दार्चुला	६४.४	बाग्लुङ्ग	७०.५	रामेछाप	४८.८	सुनसरी	६९.४
खोटाङ्ग	५९.०	दैलेख	६९.३	बाँके	६४.३	रुकुम	४४.०	सुर्खेत*	७१.५
गुल्मी	६७.२	दोलखा*	५८.८	बाजुरा*	४६.९	रूपन्देही	७५.०	सोलुखुम्बू	५२.९
गोरखा	५८.१	धनकुटा	७२.३	बारा	५१.६	रोल्पा	४९.७	हुम्ला	३४.२

* यी अङ्कहरू गणना भएको जनसंख्यामा आधारित छन् किनकी जिल्लाहरूको गणना कार्यमा बाक्ला-ब्यबस्थित भएको थियो । (परिचय सफ्दर हेर्नु होस्)

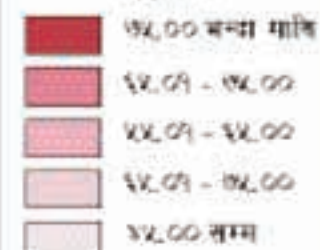
⊕ छनौटमा प्रत्येक घरपरिवारबाट गणना गरिएको । छनौट तरीकामा परिचय सफ्दर हेर्नु होस् ।

प्रौढ पुरुष साक्षरता दर

१५ वर्ष र सो भन्दा माथि उमेर समूहका मूल पुरुषहरूको जनसंख्यामा उही उमेर समूहका साक्षर पुरुषहरूको जनसंख्या प्रतिशतमा, २०६८

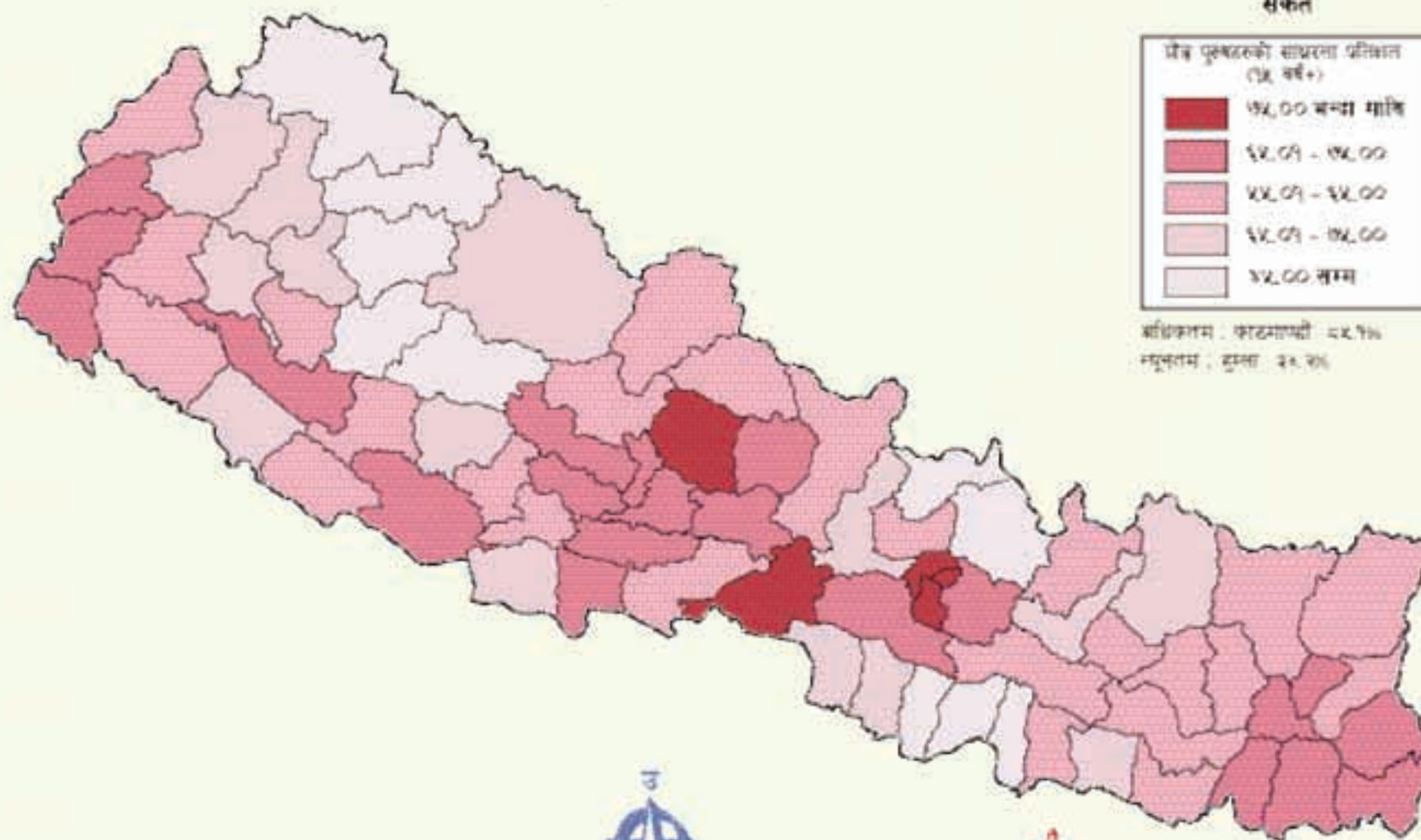
संकेत

प्रौढ पुरुषहरूको साक्षरता प्रतिशत (१५ वर्ष+)

सर्वाधिकतम : काठमाडौँ ८४.१%

न्यूनतम : दुमला २४.२%

मानक माप : १:२,५००,०००
किलोमिटर

संस्कार संस्था : सांस्कृतिक संस्था (पि २५०,०००)
संस्था स्थापना : २०१४
संस्था स्थापना : संविधान संशोधन २०३२

श्री ३ को संस्था
संस्था स्थापना

प्रौढ महिला साक्षरता दर, २०५८[⊕]

प्रौढ वा बयस्क महिला साक्षरता भन्नाले १५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका लेखपढ गर्न जानेका महिलाहरूको जनसंख्या र सोही उमेर समूहका महिलाहरूको कूल जनसंख्याको प्रतिशतमा व्यक्त अनुपातलाई बुझाउँछ । वि.सं. २०५८ को जनगणनाको नतीजा अनुसार नेपालको प्रौढ महिला साक्षरता दर ३४.९ प्रतिशत थियो । जिल्लागत रूपमा प्रौढ महिला साक्षरता दर सबैभन्दा कम हुम्लामा (५.० प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी काठमाण्डौमा (६०.३ प्रतिशत) थियो । सबै जिल्लाहरूको प्रौढ महिला साक्षरता दरलाई राष्ट्रिय मान (३४.९ प्रतिशत) संग तुलना गर्दा ४३ जिल्लाहरूमा यो दर राष्ट्रिय मान भन्दा कम र ३२ जिल्लाहरूमा उच्च थियो ।

तालिका ड.६

जिल्ला	प्रौढ महिला प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ महिला प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ महिला प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ महिला प्रतिशतमा	जिल्ला	प्रौढ महिला प्रतिशतमा
अर्घाखाँची	३६.६	चितवन	५५.४	धनुषा	३०.५	बैतडी	२३.६	रौतहट	१६.१
अछाम	७.८	जाजरकोट	१५.३	धादिङ	२२.९	भक्तपुर	५०.४	लमजुङ	३६.४
ईलाम	५१.२	जुम्ला*	९.३	नवलपरासी	३२.५	भोजपुर	३४.१	ललितपुर	५४.१
उदयपुर	३३.४	फापा*	५२.०	नुवाकोट	२९.१	मकवानपुर	४५.७	सप्तरी	२७.९
ओखलढुङ्गा	२६.२	छठेलधुरा	२०.८	पर्वत	३९.९	मनाङ	४२.२	सल्यान*	२४.७
कञ्चनपुर	३७.५	छोटी	१५.९	पर्सा	२१.८	महोत्तरी	१६.९	सर्लाही	१७.८
कपिलबस्तु	२२.३	छोल्या*	११.८	पाल्पा	५०.८	म्याग्दी	३७.१	स्याङ्जा	४७.४
काठमाण्डौ	६०.३	तनहुँ	४३.७	पाँचथर	३६.९	मुगु*	५.२	संखुवासभा	३६.८
काभ्रेपलाञ्चोक	४२.०	ताप्लेजुङ	३४.८	प्यूठान	२३.१	मुस्ताङ	३३.८	सिन्धुपाल्चोक*	१८.९
कालीकोट*	११.२	तेह्रथुम	४०.०	बझाङ	७.९	मोरङ	४०.१	सिन्धुली*	२८.०
कास्की	५३.९	दाङ	३८.६	बर्दिया	२८.३	रसुवा	१४.५	सिराहा*	१९.५
कैलाली	३२.७	दार्चुला	२०.४	बागलुङ	४४.०	रामेछाप	१७.२	सुनसरी	४३.७
खोटाङ	२९.३	दैलेख	२१.९	बाँके	४३.३	रुकुम	१६.७	सुर्खेत*	४२.३
गुल्मी	३९.४	दोलखा*	२७.६	बाजुरा*	९.२	रूपन्देही	४९.९	सोलुखुम्बू	२६.०
गोरखा	३५.३	धनकुटा	४६.४	बारा	२१.५	रोल्पा	१५.१	हुम्ला	५.०

* यी अङ्कहरू गणना भएको जनसङ्ख्यामा आधारित छन् किनकी जिल्लाहरूको गणना कार्यमा बाक्ला-बम्बलान भएको थियो । (परिचय खण्डमा हेर्नु होस्)

⊕ छनौटमा परेका घरपरिवारबाट गणना गरिएको । छनौट तरीकाबारे परिचय खण्ड हेर्नु होस् ।

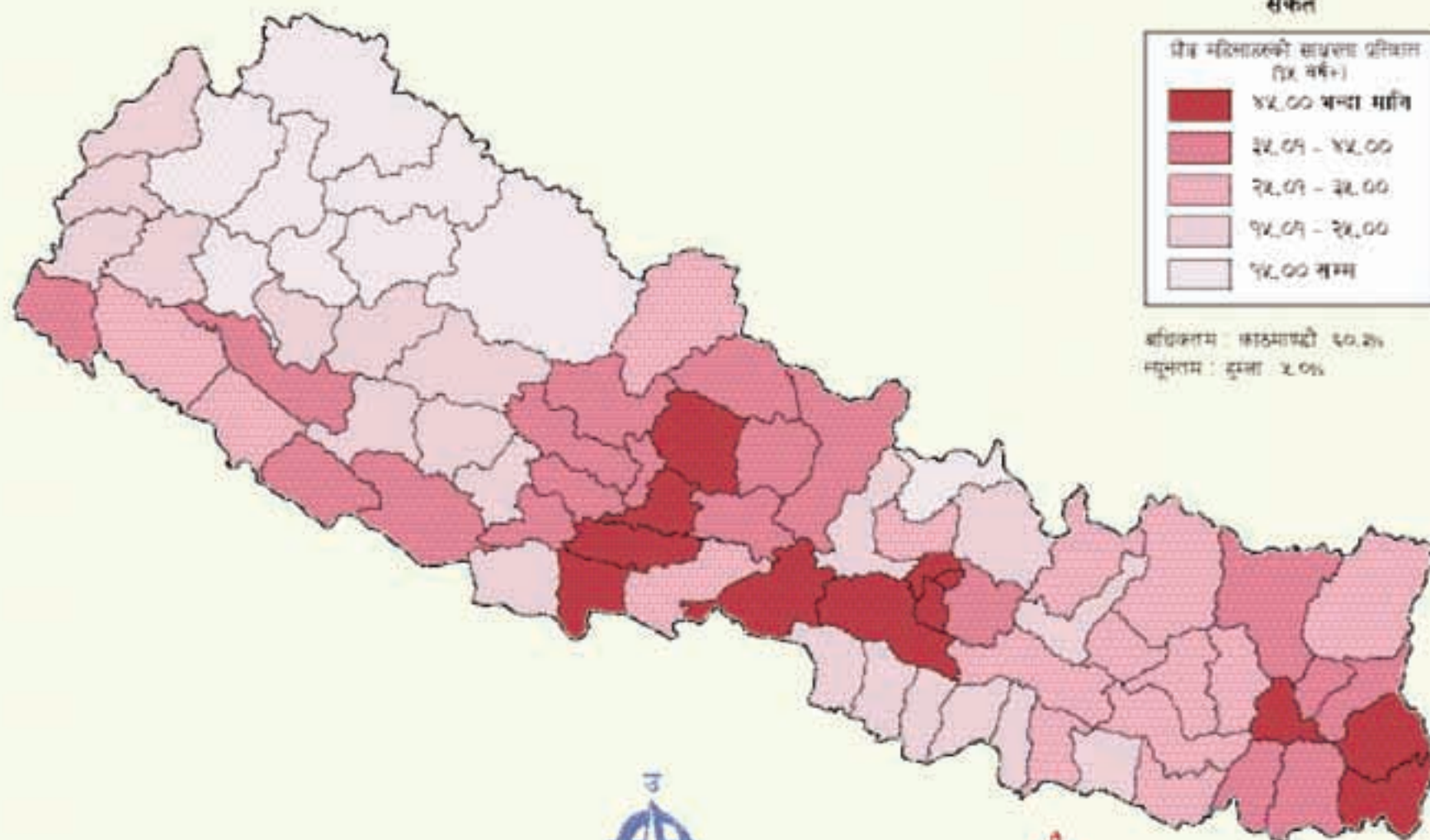
प्रौढ महिला साक्षरता दर

१५ वर्ष र सो भन्दा माथि उमेर समूहका कल महिलाहरूको जनसंख्यामा उही उमेर समूहका
साक्षर महिलाहरूको जनसंख्या प्रतिशतमा, २०६८

संकेत

अधिकतम : काठमाडौं ६०.२%
न्यूनतम : हुम्ला ३.०%

मानक माप : १:२,५००,०००
० १० २० ३० ४० ५०
किलोमिटर

श्री ३ को संवत्सर
संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल

संस्करण संख्या : सांस्कृतिक संख्या (१५०,०००)
संस्करण संख्या : २०६८
संस्करण संख्या : संस्कृत संख्या २०६८

युवा उमेरका साक्षर महिला-पुरुष अनुपात, २०५८[⊕]

१५ देखि २४ वर्षका अर्थात् युवा उमेर समूहका साक्षर महिला र साक्षर पुरुषको अनुपात साक्षरता सम्बन्धी लैङ्गिक विभेद मापन गर्ने एक सूचक हो । अर्थात् यस सूचकले प्रत्येक १०० जना साक्षर युवा पुरुषहरू बराबर साक्षर युवा महिलाहरूको संख्या बारे अवगत गराउँछ । वि.सं. २०५८ को जनगणनाको नतीजा अनुसार देशको १५ देखि २४ वर्षका साक्षर महिलाहरू र पुरुषहरूको अनुपात ०.७५ थियो । अर्थात् प्रति १०० जना साक्षर युवा पुरुषहरूमा ७५ जना साक्षर युवा महिलाहरू थिए । अतः उक्त उमेर समूहका साक्षर पुरुषहरूको दाँजोमा कम मात्र महिला साक्षर भएको स्पष्ट हुन्छ । जिल्लागत रूपमा यो अनुपात सबैभन्दा कम मुगुमा (०.१७) र सबैभन्दा बढी मनाङ्गमा (०.९५) थियो । सबै जिल्लाहरूको उक्त अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (०.७५) संग तुलना गर्दा ४३ जिल्लाहरूमा यो अनुपात राष्ट्रिय मान भन्दा कम र ३२ जिल्लाहरूमा उच्च थियो ।

तालिका ३.७

जिल्ला	अनुपात**	जिल्ला	अनुपात**	जिल्ला	अनुपात**	जिल्ला	अनुपात**	जिल्ला	अनुपात**
अर्घाखाँची	०.८४	चितवन	०.९२	धनुषा	०.५२	बैतडी	०.५४	रौतहट	०.४९
अछाम	०.२४	जाजरकोट	०.५१	धादिङ्ग	०.८७	भक्तपुर	०.८९	लमजुङ्ग	०.८४
ईलाम	०.९३	जुम्ला*	०.३३	नवलपरासी	०.७	भोजपुर	०.८१	ललितपुर	०.८७
उदयपुर	०.७४	फापा*	०.८९	नुवाकोट	०.७२	मकवानपुर	०.८५	सप्तरी	०.५९
ओखलढुङ्गा	०.६७	डडेलधुरा	०.४९	पर्वत	०.८८	मनाङ्ग	०.९५	सल्यान*	०.६१
कञ्चनपुर	०.७४	डोटी	०.३७	पर्सा	०.५२	महोत्तरी	०.५१	सर्लाही	०.५६
कपिलवस्तु	०.५६	डोल्पा*	०.३८	पाल्पा	०.८९	म्याग्दी	०.८३	स्याङ्जा	०.९२
काठमाण्डौ	०.९	तनहुँ	०.८७	पाँचथर	०.८४	मुगु*	०.१७	संखुवासभा	०.८५
काभ्रेपलाञ्चोक	०.८३	ताप्लेजुङ्ग	०.८५	प्युठान	०.५९	मुस्ताङ्ग	०.८६	सिन्धुपाल्चोक*	०.६
कालीकोट*	०.३५	तेह्रथुम	०.८९	बझाङ्ग	०.२२	मोरङ्ग	०.८१	सिन्धुली*	०.६७
कास्की	०.९३	दाङ्ग	०.५	बर्दिया	०.७	रसुवा	०.५६	सिराहा*	०.५३
कैलाली	०.६९	दार्चुला	०.६८	बागलुङ्ग	०.८६	रामेछाप	०.५७	सुनसरी	०.८१
खोटाङ्ग	०.७३	दैलेख	०.७४	बाँके	०.८२	रुकुम	०.५	सुर्खेत*	०.७९
गुल्मी	०.८७	दोलखा*	०.७	बाजुरा*	०.३	रूपन्देही	०.८२	सोलुखुम्बू	०.७२
गोरखा	०.८४	धनकुटा	०.६४	बारा	०.५४	रोल्पा	०.४४	हुम्ला	०.२१

* यी जिल्लाहरू गणना भएको जनसंख्यामा आधारित छन् किनकी जिल्लाहरूको गणना कार्यमा बाह्य-व्यवस्था भएको थियो । (परिचय खण्डमा हेर्नु होस्)

** युवा उमेर समूहका सा

[⊕] छलौटमा परेका घरपरिवारबाट गणना गरिएको । छलौट तरीकाले परिचय खण्ड हेर्नु होस् ।

युवा उमेरका साक्षर महिला - पुरुष अनुपात

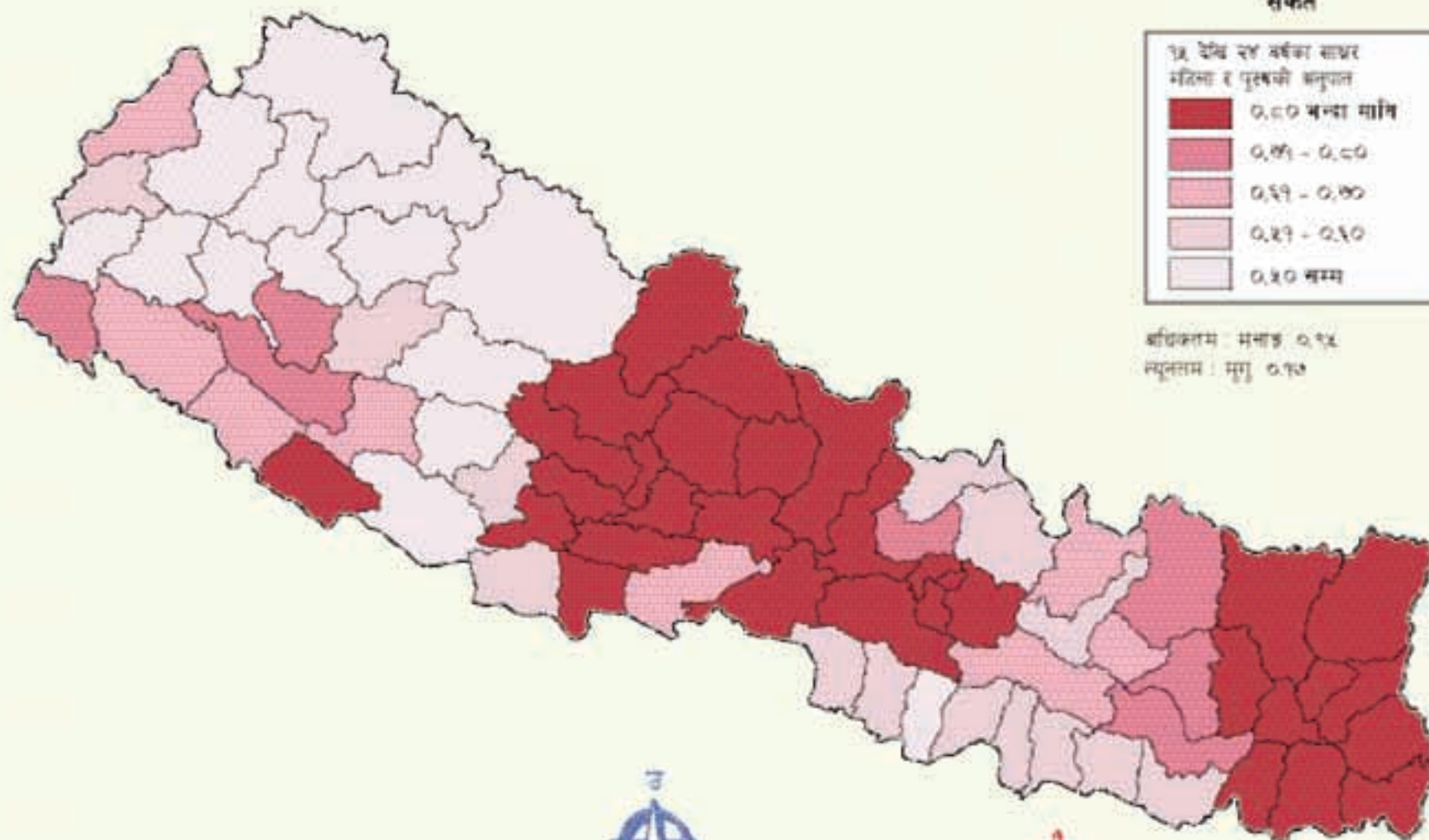
6

१५ देखि २४ वर्ष उमेर समूहका साक्षर महिलाहरू र उही उमेर समूहका साक्षर पुरुषहरूको अनुपात, २०६८

संकेत

१५ देखि २४ वर्षका साक्षर महिला र पुरुषको अनुपात	
०.८० भन्दा माथि	
०.७९ - ०.८०	
०.६९ - ०.७०	
०.५९ - ०.६०	
०.४० भन्दा माथि	

अधिकतम : मनाङ ०.९४
न्यूनतम : मुगु ०.९७

मान माप १ : ३५००,०००
किलोमिटर

साक्षरता दर : ५५.००% (२०६८)
साक्षरता दर : २०६८
साक्षरता दर : २०६८

नेपाल सरकार
राष्ट्रिय साक्षरता विभाग

शैक्षिक तह अनुसार साक्षर जनसंख्या, २०५८[⊕]

नेपालमा शिक्षाको तहगत संरचना अनुसार एस.एल.सी.* (प्रवेशिका परीक्षा) भन्दा तल प्राथमिक तह, निम्न-माध्यमिक तह तथा माध्यमिक तहहरू रहेका छन् । यसैले कूल साक्षर जनसंख्यालाई सफलतापूर्वक उत्तिर्ण गरेको शैक्षिक तह अनुसार मुख्य पाँच तहमा विभाजन गरी यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ, जस अनुसार प्राथमिक तह (कक्षा १ देखि ५ सम्म), निम्न-माध्यमिक तथा माध्यमिक तह (कक्षा ६ देखि १० सम्म), एस.एल.सी. (प्रवेशिका परीक्षा) वा सो सरह, प्रमाण-पत्र तह वा सो भन्दा माथि र अन्य (अनौपचारिक शिक्षा प्राप्त गरी साक्षर भएका, माथि उल्लेख गरिएको शैक्षिक तहमा नपरेका, औपचारिक रूपमा विद्यालयबाट शैक्षिक तह उत्तिर्ण नगरेका साक्षरहरू) हुन् । शैक्षिक तह अनुसारको सूचकको मान निकाल्दा साक्षर भएर पनि उत्तिर्ण गरेको तह उल्लेख नगरेका जनसंख्यालाई समावेश गरिएको छैन । कूल साक्षर जनसंख्यामा उत्तिर्ण गरेको शैक्षिक तह अनुसार साक्षर जनसंख्याको अंश (शैक्षिक तह अनुसारको साक्षर जनसंख्या तथा कूल साक्षर जनसंख्याको अनुपात) लाई प्रतिशतमा प्रस्तुत गरिएको छ । यहाँ उत्तिर्ण गरेको शैक्षिक तह भन्नाले ब्यक्तिले उत्तिर्ण गरेको सबैभन्दा माथिल्लो शैक्षिक तहलाई जनाउँछ ।

वि.सं. २०५८ को जनगणना अनुसार कूल १ करोड २ लाख ४३ हजार ८ सय ५५ साक्षर ब्यक्तिहरूले उत्तिर्ण गरेको आफ्नो शैक्षिक तह उल्लेख गरेका थिए । त्यस मध्ये ४२.३१ प्रतिशतले प्राथमिक तह, ३०.९० प्रतिशतले निम्न-माध्यमिक र माध्यमिक तह र ९.०९ प्रतिशतले एस.एल.सी. (प्रवेशिका परीक्षा) वा सो सरह, ८.६३ प्रतिशतले प्रमाण-पत्र तह वा सो भन्दा माथि र ९.०७ प्रतिशतले अनौपचारिक साक्षर मात्र तथा 'अन्य' तह पूरा गरेका थिए । तालिका ड.८ (क) मा शैक्षिक तह अनुसार सबैभन्दा बढी तथा कम अनुपातिक साक्षर जनसंख्या भएको जिल्लाहरूको विवरण देखाईएको छ । यस्तै तालिका ड.८ (ख) मा शैक्षिक तह अनुसार जिल्लागत साक्षर जनसंख्याको अनुपातिक प्रतिशत प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ड.८ (क)

(उत्तिर्ण गरेको तह)	सबैभन्दा कम प्रतिशत भएका जिल्ला	सबैभन्दा बढी प्रतिशत भएका जिल्ला
प्राथमिक तह (काठमाण्डौ (२४.९८)	रोल्पा (६६.४९)
निम्न-माध्यमिक तथा माध्यमिक तह (रोल्पा (१८.२०)	स्याङ्जा (३६.९६)
एस.एल.सी. वा सो सरह	रोल्पा (२.४७०)	महोत्तरी (१३.९५०)
प्रमाण-पत्र तह वा सो भन्दा माथि	रोल्पा (१.१०)	काठमाण्डौ (२३.८९)
'अन्य' तह	दाङ (३.८१)	ओखलढुङ्गा (२०.४३)

⊕ छनौट (स्याम्पल) मा परेका घरपरिवारबाट गणना गरिएको । छनौट तरीकाबारे परिचय खण्ड हेर्नु होस् ।

* एस.एल.सी. १० कक्षा पास गरे पछि लिइने राष्ट्रव्यापी परीक्षा हो । यो परीक्षा उत्तिर्ण गरे पछि विद्यालय तहको शिक्षा पूरा गरेको मानिन्छ ।

तालिका ड.८ (ख)

जिल्ला	उत्तिर्ण गरेको तह					जिल्ला	उत्तिर्ण गरेको तह				
	प्राथमिक तह	निम्न-माध्यमिक तथा माध्यमिक तह	एस.एल.सी. वा सो सरह	प्रमाण-पत्र तह वा सो भन्दा माथि	विशालय तथा अन्य तह		प्राथमिक तह	निम्न-माध्यमिक तथा माध्यमिक तह	एस.एल.सी. वा सो सरह	प्रमाण-पत्र तह वा सो भन्दा माथि	विशालय नगएक तह
अर्घाखाँची	४५.४४	३२.२८	७.९८	३.१६	११.१५	ढाँडेलघुरा	५१.०३	३६.००	३.०२	४.९३	५.०३
अछाम	५९.६३	२५.००	४.९२	२.०३	८.४१	होटी	५४.६२	२८.३४	६.१०	४.७२	६.२२
ईलाम	४६.५७	३१.०४	८.०५	७.५९	६.७४	होल्पा*	५१.५१	२०.४७	१०.२४	३.४७	१४.३१
उदयपुर	४६.१८	२८.८९	८.५२	४.४५	११.९६	तनहुँ	४४.४६	३१.३२	७.६६	५.४२	११.१४
ओखलढुङ्गा	४५.३७	२४.९५	६.४४	२.८२	२०.४३	ताप्लेजुङ्ग	४८.९०	३२.१९	८.११	२.३५	८.४६
कञ्चनपुर	४३.१८	३३.४२	६.८७	८.५६	७.९७	तेह्रथुम	४०.९४	३६.२२	९.८४	४.३०	८.७०
कपिलवस्तु	४८.३३	३१.८०	६.३४	७.२३	६.३१	दाङ्ग	५२.२६	३४.६०	४.७३	४.६०	३.८१
काठमाण्डौ	२४.९८	२९.४४	१३.४४	२३.८९	८.२६	दार्चुला	५७.२४	२७.३२	५.६५	२.११	७.६८
काभ्रेपलाञ्चोक	३९.९३	२९.५२	९.७०	५.८१	१५.०३	दैलेख	४५.७८	३०.३९	८.४३	७.३०	८.१०
कालीकोट*	३९.९८	२८.७८	१०.३०	४.३७	१६.५८	दोलखा*	४८.८१	३०.०१	८.८८	४.३२	७.९८
कास्की	३५.५३	३६.५६	९.४२	८.७५	९.७४	धनकुटा	३५.१६	२९.८५	१३.६६	१५.८३	५.५०
कैलाली	४४.१४	२८.९८	७.५३	८.०२	११.३३	धनुषा	५१.१२	३०.६४	७.१५	२.८०	८.३०
खोटाङ्ग	५०.५२	३०.४१	७.७६	२.५२	८.७९	घादिङ्ग	३६.५८	२८.२१	११.५२	८.०९	१५.६०
गुल्मी	४९.७६	२९.११	६.३९	२.८९	११.८५	नवलपरासी	५१.१३	३०.४५	५.०७	४.९२	८.४४
गोरखा	४८.२८	२९.७९	७.७९	४.८७	९.२६	नुवाकोट	४२.७४	२७.६८	८.०९	४.७७	१६.७१
चितवन	३४.११	२९.९७	११.३०	११.८१	१२.८०	पर्वत	४२.६६	३४.४१	१०.८७	३.८५	८.२२
जाजरकोट	५८.९६	२९.९१	३.१९	१.१३	६.८१	पर्सा	४५.७९	३२.५८	७.६२	८.७९	५.२२
जुम्ला*	५४.८२	२९.२०	५.७९	३.०४	७.१६	पाल्पा	४१.९२	२८.३६	९.९४	८.५६	११.२२
झापा*	३६.३७	३५.६४	९.५५	७.९२	१०.५३	पाँचथर	५२.६१	३१.७७	५.८३	२.९१	६.८९

* यी अङ्कहरू राम्रो भएको जनसङ्ख्यामा आधारित छन्, जिनकी जिल्लाहरूको राम्रो कार्यमा बाधा-अवधान भएको थियो। (परिचय सङ्ग्रहमा हेर्नु होस्)

तालिका ड.८ (स)

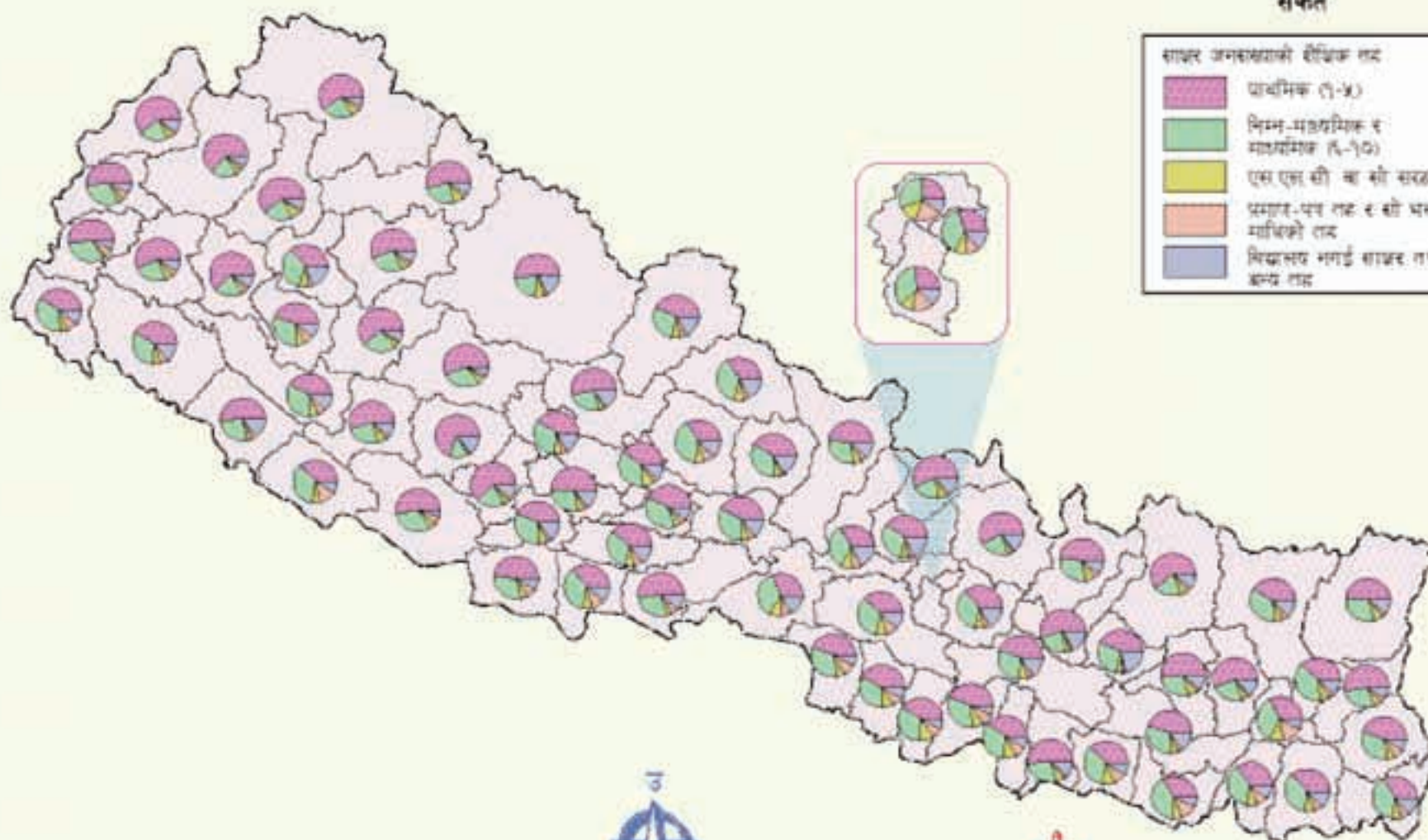
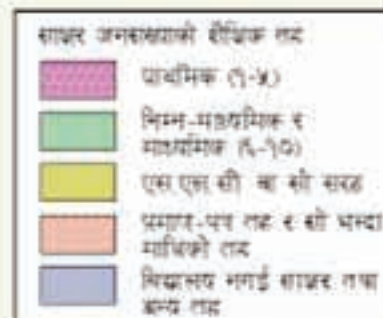
जिल्ला	उत्तिर्ण गरेको तह					जिल्ला	उत्तिर्ण गरेको तह				
	प्राथमिक तह	निम्न-माध्यमिक तथा माध्यमिक तह	एस.एल.सी वा सो सरह	प्रमाण-पत्र तह वा सो भन्दा माथि	विशालय तथा अन्य तह		प्राथमिक तह	निम्न-माध्यमिक तथा माध्यमिक तह	एस.एल.सी वा सो सरह	प्रमाण-पत्र तह वा सो भन्दा माथि	विशालय नगएक तह
अर्घाखाँची	४५.४४	३२.२८	७.९८	३.१६	११.१५	ढाँडेलघुरा	५१.०३	३६.००	३.०२	४.९३	५.०३
अछाम	५९.६३	२५.००	४.९२	२.०३	८.४१	होटी	५४.६२	२८.३४	६.१०	४.७२	६.२२
ईलाम	४६.५७	३१.०४	८.०५	७.५९	६.७४	होल्पा	५१.५१	२०.४७	१०.२४	३.४७	१४.३१
उदयपुर	४६.१८	२८.८९	८.५२	४.४५	११.९६	तनहुँ	४४.४६	३१.३२	७.६६	५.४२	११.१४
ओखलढुङ्गा	४५.३७	२४.९५	६.४४	२.८२	२०.४३	ताप्लेजुङ्ग	४८.९०	३२.१९	८.११	२.३५	८.४६
कञ्चनपुर	४३.१८	३३.४२	६.८७	८.५६	७.९७	तेह्रथुम	४०.९४	३६.२२	९.८४	४.३०	८.७०
कपिलबस्तु	४८.३३	३१.८०	६.३४	७.२३	६.३१	दाङ्ग	५२.२६	३४.६०	४.७३	४.६०	३.८१
काठमाण्डौ	२४.९८	२९.४४	१३.४४	२३.८९	८.२६	दार्चुला	५७.२४	२७.३२	५.६५	२.११	७.६८
काभ्रेपलाञ्चोक	३९.९३	२९.५२	९.७०	५.८१	१५.०३	दैलेख	४५.७८	३०.३९	८.४३	७.३०	८.१०
कालीकोट*	३९.९८	२८.७८	१०.३०	४.३७	१६.५८	दोलखा*	४८.८१	३०.०१	८.८८	४.३२	७.९८
कास्की	३५.५३	३६.५६	९.४२	८.७५	९.७४	धनकुटा	३५.१६	२९.८५	१३.६६	१५.८३	५.५०
कैलाली	४४.१४	२८.९८	७.५३	८.०२	११.३३	धनुषा	५१.१२	३०.६४	७.१५	२.८०	८.३०
खोटाङ्ग	५०.५२	३०.४१	७.७६	२.५२	८.७९	घादिङ्ग	३६.५८	२८.२१	११.५२	८.०९	१५.६०
गुल्मी	४९.७६	२९.११	६.३९	२.८९	११.८५	नवलपरासी	५१.१३	३०.४५	५.०७	४.९२	८.४४
गोरखा	४८.२८	२९.७९	७.७९	४.८७	९.२६	नुवाकोट	४२.७४	२७.६८	८.०९	४.७७	१६.७१
चितवन	३४.११	२९.९७	११.३०	११.८१	१२.८०	पर्वत	४२.६६	३४.४१	१०.८७	३.८५	८.२२
जाजरकोट	५८.९६	२९.९१	३.१९	१.१३	६.८१	पर्सा	४५.७९	३२.५८	७.६२	८.७९	५.२२
जुम्ला*	५४.८२	२९.२०	५.७९	३.०४	७.१६	पाल्पा	४१.९२	२८.३६	९.९४	८.५६	११.२२
झापा*	३६.३७	३५.६४	९.५५	७.९२	१०.५३	पाँचथर	५२.६१	३१.७७	५.८३	२.९१	६.८९

* यी अङ्कहरू राप्ता भएको जनसङ्ख्यामा आधारित छन्, किनकि जिल्लाहरूको राप्ता कार्यमा बाधा-व्यवधान भएको थियो। (परिचय सङ्ग्रहमा हेर्नु होस्)

शैक्षिक तह अनुसार साक्षर जनसंख्या

१ वर्ष र सो भन्दा माथि उमेर समूहका कूल साक्षर जनसंख्यामा कुनै निम्नतम शैक्षिक तह पार गरेका साक्षर जनसंख्याको प्रतिशत, २०६८

संकेत

आकार नक्सा : स्तरकृत नक्सा (१:१०,०००)
 जारी विभाग : २०६८
 लम्बाई शीत : क्षतिग्रस्त नक्सा २०६८

मान मान १ : २,०००,०००
 किलोमिटर

श्री १ को संकेत
 केन्द्रीय नक्शा विभाग

विद्यालय संख्याको वितरण, २०५७

विद्यालय प्रणाली तथा शैक्षिक विकास सम्बन्धी सूचनाको प्रमुख स्रोत नै शिक्षा विभाग हो । वि.सं. २०५७ मा यस विभागले प्रकाशित गरेको प्रतिवेदन अनुसार प्राथमिक, निम्न-माध्यमिक तथा माध्यमिक (सार्वजनिक, सामुदायिक र निजी) गरी जम्मा ३७ हजार ५ सय ६६ तहगत विद्यालयहरूको संख्या देखिएको थियो । जिल्लागत रूपमा सबैभन्दा कम विद्यालय संख्या मनाङ्गमा (४५) थियो, जुन अधिराज्य भरी रहेको सम्पूर्ण विद्यालय संख्याको ०.१२ प्रतिशत थियो । यस्तै सबैभन्दा बढी विद्यालय संख्या काठमाण्डौमा (२०१४) रहेको थियो, जुन अधिराज्य भरीको सम्पूर्ण विद्यालय संख्याको ५.३६ प्रतिशत थियो ।

तालिका ड.९

जिल्ला	विद्यालयहरूको संख्या	जिल्ला	विद्यालयहरूको संख्या	जिल्ला	विद्यालयहरूको संख्या	जिल्ला	विद्यालयहरूको संख्या	जिल्ला	विद्यालयहरूको संख्या
अर्घाखाँची	५३०	चितवन	७००	धनुषा	५००	बैतडी	४९७	रौतहट	३४९
अछाम	४०८	जाजरकोट	३२०	धादिङ्ग	६३८	भक्तपुर	४२८	लमजुङ्ग	६१४
ईलाम	५१५	जुम्ला	१६३	नवलपरासी	६८६	भोजपुर	४७१	ललितपुर	६५७
उदयपुर	४३४	भ्वापा	८४०	नुवाकोट	६३७	मकवानपुर	५३०	सप्तरी	४३३
ओखलढुङ्गा	३९३	डडेलधुरा	३०६	पर्वत	४९६	मनाङ्ग	४५	सल्यान	४२०
कञ्चनपुर	४२६	डोटी	४०८	पर्सा	३९६	महोत्तरी	३६३	सर्लाही	५०२
कपिलवस्तु	४५१	डोल्पा	१२४	पाल्पा	६६०	म्याग्दी	३१३	स्याङ्जा	८०८
काठमाण्डौ	२०१४	तनहुँ	७६८	पाँचथर	४७६	मुगु	१६०	संखुवासभा	४४९
काभ्रेपलाञ्चोक	८४६	ताप्लेजुङ्ग	३७७	प्यूठान	३९९	मुस्ताङ्ग	९०	सिन्धुपाल्चोक	६२३
कालीकोट	२१८	तेह्रथुम	३३२	बझाङ्ग	३६८	मोरङ्ग	९७१	सिन्धुली	७०३
कास्की	८६३	दाङ्ग	५६०	बर्दिया	३५४	रसुवा	१३१	सिराहा	४९५
कैलाली	५४४	दार्चुला	३८७	बाग्लुङ्ग	७०७	रामेछाप	५११	सुनसरी	६०३
खोटाङ्ग	६३०	दैलेख	७०३	बाँके	३३८	रुकुम	३१५	सुर्खेत	६१६
गुल्मी	७८६	दोलखा	४५८	बाजुरा	२६९	रूपन्देही	६८७	सोलुखुम्बू	३२७
गोरखा	६७२	धनकुटा	४३८	बारा	४१३	रोल्पा	३७५	हुम्ला	१२९

स्रोत: विद्यालयस्तरीय नेपालको श

(

विद्यालय संख्याको वितरण

सबै तहका विद्यालयहरूको नजर संख्या, २०६७

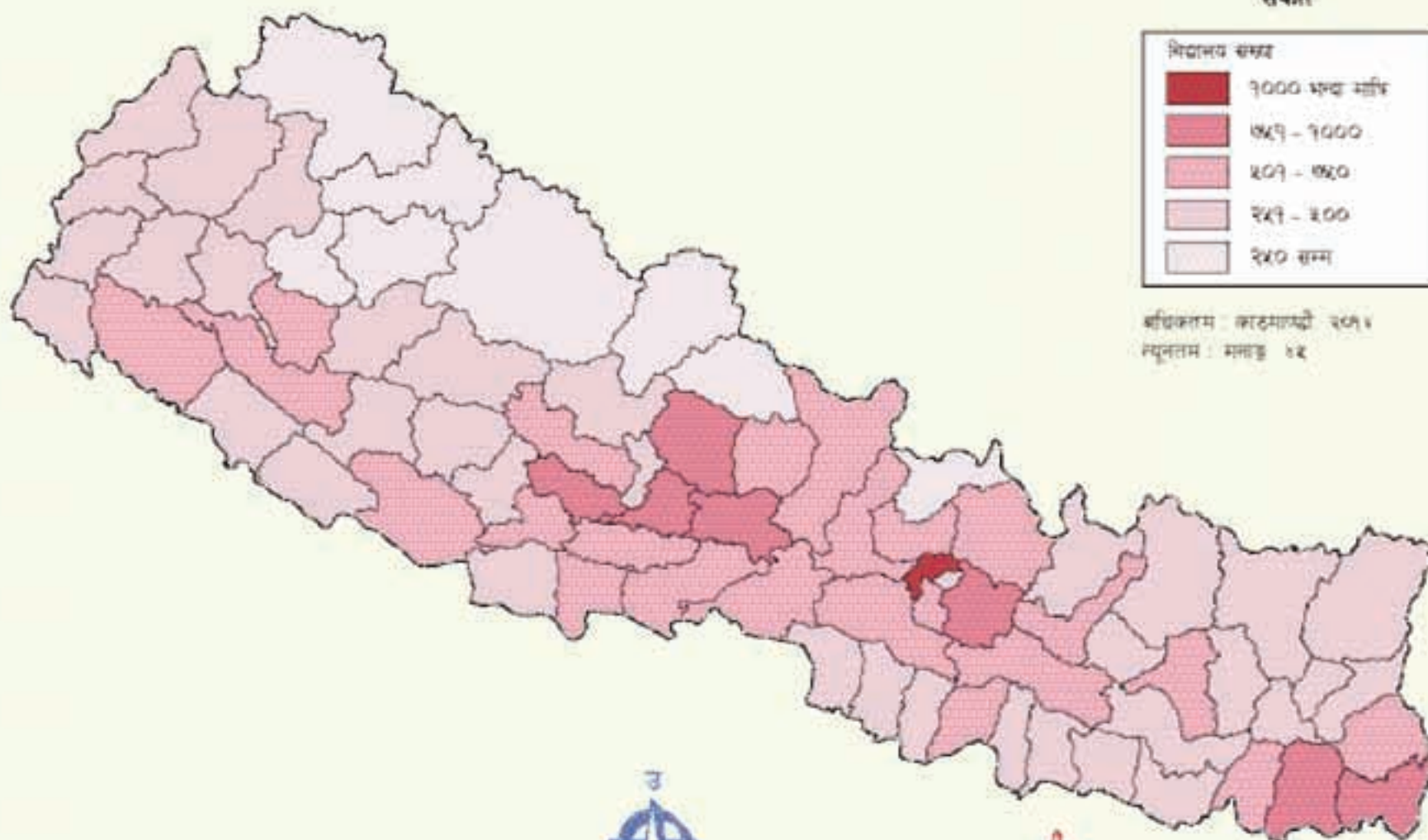
संकेत

विद्यालय संख्या

१००० भन्दा माथि
७५१ - १०००
५०१ - ७५०
२५१ - ५००
२५० सम्म

अधिकतम : काठमाण्डौ २०१४

न्यूनतम : मनाङ ४२

मान माप १ : १,५००,०००
किलोमिटर

आकार नक्सा : समरूप नक्सा (१:५०,०००)
मापि विभाग, २०५८
समापक शीत : शिक्षा विभाग, २०५९

श्री ५ को संस्था
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

विद्यालयहरूको संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा, २०५७

कूल जनसंख्यामा उपलब्ध विद्यालय संख्यालाई प्रति हजार जनसंख्यामा प्रस्तुत गरिएको सूचकले जनसंख्याको अनुपातमा विद्यालय संख्याको स्थिति देखाउँछ । वि. सं. २०५७ को जम्मा विद्यालयहरूको संख्या शिक्षा विभागबाट प्राप्त भएको तथा उक्त वर्षको लागि जनसंख्याको अनुमान वि.सं. २०५८ को जनगणनाबाट प्राप्त भएको तथ्याङ्कको आधारमा गरिएको छ । देशभरमा औसत प्रति १,००० जनसंख्याको लागि १.६६ विद्यालयहरू उपलब्ध थिए । जिल्ला अनुसार यो अनुपात सबैभन्दा कम महोत्तरीमा (०.६७) र सबैभन्दा बढी मनाङ्गमा (६.८५) रहेको थियो । सबै जिल्लाहरूको उक्त अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (१.६६) संग तुलना गर्दा ५२ जिल्लाहरूमा यो अनुपात राष्ट्रिय मान भन्दा बढी तथा २३ जिल्लाहरूमा कम थियो ।

तालिका ड:१२

जिल्ला	नि.मा.वि. संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा	जिल्ला	नि.मा.वि. संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा	जिल्ला	नि.मा.वि. संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा	जिल्ला	नि.मा.वि. संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा	जिल्ला	नि.मा.वि. संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा
अर्घाखाँची	०.४५	चितवन	०.३३	धनुषा	०.१६	बैतडी	०.३९	रौतहट	०.१२
अछाम	०.३०	जाजरकोट	०.३४	धादिङ	०.२९	भक्तपुर	०.४९	लमजुङ	०.५४
ईलाम	०.३०	जुम्ला	०.२९	नवलपरासी	०.२१	भोजपुर	०.३४	ललितपुर	०.५६
उदयपुर	०.५८	झापा	०.३०	नुवाकोट	०.३२	मकवानपुर	०.२३	सप्तरी	०.१७
ओखलढुङ्गा	०.३७	डडेलधुरा	०.४४	पर्वत	०.५१	मनाङ	१.८३	सल्यान	०.२४
कञ्चनपुर	०.३७	डोटी	०.३५	पर्सा	०.१७	महोत्तरी	०.१४	सर्लाही	०.१५
कपिलबस्तु	०.१५	डोल्पा	०.४९	पाल्पा	०.४४	म्याग्दी	०.५४	स्याङ्जा	०.४०
काठमाण्डौ	०.७१	तनहुँ	०.३९	पाँचथर	०.३५	मुगु	०.५८	संखुवासभा	०.४३
काभ्रेपलाञ्चोक	०.४९	ताप्लेजुङ	०.५५	प्युठान	०.२७	मुस्ताङ	१.०९	सिन्धुपाल्चोक	०.३२
कालीकोट	०.३३	तेह्रथुम	०.२४	बझाङ	०.३९	मोरङ	०.२९	सिन्धुली	०.५१
कास्की	०.४९	दाङ	०.२६	बर्दिया	०.२१	रसुवा	०.४०	सिराहा	०.१५
कैलाली	०.२०	दार्चुला	०.५३	बाग्लुङ	०.४२	रामेछाप	०.३५	सुनसरी	०.२४
खोटाङ	०.४३	दैलेख	०.७४	बाँके	०.२१	रुकुम	०.३४	सुर्खेत	०.३४
गुल्मी	०.४१	दोलखा	०.३३	बाजुरा	०.४४	रूपन्देही	०.२३	सोलुखुम्बू	०.५०
गोरखा	०.३९	धनकुटा	०.४५	बारा	०.१३	रोल्पा	०.२७	हुम्ला	०.४५

(, धनकुटा र कैलाली वि.सं. २०५७ को अनुमानित जनसंख्या)

विद्यालयहरूको संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा

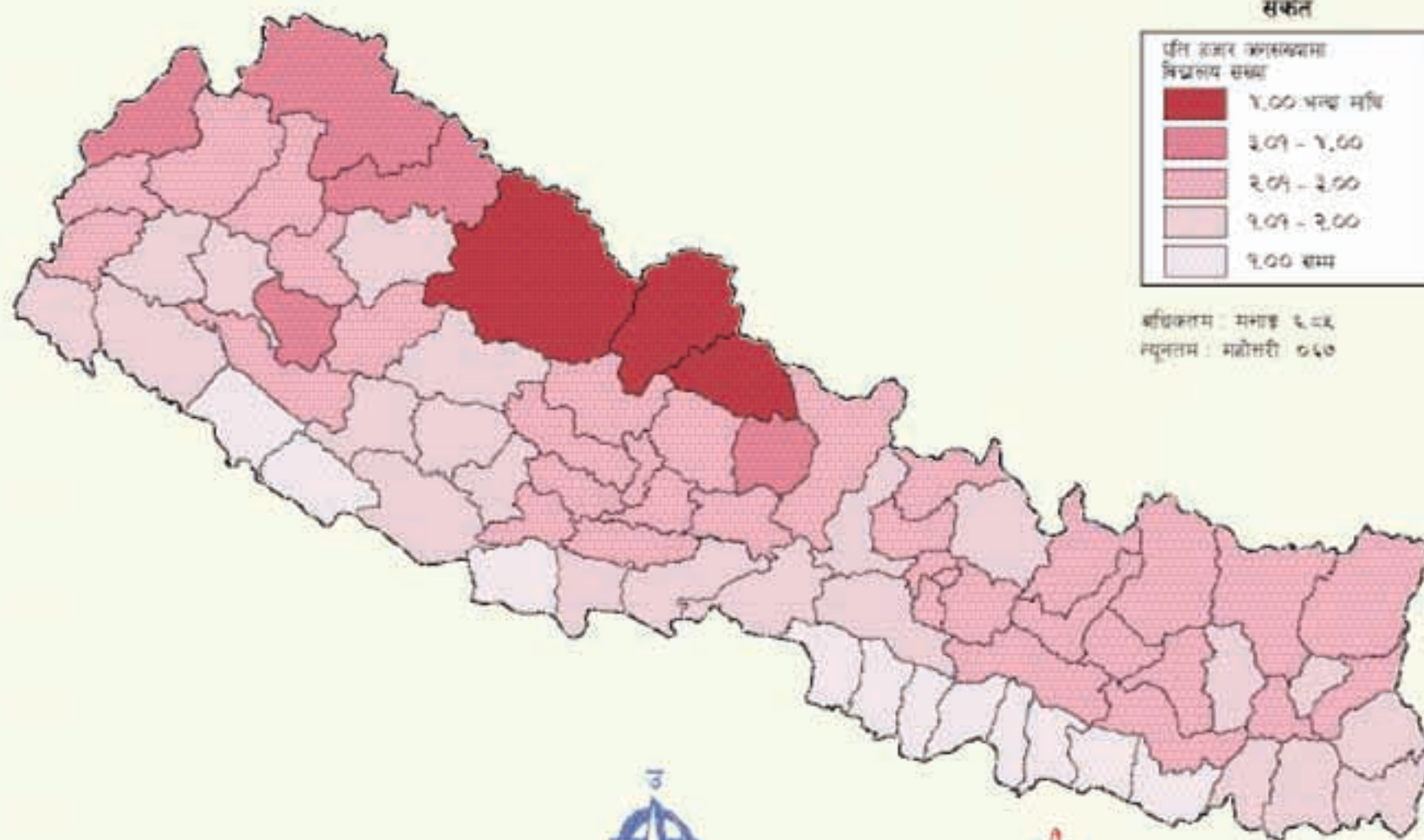
प्रति हजार जनसंख्यामा सबै तहका विद्यालयहरूको संख्या, २०६७

संकेत

सर्वाधिकतम : मनाङ ६.०३

न्यूनतम : मोहोसरी ०.६७

मान मात्र १ : ३,६००,०००
किमीमात्र

आकार तथ्या : भूतकाल नक्सा (१:३६,००,०००)
स्रोत विभाग, २०७३
नक्साको शीर्षक : राष्ट्रिय जनगणना २०६८
मिठा विभाग, २०७३

वी.पी.ओ.संस्था
केन्द्रीय नक्सा विभाग

प्राथमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा, २०५७

प्रति एक हजार जनसंख्यामा कूल प्राथमिक विद्यालयहरूको (कक्षा १ देखि ५ सम्म) संख्याले आधारभूत शैक्षिक सुविधा व्यवस्थाको स्थिति दर्शाउँछ । देशभरमा सालाखाला प्रति एक हजार जनसंख्याको लागि १.१५ को दरले प्राथमिक विद्यालयहरू उपलब्ध थिए । जिल्लागत रुपमा उक्त अनुपात सबैभन्दा कम महोत्तरीमा (०.४७) र सबैभन्दा बढी मनाङ्गमा (४.५७) थियो । सबै जिल्लाहरूको उक्त अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (१.१५) संग तुलना गर्दा ५१ जिल्लाहरूमा उक्त अनुपात राष्ट्रिय मान भन्दा बढी तथा २४ जिल्लाहरूमा कम रहेको थियो ।

तालिका ३:११

जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्या	जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्या	जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्या	जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्या	जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्या
अर्घाखाँची	१.७२	चितवन	१.०४	धनुषा	०.४९	बैतडी	१.४३	रौतहट	०.४९
अछाम	१.२४	जाजरकोट	१.७५	घाबिस	१.४३	भक्तपुर	१.१९	लमजुङ्ग	२.३४
ईलाम	१.३४	जुम्ला	१.३४	नवलपरासी	०.९६	भोजपुर	१.४२	ललितपुर	१.०६
उदयपुर	२.०५	झापा	०.६५	नुवाकोट	१.६०	मकवानपुर	१.०३	सप्तरी	०.५०
ओखलढुङ्गा	१.७०	डडेलधुरा	१.७१	पर्वत	१.९७	मनाङ्ग	४.५७	सल्यान	१.५३
कञ्चनपुर	०.८१	डोटी	१.४९	पर्सा	०.५७	महोत्तरी	०.४७	सर्लाही	०.६०
कपिलवस्तु	०.७४	डोल्पा	३.४३	पाल्पा	१.६०	म्याग्दी	१.७१	स्याङ्जा	१.५८
काठमाण्डौ	१.२३	तनहुँ	१.७१	पाँचथर	१.६७	मुगु	२.७४	संखुवासभा	१.९६
काभ्रेपलान्चोक	१.४६	ताप्लेजुङ्ग	२.१९	प्युठान	१.४६	मुस्ताङ्ग	३.७२	सिन्धुपाल्चोक	१.४७
कालीकोट	१.५०	तेह्रथुम	०.८६	बझाङ्ग	१.५५	मोरङ्ग	०.७४	सिन्धुली	१.८५
कास्की	१.५६	बाङ्ग	०.८७	बर्दिया	०.६८	रसुवा	२.२७	सिराहा	०.६४
कैलाली	०.७५	बाँरुला	२.३३	बाग्लुङ्ग	१.८०	रामेछाप	१.६७	सुनसरी	०.६६
खोटाङ्ग	१.७४	दैलेख	१.७८	बाँके	०.६३	रुकुम	१.१२	सुर्खेत	१.६६
गुल्मी	१.७१	बोलेखा	१.६६	बाजुरा	१.७१	रूपन्देही	०.६६	सोलुखुम्बू	१.९३
गोरखा	१.५५	धनकुटा	१.७०	बारा	०.६०	रोल्पा	१.३५	हुम्ला	२.४७

(१. भक्तपुर र कैलाली जिल्ला २०५७ को अनुमानित जनसंख्या)

प्राथमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा

प्रति हजार जनसंख्यामा पढा १ देखि ५ सम्मको प्राथमिक विद्यालयहरूको संख्या, २०६९

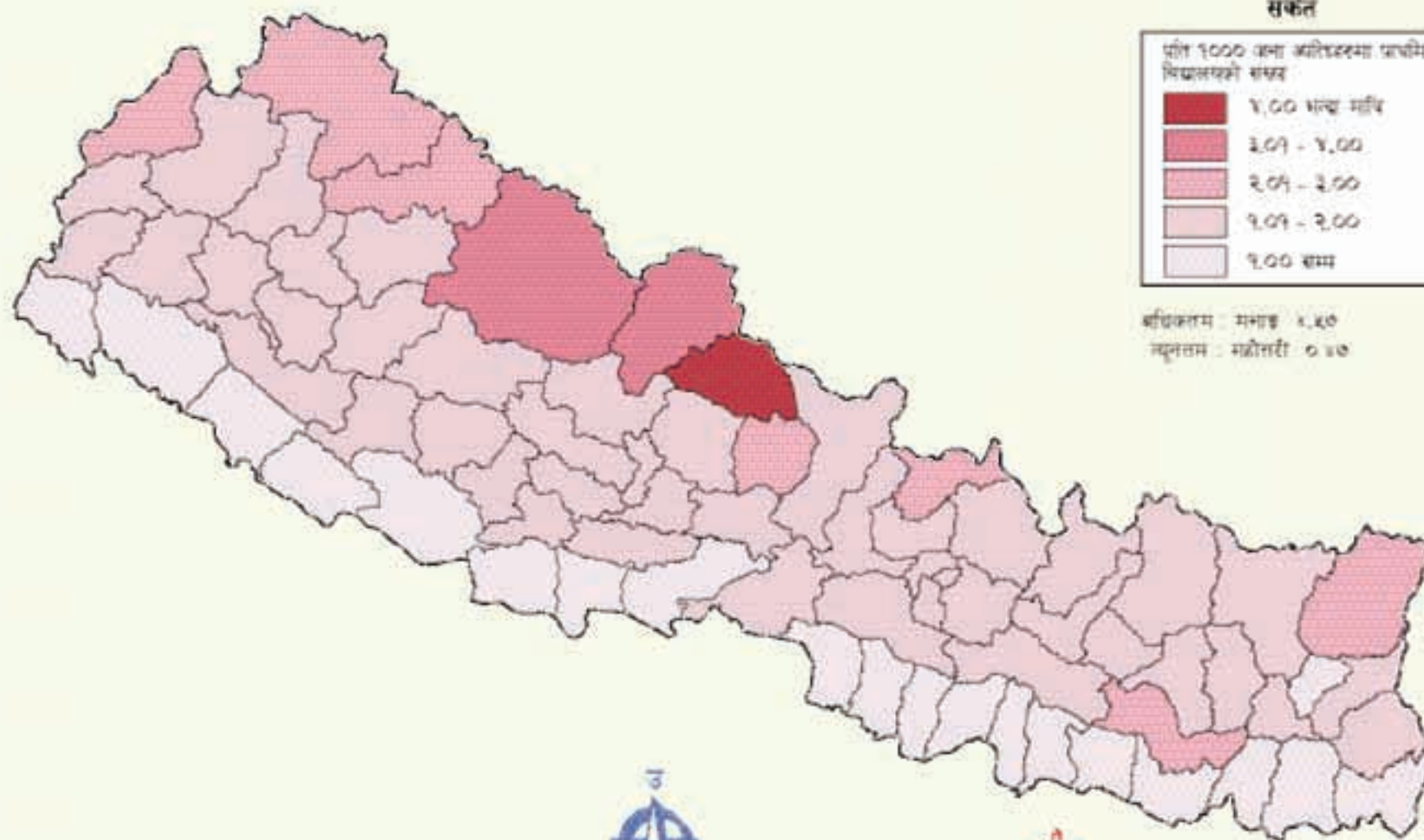
संकेत

प्रति १००० जना जनसंख्यामा प्राथमिक विद्यालयको संख्या

१,०० भन्दा माथि
३,०१ - १,००
२,०१ - ३,००
१,०१ - २,००
१,०० सम

सर्वाधिकतम : गन्नाइ ४,४०

न्यूनतम : मझौतरी ०.४०

मान मान १ : २४००,०००
किलोमिटर

आकार नक्सा : सरासरी नक्सा (१:२४,००,०००)
नक्सा विभाग, २०६९
नक्सा स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८
मिठा विभाग, २०६९

वी.के.स.स.स.
केन्द्रीय नक्सा विभाग

ICMD
MINIS 2003

निम्न-माध्यमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा, २०५७

सम्पूर्ण देश भरमा प्रति एक हजार जनसंख्याको लागि ०.३२ निम्न-माध्यमिक विद्यालयहरू (कक्षा ६ देखि ८ सम्म) उपलब्ध थियो । जिल्ला अनुसार उक्त अङ्क सबैभन्दा कम रौतहट जिल्लामा (०.१२) र सबैभन्दा बढी मनाङ्ग जिल्लामा (१.८३) थियो । सबै जिल्लाहरूको उक्त अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (०.३२) संग तुलना गर्दा ४६ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र २७ जिल्लाहरूमा कम थियो ।

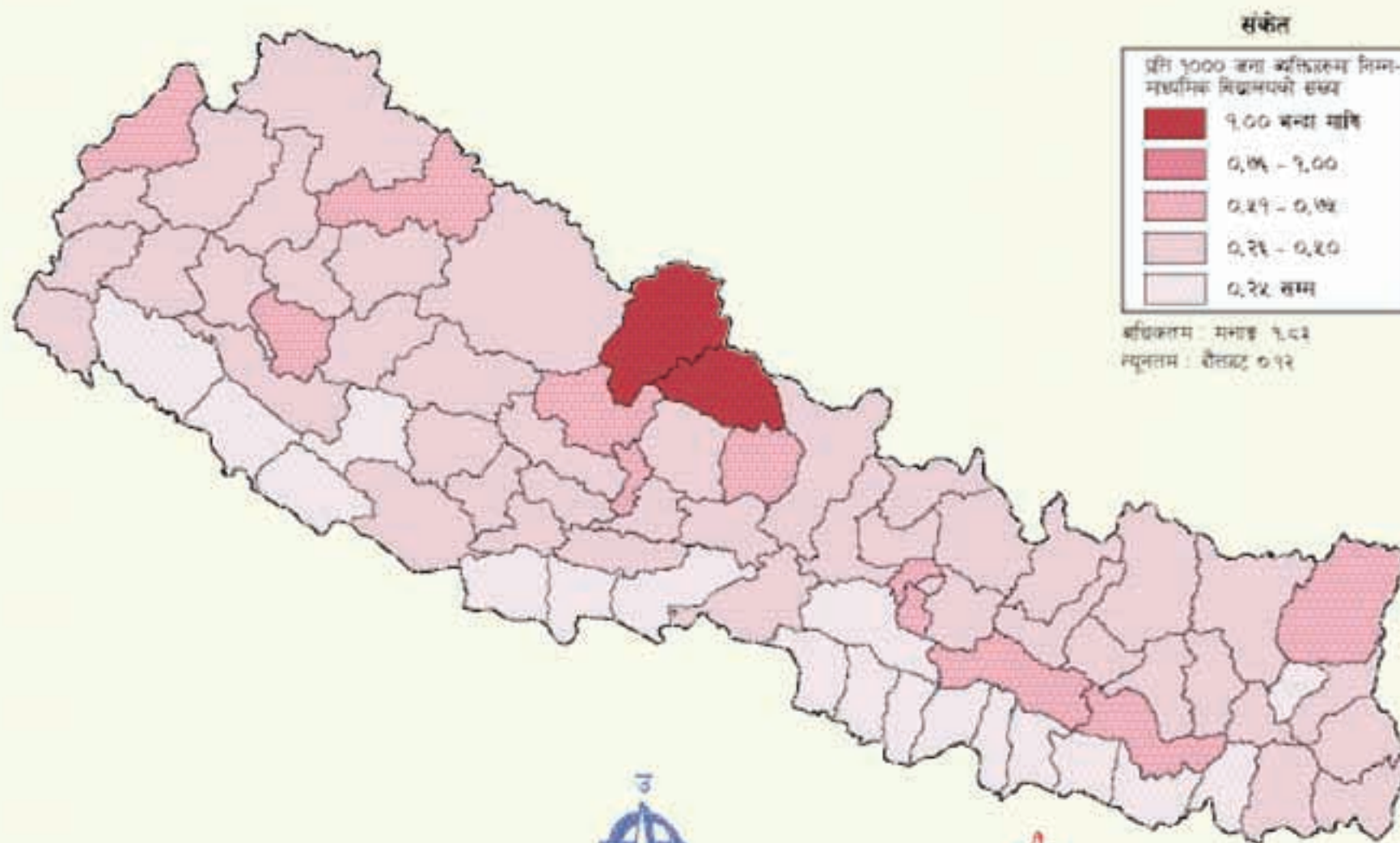
तालिका ६.१२

जिल्ला	नि.मा.वि. संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा	जिल्ला	नि.मा.वि. संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा	जिल्ला	नि.मा.वि. संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा	जिल्ला	नि.मा.वि. संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा	जिल्ला	नि.मा.वि. संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा
अर्घाखाँची	०.४५	चितवन	०.३३	धनुषा	०.१६	बैतडी	०.३९	रौतहट	०.१२
अछाम	०.३०	जाजरकोट	०.३४	धादिङ्ग	०.२९	भक्तपुर	०.४९	लमजुङ्ग	०.५४
ईलाम	०.३०	जुम्ला	०.२९	नवलपरासी	०.२९	भोजपुर	०.३४	ललितपुर	०.५६
उदयपुर	०.५८	भापा	०.३०	नुवाकोट	०.३२	मकवानपुर	०.२३	सप्तरी	०.१७
ओखलढुङ्गा	०.३७	डडेलधुरा	०.४४	पर्वत	०.५१	मनाङ्ग	१.८३	सल्यान	०.२४
कञ्चनपुर	०.३७	डोटी	०.३५	पर्सा	०.१७	महोत्तरी	०.१४	सर्लाही	०.१५
कपिलबस्तु	०.१५	डोल्पा	०.४९	पाल्पा	०.४४	म्याग्दी	०.५४	स्याङ्जा	०.४०
काठमाण्डौ	०.७१	तनहुँ	०.३९	पाँचथर	०.३५	मुगु	०.५८	संखुवासभा	०.४३
काभ्रेपलाञ्चोक	०.४९	ताप्लेजुङ्ग	०.५५	प्युठान	०.२७	मुस्ताङ्ग	१.०९	सिन्धुपाल्चोक	०.३२
कालीकोट	०.३३	तेह्रथुम	०.२४	बझाङ्ग	०.३९	मोरङ्ग	०.२९	सिन्धुली	०.५१
कास्की	०.४९	दाङ्ग	०.२६	बर्दिया	०.२१	रसुवा	०.४०	सिराहा	०.१५
कैलाली	०.२०	दार्चुला	०.५३	बाग्लुङ्ग	०.४२	रामेछाप	०.३५	सुनसरी	०.२४
खोटाङ्ग	०.४३	दैलेख	०.७४	बाँके	०.२१	रुकुम	०.३४	सुर्खेत	०.३४
गुल्मी	०.४१	दोलखा	०.३३	बाजुरा	०.४४	रूपन्देही	०.२३	सोलुखुम्बू	०.५०
गोरखा	०.३९	धनकुटा	०.४५	बारा	०.१३	रोल्पा	०.२७	हुम्ला	०.४५

(, भक्तपुर) र के.रा.वि. (वि.सं. २०५७ को अनुमानित जनसंख्या)

निम्न-माध्यमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा

प्रति हजार जनसंख्यामा कक्षा ६ देखि ८ सम्मको निम्न-माध्यमिक विद्यालयहरूको संख्या, २०६७

आकार तथ्यांक - स्मृतिगत तथ्यांक (१:२०,०००)
मापन विभाग, २०६८
तथ्यांक स्रोत - राष्ट्रिय जनगणना २०६८
मिडिया विभाग, २०६८

माध्यमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा, २०५७

सम्पूर्ण देश भरमा प्रति एक हजार जनसंख्याको लागि ०.१९ माध्यमिक विद्यालय (कक्षा ९ देखि १० सम्म) उपलब्ध थियो । जिल्ला अनुसार उक्त अङ्क सबैभन्दा कम महोत्तरीमा (०.०७) र सबैभन्दा बढी दैलेखमा (०.५५) रहेको थियो । सबै जिल्लाहरूको उक्त अङ्कलाई राष्ट्रिय मान (०.१९) संग तुलना गर्दा यो अंक ३९ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र ३३ जिल्लाहरूमा कम थियो ।

तालिका च. ६

जिल्ला	अनुपात**	जिल्ला	अनुपात**	जिल्ला	अनुपात**	जिल्ला	अनुपात**	जिल्ला	अनुपात**
अर्घाखाँची	२.६०	चितवन	३.९३	धनुषा	४.११	बैतडी	२.८८	रौतहट	४.१५
अछाम	२.९९	जाजरकोट	२.५०	धादिङ्ग	२.०३	भक्तपुर	३.७०	लमजुङ्ग	४.१०
ईलाम	४.२३	जुम्ला*	२.८३	नवलपरासी	३.२१	भोजपुर	२.९४	ललितपुर	३.१२
उदयपुर	३.८८	भापा*	४.६०	नुवाकोट	३.५३	मकवानपुर	३.१७	सप्तरी	२.८२
ओखलढुङ्गा	३.४१	डडेलधुरा	२.४९	पर्वत	३.८१	मनाङ्ग	४.२८	सल्यान*	२.६३
कञ्चनपुर	४.२०	डोटी	३.४०	पर्सा	१.७८	महोत्तरी	३.५०	सर्लाही	३.२०
कपिलबस्तु	२.५१	डोल्पा*	४.२३	पाल्पा	४.४५	म्याग्दी	४.०२	स्याङ्जा	३.७९
काठमाण्डौ	४.२८	तनहुँ	३.८३	पाँचथर	२.८२	मुगु*	१.७८	सुनसरी	२.५५
काभ्रेपलाञ्चोक	३.१२	ताप्लेजुङ्ग	२.६९	प्यूठान	२.८२	मुस्ताङ्ग	९.५२	सिन्धुपाल्चोक*	२.६५
कालीकोट*	३.०७	तेह्रथुम	२.७६	बझाङ्ग	३.१८	मोरङ्ग	४.००	सिन्धुली*	३.७०
कास्की	४.६६	दाङ्ग	३.११	बर्दिया	२.६६	रसुवा	२.५८	सिराहा*	४.०३
कैलाली	४.८८	दार्चुला	१.६४	बागलुङ्ग	३.६३	रामेछाप	३.१६	सुनसरी	३.८७
खोटाङ्ग	३.७७	दैलेख	२.६९	बाँके	३.८६	रुकुम	२.०८	सुर्खेत*	४.०२
गुल्मी	२.९३	दोलखा*	३.४०	बाजुरा*	२.१५	रुपन्देही	३.०१	सोलुखुम्बू	३.६४
गोरखा	३.३०	धनकुटा	३.५८	बारा	२.२४	रोल्पा	२.७१	हुम्ला	२.१९

* यी जिल्लाहरू गणना भएको जनसंख्यामा आधारित छन् किनकी यी जिल्लाहरूको गणना कार्यमा बाधा-व्यवधान भएको थियो । (परिचय खण्डमा हेर्नु होस्)

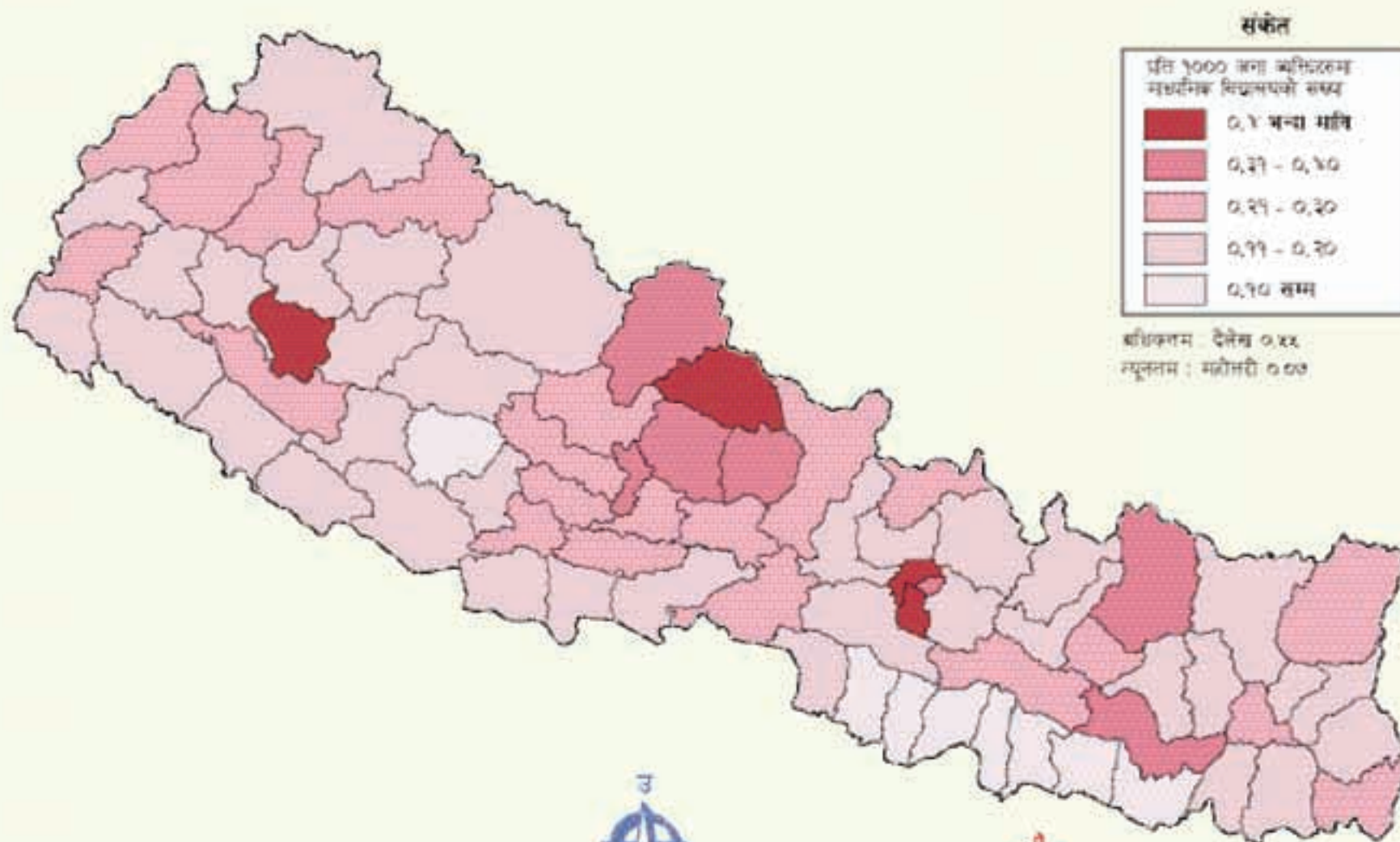
** अन्य नगरेदार वा नाट नपर्ने व्यक्तिहरूसँग बसेका आलमभिकाहरूको प्रतिशत अनुपात

Ⓒ छनौटमा परेका घरपरिवारबाट गणना गरिएको । छनौट तरीकाबारे परिचय खण्ड हेर्नु होस् ।

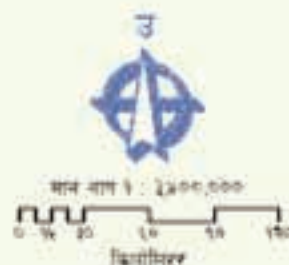
माध्यमिक विद्यालय संख्या प्रति हजार जनसंख्यामा

१३

प्रति हजार जनसंख्यामा कक्षा ५ देखि १० सम्मको माध्यमिक विद्यालयहरूको संख्या, २०६७

स्रोत : संयोजक नक्सा (१:२५०,०००)
सर्वी विभाग, २०७३
सम्पादक : राष्ट्रिय जनगणना २०६८
सिद्धि विभाग, २०७३

श्री ५ को सम्मान
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

ICIMOD
MEMRS 2003

विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या, २०५७

कूल अध्ययनरत विद्यार्थी भन्नाले सबै तहका विद्यालयहरूमा (सार्वजनिक, सामुदायिक र निजी) भर्ना भई अध्ययन गरिरहेका जम्मा विद्यार्थी संख्यालाई जनाउँछ । शिक्षा विभाग अनुसार वि. सं. २०५७ मा सबै तहहरूमा अध्ययनरत जम्मा विद्यार्थी संख्या ४९ लाख ५३ हजार ५ सय १० रहेको थियो । जिल्लागत तथ्याङ्क अनुसार सबैभन्दा कम अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या मनाङ्गमा (१,२२३) रहेको थियो, जुन जम्मा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्याको ०.०३ प्रतिशत थियो । यस्तै सबैभन्दा बढी अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या काठमाण्डौमा (२,०४,३०८) रहेको थियो, जुन जम्मा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्याको ४.१२ प्रतिशत थियो ।

तालिका ३.२०

जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात
अर्घाखाँची	३.०२	चितवन	५.४३	धनुषा	१.९५	बैतडी	३.०१	रौतहट	२.९५
अछाम	३.२४	जाजरकोट	२.८३	धादिङ्ग	३.०५	भक्तपुर	४.९५	लमजुङ्ग	४.५२
ईलाम	३.७६	जुम्ला	३.००	नवलपरासी	४.९५	भोजपुर	३.१९	ललितपुर	४.२२
उदयपुर	३.३५	भुतपा	४.११	नुवाकोट	२.९४	मकवानपुर	२.७५	सप्तरी	३.१५
ओखलढुङ्गा	३.१९	डडेलधुरा	३.९६	पर्वत	३.९८	मनाङ्ग	२.७५	सल्यान	३.१३
कञ्चनपुर	३.१५	डोटी	३.२७	पर्सा	३.२३	महोत्तरी	३.४३	सर्लाही	२.९०
कपिलवस्तु	४.२३	डोल्पा	३.३३	पाल्पा	३.५९	म्याग्दी	३.६२	स्याङ्जा	४.२३
काठमाण्डौ	३.७५	तनहुँ	४.०२	पाँचथर	३.५३	मुगु	२.४६	संखुवासभा	२.८९
काभ्रेपलान्चोक	२.०६	ताप्लेजुङ्ग	३.३९	प्युठान	३.३१	मुस्ताङ्ग	२.८९	सिन्धुपाल्चोक	२.३२
कालीकोट	३.०८	तेह्रथुम	३.३५	बझाङ्ग	२.५१	मोरङ्ग	४.०२	सिन्धुली	१.६४
कास्की	५.४२	बाङ्ग	४.५०	बर्दिया	३.७०	रसुवा	३.०६	सिराहा	३.३६
कैलाली	४.७८	बार्चुला	२.९२	बाग्लुङ्ग	३.५९	रामेछाप	२.६९	सुनसरी	४.४५
खोटाङ्ग	३.०२	बैलेख	१.३०	बाँके	२.१४	रुकुम	२.०२	सुर्खेत	४.१५
गुल्मी	३.९२	बोलखा	२.७६	बाजुरा	२.७१	रूपन्देही	३.८७	सोलुखुम्बू	२.४३
गोरखा	२.८५	धनकुटा	३.३५	बारा	४.४५	रोल्पा	३.०३	हुम्ला	३.७९

(, भक्तपुर)

विद्यालयता अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या

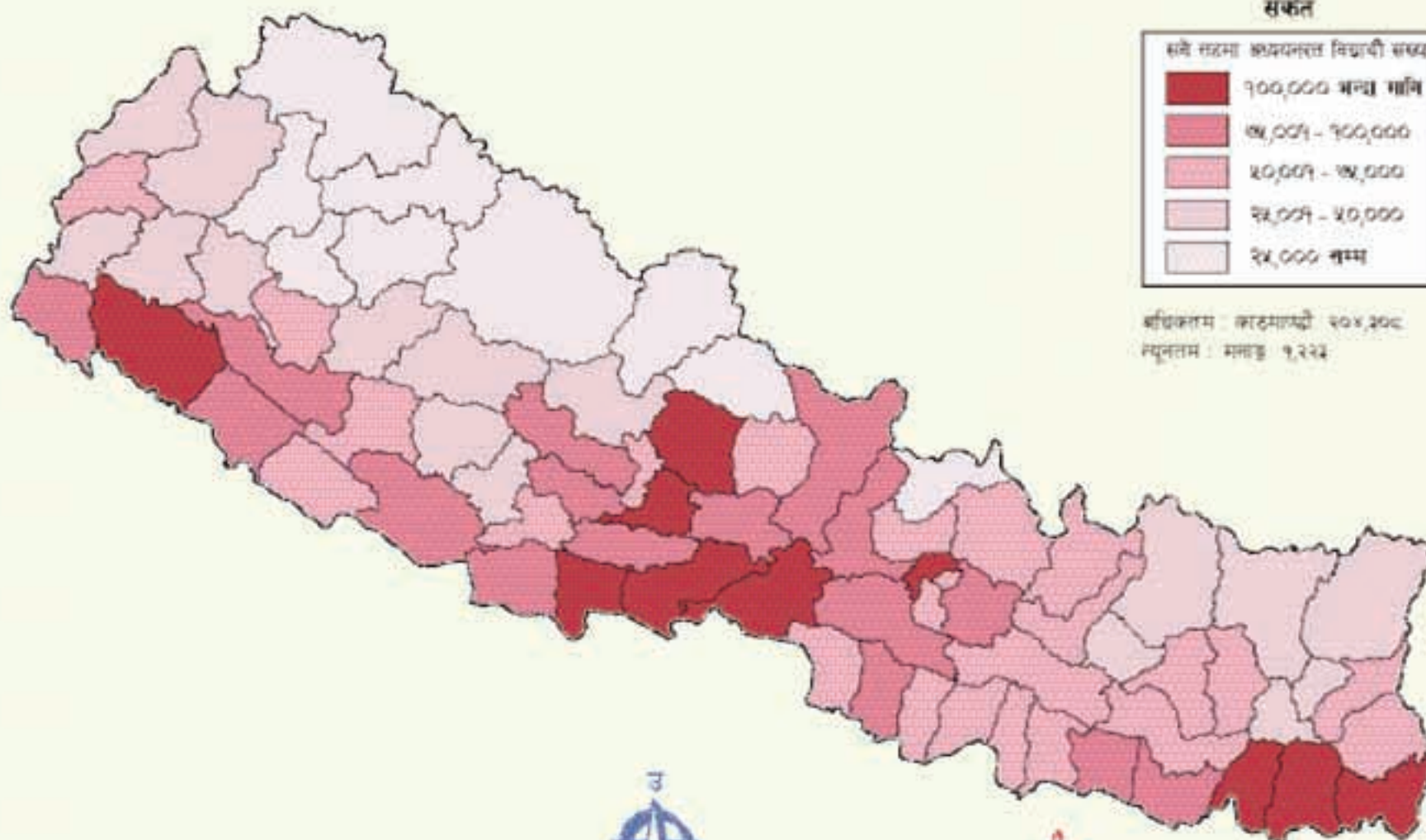
सर्वे सहायी विद्यालयता अध्ययनरत मूल विद्यार्थी संख्या, २०१३

संकेत

सर्वे सहायी अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या
१००,००० भन्दा माथि
७५,००१ - १००,०००
५०,००१ - ७५,०००
२५,००१ - ५०,०००
२५,००० भन्दा कम

अधिकतम : काठमाण्डौ २०४,३०८

न्यूनतम : मनाङ १,२२३

माप माप १ : १,००,०००
० २५ ५० ७५ १००
कि.मी.

श्री ५.००
केन्द्रीय तालिम विभाग

सहायक सहायक सहायक सहायक (१ २३०,०००)
सहायक सहायक, २०१३
सहायक सहायक : शिक्षा विभाग, २०१३

प्राथमिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या, २०५७

शिक्षा विभागले वि.सं २०५७ मा प्राथमिक (कक्षा १ देखि ५ सम्म) विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको संख्या ३६ लाख २३ हजार १ सय ५० भएको प्रस्तुत गरेको थियो, जुन सबै तहमा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्याको ७३.१५ प्रतिशत थियो । जिल्ला अनुसार प्राथमिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या सबैभन्दा कम मनाङ्गमा (८८३) र सबैभन्दा बढी काठमाण्डौमा (१,१७,१९७) थियो ।

तालिका ड.२४

जिल्ला	नि.मा.तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि.मा.तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि.मा.तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि.मा.तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि.मा.तहको विद्यार्थी- अनुपात
अर्घाखाँची	४८.१८	धितवन	३७.१४	धनुषा	४२.६४	बैतडी	३१.५	रौतहट	५८.४९
अछाम	२५.२३	जाजरकोट	२८.१६	धादिङ्ग	४३.४१	भक्तपुर	२६.२७	लमजुङ्ग	२७.०६
ईलाम	४२.२१	जुम्ला	२५.५२	नवलपरासी	४६.०४	भोजपुर	४१.५२	ललितपुर	२४.०९
उदयपुर	४४.७६	भुपा	४६.५६	नुवाकोट	४४.७४	मकवानपुर	५८.६७	सप्तरी	४४.९९
ओखलढुङ्गा	३६.७४	डडेलधुरा	२७.२७	पर्वत	३२.३४	मनाङ्ग	७.२४	सल्यान	४४.७६
कञ्चनपुर	४५.८७	डोटी	२२.३४	पर्सा	४१.९६	महोत्तरी	४२.४३	सर्लाही	४८.१
कपिलवस्तु	४५.०९	डोल्पा	११.३६	पाल्पा	३६.३२	म्याग्दी	२५.१४	स्याङ्जा	३८.८२
काठमाण्डौ	२७.५१	तनहुँ	३९.८१	पाँचथर	४७.४५	मुगु	१३.७	संखुवासभा	३६.०४
काभ्रेपलाञ्चोक	४५.४१	ताप्लेजुङ्ग	३५.१२	प्युठान	३६.९८	मुस्ताङ्ग	७.०२	सिन्धुपाल्चोक	४३.७१
कालीकोट	२२.१	तेह्रथुम	३६.५५	बझाङ्ग	२६.०७	मोरङ्ग	४६.७४	सिन्धुली	४३.७१
कास्की	२९.५७	दाङ्ग	३६.४८	बर्दिया	५१.३	रसुवा	२८.५६	सिराहा	४५.९३
कैलाली	४१.८	दार्चुला	३०.२	बाग्लुङ्ग	४१.२६	रामेछाप	४३.०१	सुनसरी	४०.४४
खोटाङ्ग	३७.९६	दैलेख	३७.४८	बाँके	६१.२१	रुकुम	३८.१८	सुर्खेत	३६.३७
गुल्मी	३५.१६	दोलखा	४९.१	बाजुरा	२२.६९	रूपन्देही	३९.३५	सोलुखुम्बू	३८.३१
गोरखा	४८.८६	धनकुटा	४०.६	बारा	४३.५३	रोल्पा	२५.९४	हुम्ला	१२.७५

स्रोत: विद्यालयस्तरीय नेपालको

१

प्राथमिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या

१५

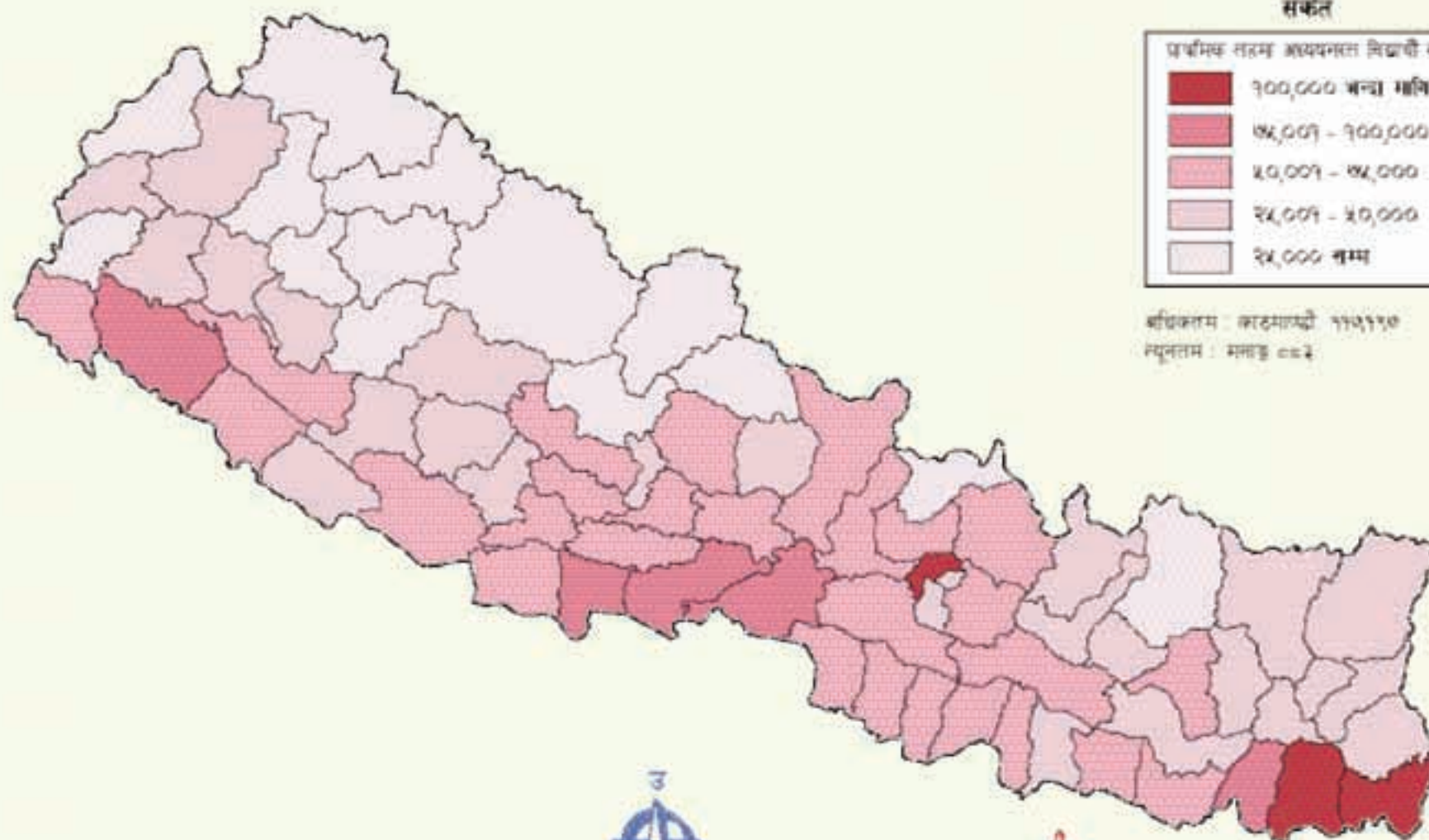
प्राथमिक तहको विद्यालयहरूमा अध्ययनरत कुल विद्यार्थी संख्या, २०८३

संकेत

प्राथमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या	
	१००,००० भन्दा भन्ने
	७५,००१ - १००,०००
	५०,००१ - ७५,०००
	२५,००१ - ५०,०००
	२५,००० भन्ने

सर्वाधिकतम : काठमाण्डौ ११७,११७

न्यूनतम : मनाङ ००३

मान मात्र १ : ३,६००,०००
कि.मि.मात्र

स्रोत : एनसर्भ नेपाल (१.३०.०००)
वर्षा २०७३
तयार पार्ने : मिठा विभाग, २०८३

श्री १ को सरकार
केन्द्रीय तयार पार्ने विभाग

निम्न-माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या, २०५७

शिक्षा विभागले वि.सं २०५७ मा निम्न-माध्यमिक (कक्षा ६ देखि ८ सम्म) विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको संख्या ९ लाख ५७ हजार ४ सय ४६ भएको प्रस्तुत गरेको थियो, जुन सबै तहको विद्यालयहरूमा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्याको १९.३३ प्रतिशत थियो । जिल्लागत तथ्याङ्क अनुसार निम्न-माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत सबैभन्दा कम विद्यार्थी संख्या मनाङ्गमा (२३९) मात्र रहेको थियो, जुन निम्न-माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्याको ०.०२ प्रतिशत थियो । यस्तै गरी निम्न-माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत सबैभन्दा बढी विद्यार्थी संख्या काठमाण्डौमा (६०,२१६) रहेको थियो, जुन निम्न-माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्याको ६.२९ प्रतिशत थियो ।

तालिका ड.२०

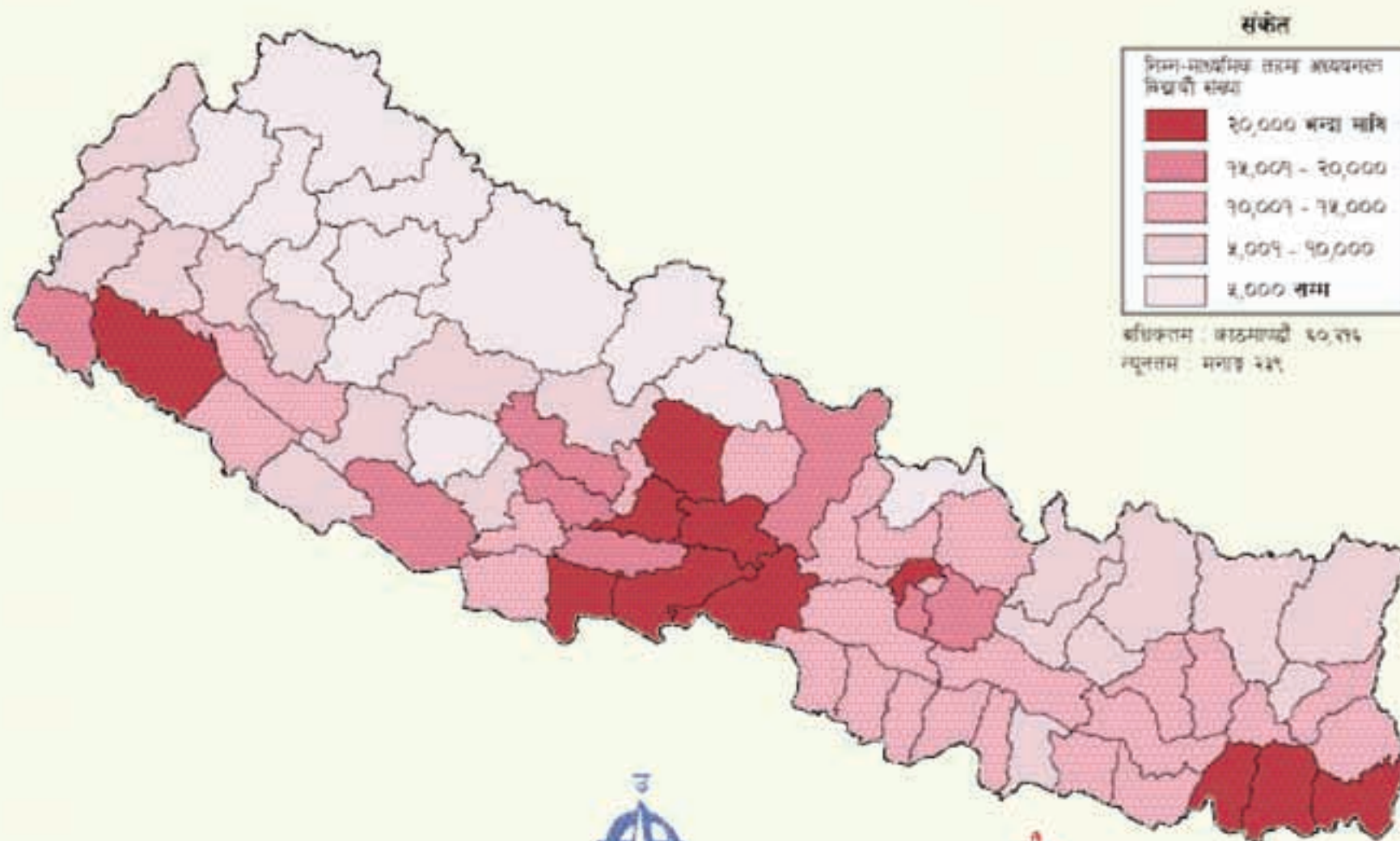
जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात
अर्घाखाँची	३.०२	चितवन	५.४३	धनुषा	१.९५	बैतडी	३.०१	रौतहट	२.९५
अछाम	३.२४	जाजरकोट	२.८३	धादिङ्ग	३.०५	भक्तपुर	४.९५	लमजुङ्ग	४.५२
ईलाम	३.७६	जुम्ला	३.००	नवलपरासी	४.९५	भोजपुर	३.१९	ललितपुर	४.२२
उदयपुर	३.३५	भद्रा	४.११	नुवाकोट	२.९४	मकवानपुर	२.७५	सप्तरी	३.१५
ओखलढुङ्गा	३.१९	डडेलधुरा	३.९६	पर्वत	३.९८	मनाङ्ग	२.७५	सल्यान	३.१३
कञ्चनपुर	३.१५	डोटी	३.२७	पर्सा	३.२३	महोत्तरी	३.४३	सर्लाही	२.९०
कपिलवस्तु	४.२३	डोल्पा	३.३३	पाल्पा	३.५९	म्याग्दी	३.६२	स्याङ्जा	४.२३
काठमाण्डौ	३.७५	तनहुँ	४.०२	पाँचथर	३.५३	मुगु	२.४६	संखुवासभा	२.८९
काभ्रेपलान्चोक	२.०६	ताप्लेजुङ्ग	३.३९	प्युठान	३.३१	मुस्ताङ्ग	२.८९	सिन्धुपाल्चोक	२.३२
कालीकोट	३.०८	तेह्रथुम	३.३५	बझाङ्ग	२.५१	मोरङ्ग	४.०२	सिन्धुली	१.६४
कास्की	५.४२	बाङ्ग	४.५०	बर्दिया	३.७०	रसुवा	३.०६	सिराहा	३.३६
कैलाली	४.७८	बाजुरा	२.९२	बाग्लुङ्ग	३.५९	रामेछाप	२.६९	सुनसरी	४.४५
खोटाङ्ग	३.०२	दैलेख	१.३०	बाँके	२.१४	रुकुम	२.०२	सुर्खेत	४.१५
गुल्मी	३.९२	बोलेसा	२.७६	बाजुरा	२.७१	रूपन्देही	३.८७	सोलुखुम्बु	२.४३
गोरखा	२.८५	धनकुटा	३.३५	बारा	४.४५	रोल्पा	३.०३	हुम्ला	३.७९

(, भक्तपुर)

निम्न-माध्यमिक विद्यालयों में अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या

96

निम्न-माध्यमिक स्तर की विद्यालयों में अध्ययनरत कुल विद्यार्थी संख्या, २०१७

आधार स्रोत : स्वास्थ्य मंत्रालय (१,२३०,०००)
जननी विभाग, २०१७
लकमणु शीत : शिक्षा विभाग, २०१७

श्री १ को धारक
केन्द्रीय तथ्यांक विभाग

ICMR
MHRD 2017

माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या, २०५७

शिक्षा विभागले वि.सं २०५७ मा माध्यमिक (कक्षा ९ देखि १० सम्म) विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको संख्या ३ लाख ७२ हजार ९ सय १४ भएको प्रस्तुत गरेको थियो, जुन सबै तहको विद्यालयहरूमा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्याको ७.५३ प्रतिशत थियो । जिल्ला अनुसार माध्यमिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या सबैभन्दा कम मनाङ्गमा (१०१) रहेको थियो, जुन माध्यमिक तहमा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्याको ०.०२ प्रतिशत थियो । यस्तै गरी माध्यमिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या सबैभन्दा बढी काठमाण्डौमा (२६,८९५) रहेको थियो, जुन माध्यमिक तहमा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्याको ७.२१ प्रतिशत थियो ।

तालिका ड.२४

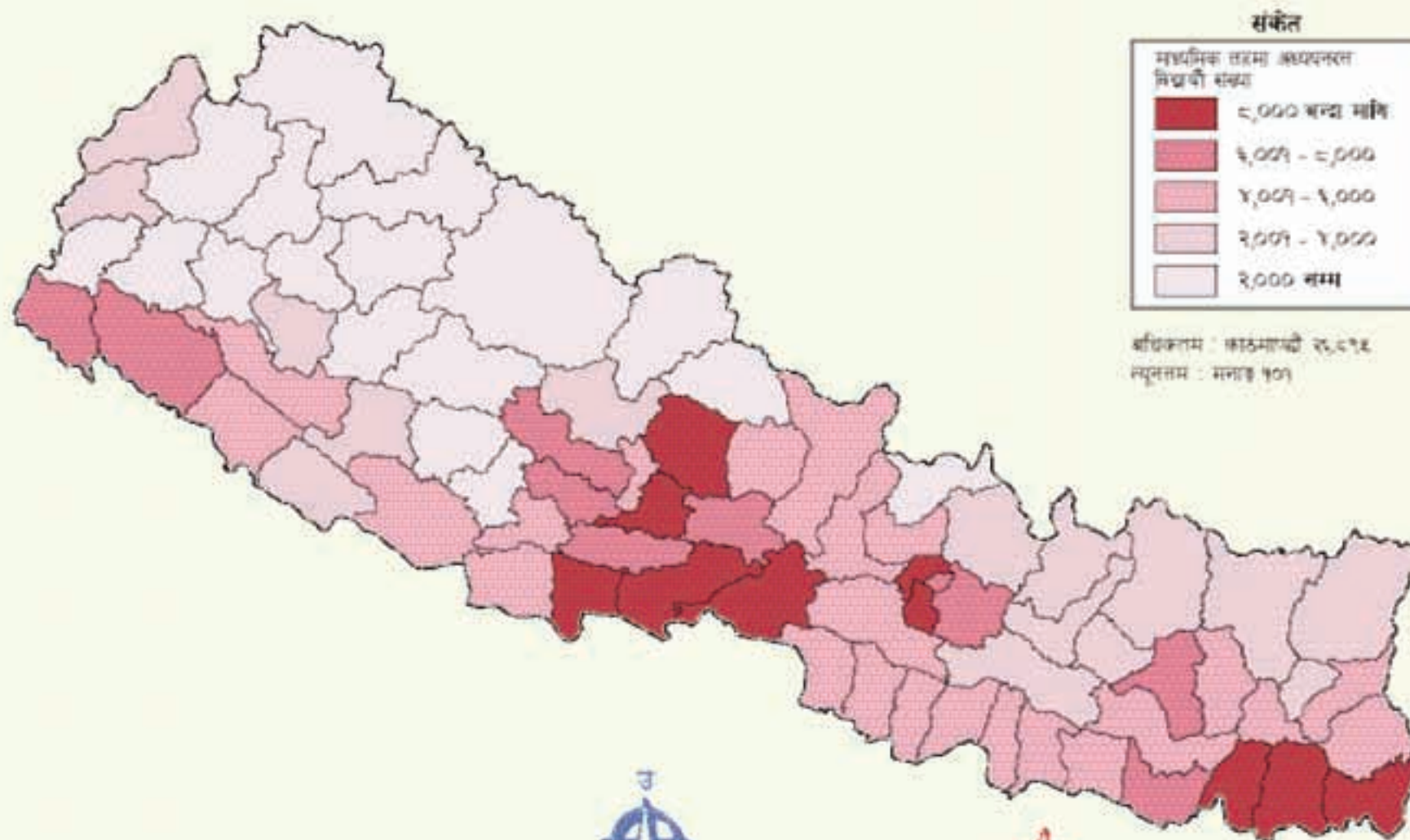
जिल्ला	नि.मा.तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि.मा.तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि.मा.तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि.मा.तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि.मा.तहको विद्यार्थी- अनुपात
अर्घाखाँची	४८.१८	चितवन	३७.१४	धनुषा	४२.६४	बैतडी	३१.५	रौतहट	५८.४९
अछाम	२५.२३	जाजरकोट	२८.१६	धादिङ्ग	४३.४१	भक्तपुर	२६.२७	लमजुङ्ग	२७.०६
ईलाम	४२.२१	जुम्ला	२५.५२	नवलपरासी	४६.०४	भोजपुर	४१.५२	ललितपुर	२४.०९
उदयपुर	४४.७६	भुपा	४६.५६	नुवाकोट	४४.७४	मकवानपुर	५८.६७	सप्तरी	४४.९९
ओखलढुङ्गा	३६.७४	डडेल्धुरा	२७.२७	पर्वत	३२.३४	मनाङ्ग	७.२४	सल्यान	४४.७६
कञ्चनपुर	४५.८७	डोटी	२२.३४	पर्सा	४१.९६	महोत्तरी	४२.४३	सर्लाही	४८.१
कपिलवस्तु	४५.०९	डोल्पा	११.३६	पाल्पा	३६.३२	म्याग्दी	२५.१४	स्याङ्जा	३८.८२
काठमाण्डौ	२७.५१	तनहुँ	३९.८१	पाँचथर	४७.४५	मुगु	१३.७	संखुवासभा	३६.०४
काभ्रेपलाञ्चोक	४५.४१	ताप्लेजुङ्ग	३५.१२	प्यूठान	३६.९८	मुस्ताङ्ग	७.०२	सिन्धुपाल्चोक	४३.७१
कालीकोट	२२.१	तेह्रथुम	३६.५५	बझाङ्ग	२६.०७	मोरङ्ग	४६.७४	सिन्धुली	४३.७१
कास्की	२९.५७	दाङ्ग	३६.४८	बर्दिया	५१.३	रसुवा	२८.५६	सिराहा	४५.९३
कैलाली	४१.८	दार्चुला	३०.२	बाग्लुङ्ग	४१.२६	रामेछाप	४३.०१	सुनसरी	४०.४४
खोटाङ्ग	३७.९६	दैलेख	३७.४८	बाँके	६१.२१	रुकुम	३८.१८	सुर्खेत	३६.३७
गुल्मी	३५.१६	दोलखा	४९.१	बाजुरा	२२.६९	रूपन्देही	३९.३५	सोलुखुम्बू	३८.३१
गोरखा	४८.८६	धनकुटा	४०.६	बारा	४३.५३	रोल्पा	२५.९४	हुम्ला	१२.७५

स्रोत: विद्यालयस्तरीय नेपालको

१

माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या

माध्यमिक स्तर (कक्षा ९ र १०) मा अध्ययनरत स्तर विद्यार्थी संख्या, २०२३

संस्थापक : सशक्तता विकास (१३५०,०००)
राष्ट्रिय विभाग, २०२३
संस्थापक : शिक्षा विभाग, २०२३

समान माप १ : १,०००,०००
० १० २० ३० ४० ५० ६०
कि.मी.

प्री २ को सचिव
संघीय तथ्याङ्क विभाग

STRENGTH 2023

शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात, २०५७

सबै तहका विद्यालयहरूका शिक्षक/शिक्षिका र विद्यार्थीको अनुपातले प्रत्येक विद्यालयको लागि उपलब्ध भएको शिक्षक/शिक्षिकाहरूको संख्यालाई दर्शाउँछ । शिक्षा विभागले वि. सं.२०५७ मा प्रस्तुत गरेको तथ्याङ्क अनुसार नेपालमा प्रति विद्यालयको लागि औसत ३.८० शिक्षक/शिक्षिकाहरू उपलब्ध थिए । जिल्लागत तथ्याङ्क अनुसार उक्त अनुपात सबैभन्दा कम दैलेखमा (१.९७) र सबैभन्दा बढी भुपामा (५.९३) थियो । सबै जिल्लाहरूको शिक्षक/शिक्षिकाहरू र विद्यालयको अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (३.८०) संग तुलना गर्दा उक्त अनुपात ४६ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा कम र २९ जिल्लाहरूमा बढी थियो ।

तालिका ड.१९

जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात
अर्घाखाँची	३.७२	चितवन	५.२८	धनुषा	२.७६	बैतडी	३.१३	रौतहट	४.५१
अछाम	३.०७	जाजरकोट	२.६३	धौवि	३.२१	भक्तपुर	४.६८	लमजुङ्ग	३.९६
ईलाम	३.६१	जुम्ला	३.४५	नवलपरासी	४.५७	भोजपुर	३.३३	ललितपुर	४.९९
उदयपुर	३.३	भुपामा	६.९५	नुवाकोट	२.७९	मकवानपुर	३.७५	सप्तरी	४.३५
ओखलढुङ्गा	३.०५	डोडेलधुरा	३.२५	पर्वत	४.०९	मनाङ्ग	४.४७	सल्यान	२.९१
कञ्चनपुर	५.३९	डोटी	३.०५	पर्सा	४.४३	महोत्तरी	४.२७	सर्लाही	२.९५
कपिलवस्तु	४.१	डोल्पा	३.३५	पाल्पा	४.२९	म्याग्दी	३.५४	स्याङ्जा	४.१७
काठमाण्डौ	४.१५	तनहुँ	४.१६	पाँचथर	३	मुगु	२.८९	संखुवासभा	२.९९
काभ्रेपलाञ्चोक	३.२३	ताप्लेजुङ्ग	३.६१	प्यूठान	३.४२	मुस्ताङ्ग	४.३५	सिन्धुपाल्चोक	२.८६
कालीकोट	३.०४	तेह्रथुम	३.५३	बझाङ्ग	३.३६	मोरङ्ग	४.७३	सिन्धुली	२.१७
कास्की	५.१७	वाङ्ग	४.५३	बर्दिया	४.४६	रसुवा	३.७१	सिराहा	३.८४
कैलाली	४.३६	वार्चुला	३.२६	बाग्लुङ्ग	३.८२	रामेछाप	२.७२	सुनसरी	४.८५
खोटाङ्ग	३.०८	दैलेख	२.५	बाँके	३.४४	रुकुम	३.३९	सुर्खेत	३.२९
गुल्मी	३.६३	बोलखा	३.१३	बाजुरा	३.२	रूपन्देही	४.९८	सोलुखुम्बू	३.५५
गोरखा	३.८१	घनकुटा	३.६५	बारा	३.६७	रोल्पा	३.१५	हुम्ला	३.११

१ , पृष्ठ १०

शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात

सबै तहका शिक्षक/शिक्षिकाहरू र कूल विद्यालय संख्याको अनुपात, २०५७

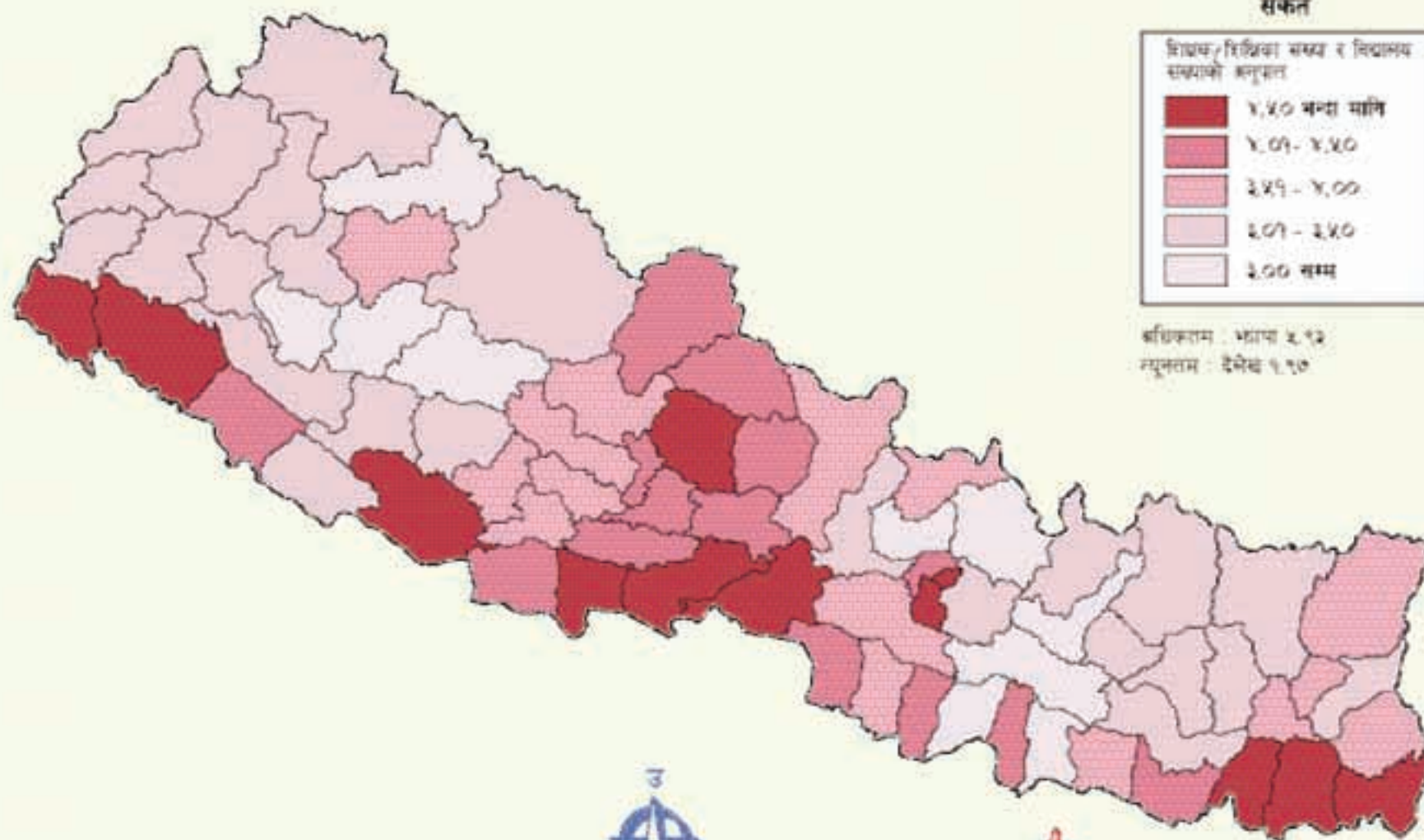
संकेत

शिक्षक/शिक्षिका संख्या र विद्यालय संख्याको अनुपात

	१.४० भन्दा माथि
	१.०१ - १.४०
	०.४१ - १.००
	०.०१ - ०.४०
	०.०० सम्म

अधिकतम : भद्राच २.१३

न्यूनतम : दैलेख १.१७

मानक माप १ : ३,६००,०००
कि.मी.मा

आयतन नक्सा : एकात्मिक नक्सा (१:३०,०००)
मापन विभाग, २०१३
तयारकर्ता : शिक्षा विभाग, २०५७

श्री २ को सम्मान
केन्द्रीय तयारकर्ता विभाग

प्राथमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात, २०५७

शिक्षा विभागले वि.सं. २०५७ मा प्रस्तुत गरेको तथ्याङ्क अनुसार प्रति प्राथमिक विद्यालयको लागि औसत ३.७८ शिक्षक/शिक्षिकाहरू उपलब्ध थियो । जिल्लागत तथ्याङ्क अनुसार उक्त अनुपात सबैभन्दा कम सिन्धुलीमा (२.१७) र सबैभन्दा बढी भापामा (६.९५) थियो । सबै जिल्लाहरूको प्राथमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका र विद्यार्थीको अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (३.७८) संग तुलना गर्दा उक्त अनुपात ४६ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र २९ जिल्लाहरूमा कम थियो ।

तालिका ड.१९

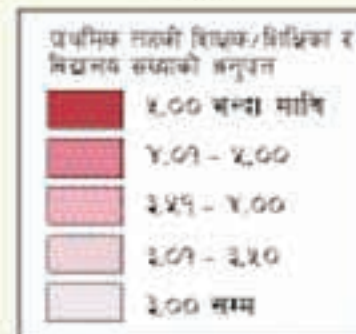
जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात
अर्घाखाँची	३.७२	चितवन	५.२८	धनुषा	२.७६	बैतडी	३.१३	रौतहट	४.५१
अछाम	३.०७	जाजरकोट	२.६३	घाँसि	३.२१	भक्तपुर	४.६८	लमजुङ्ग	३.९६
ईलाम	३.६१	जुम्ला	३.४५	नवलपरासी	४.५७	भोजपुर	३.३३	ललितपुर	४.९९
उदयपुर	३.३	भापा	६.९५	नुवाकोट	२.७९	मकवानपुर	३.७५	सप्तरी	४.३५
ओखलढुङ्गा	३.०५	डडेलधुरा	३.२५	पर्वत	४.०९	मनाङ्ग	४.४७	सल्यान	२.९१
कञ्चनपुर	५.३९	डोटी	३.०५	पर्सा	४.४३	महोत्तरी	४.२७	सर्लाही	२.९५
कपिलवस्तु	४.१	डोल्पा	३.३५	पाल्पा	४.२९	म्याग्दी	३.५४	स्याङ्जा	४.१७
काठमाण्डौ	४.१५	तनहुँ	४.१६	पाँचथर	३	मुगु	२.८९	संखुवासभा	२.९९
काभ्रेपलान्चोक	३.२३	ताप्लेजुङ्ग	३.६१	प्यूठान	३.४२	मुस्ताङ्ग	४.३५	सिन्धुपाल्चोक	२.८६
कालीकोट	३.०४	तेह्रथुम	३.५३	बझाङ्ग	३.३६	मोरङ्ग	४.७३	सिन्धुली	२.१७
कास्की	५.१७	वाङ्ग	४.५३	बर्दिया	४.४६	रसुवा	३.७१	सिराहा	३.८४
कैलाली	४.३६	वाग्लुङ्ग	३.२६	बाग्लुङ्ग	३.८२	रामेछाप	२.७२	सुनसरी	४.८५
खोटाङ्ग	३.०८	बैलेख	२.५	बाँके	३.४४	रुकुम	३.३९	सुर्खेत	३.२९
गुल्मी	३.६३	बोलेखा	३.१३	बाजुरा	३.२	रूपन्देही	४.९८	सोलुखुम्बू	३.५५
गोरखा	३.८१	घनकुटा	३.६५	बारा	३.६७	रोल्पा	३.१५	हुम्ला	३.११

१. भक्तपुर

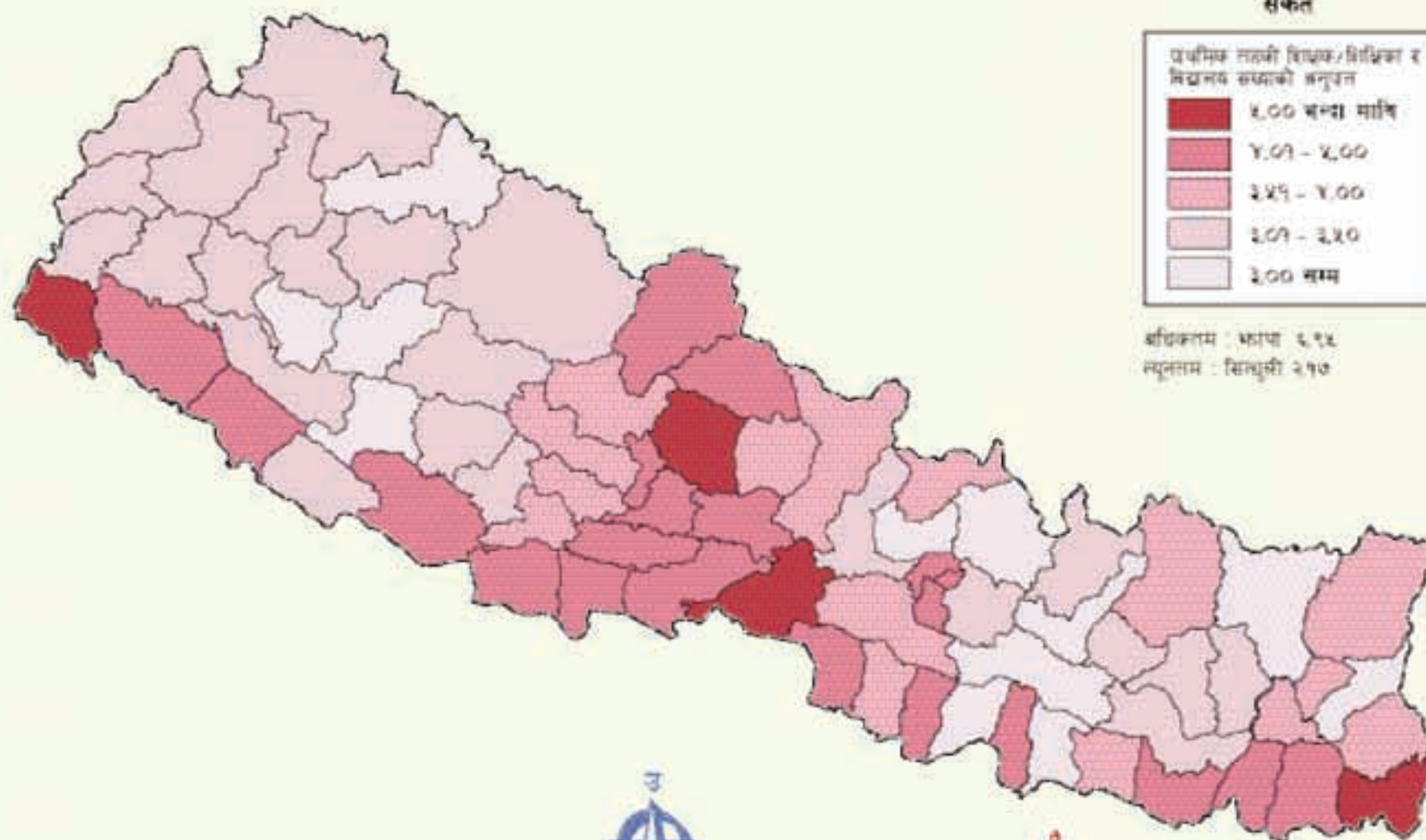
प्राथमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात

प्राथमिक तहका विद्यालयमा कुल शिक्षक/शिक्षिका संख्या र कुल विद्यालय संख्याको अनुपात, २०६८

संकेत

सर्वाधिकतम : भद्रापा ३.९३
न्यूनतम : सिन्धुली २.१०

मानक माप १ : १,०००,०००
किलोमिटर

यो र को सरकार
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

आकार नक्सा : अक्षांश/देश (१३.००, ८०.००)
स्रोत विभाग, २०६८
तथ्याङ्क स्रोत : शिक्षा विभाग, २०६८

निम्न-माध्यमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात, २०५७

शिक्षा विभागले वि. सं. २०५७ मा प्रस्तुत गरेको तथ्याङ्क अनुसार प्रति निम्न-माध्यमिक विद्यालयको लागि औसत ३.४८ शिक्षक/शिक्षिकाहरू उपलब्ध थियो । जिल्लागत तथ्याङ्क अनुसार उक्त अनुपात सबैभन्दा कम दैलेखमा (१.३०) र सबैभन्दा बढी चितवनमा (५.४३) थियो । सबै जिल्लाहरूको निम्न-माध्यमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका र विद्यार्थीको अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (३.४८) संग तुलना गर्दा उक्त अनुपात ४७ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र २८ जिल्लाहरूमा कम थियो ।

तालिका ६.२०

जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात
अर्घाखाँची	३.०२	चितवन	५.४३	धनुषा	१.९५	बैतडी	३.०१	रौतहट	२.९५
अछाम	३.२४	जाजरकोट	२.८३	धादिङ्ग	३.०५	भक्तपुर	४.९५	लमजुङ्ग	४.५२
ईलाम	३.७६	जुम्ला	३.००	नवलपरासी	४.९५	भोजपुर	३.१९	ललितपुर	४.२२
उदयपुर	३.३५	भापा	४.११	नुवाकोट	२.९४	मकवानपुर	२.७५	सप्तरी	३.१५
ओखलढुङ्गा	३.१९	डडेलधुरा	३.९६	पर्वत	३.९८	मनाङ्ग	२.७५	सल्यान	३.१३
कञ्चनपुर	३.१५	डोटी	३.२७	पर्सा	३.२३	महोत्तरी	३.४३	सर्लाही	२.९०
कपिलवस्तु	४.२३	डोल्पा	३.३३	पाल्पा	३.५९	म्याग्दी	३.६२	स्याङ्जा	४.२३
काठमाण्डौ	३.७५	तनहुँ	४.०२	पाँचथर	३.५३	मुगु	२.४६	संखुवासभा	२.८९
काभ्रेपलान्चोक	२.०६	ताप्लेजुङ्ग	३.३९	प्युठान	३.३१	मुस्ताङ्ग	२.८९	सिन्धुपाल्चोक	२.३२
कालीकोट	३.०८	तेह्रथुम	३.३५	बझाङ्ग	२.५१	मोरङ्ग	४.०२	सिन्धुली	१.६४
कास्की	५.४२	बाङ्ग	४.५०	बर्दिया	३.७०	रसुवा	३.०६	सिराहा	३.३६
कैलाली	४.७८	बाजुरा	२.९२	बाग्लुङ्ग	३.५९	रामेछाप	२.६९	सुनसरी	४.४५
खोटाङ्ग	३.०२	दैलेख	१.३०	बाँके	२.१४	रुकुम	२.०२	सुर्खेत	४.१५
गुल्मी	३.९२	बोलेसा	२.७६	बाजुरा	२.७१	रूपन्देही	३.८७	सोलुखुम्बु	२.४३
गोरखा	२.८५	धनकुटा	३.३५	बारा	४.४५	रोल्पा	३.०३	हुम्ला	३.७९

(भक्तपुर)

निम्न-माध्यमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात

निम्न-माध्यमिक तहका विद्यालयमा कुल शिक्षक/शिक्षिका संख्या र कुल विद्यालय संख्याको अनुपात, २०६३

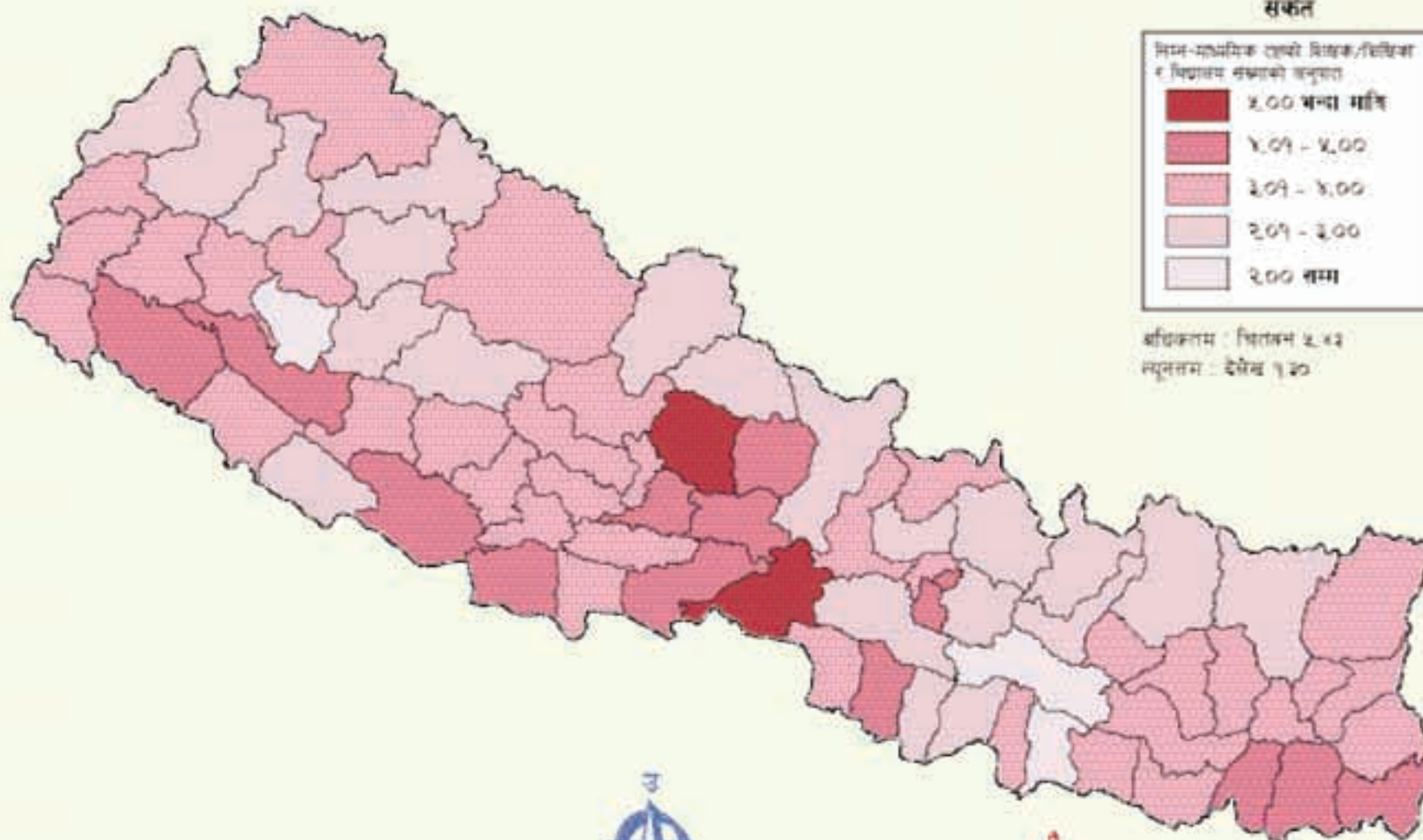
संकेत

निम्न-माध्यमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका
र विद्यालय संख्याको अनुपात

अधिकतम : चितवन ४.४३

न्यूनतम : दोलखा १.२०

मान माप : १:१,००,०००
किलोमिटर

आकार स्रोत : सरकारी स्रोत (१:२५०,०००)
स्रोत स्थान, २०६३
तथ्याङ्क स्रोत : शिक्षा विभाग, २०६३

श्री २ को सरकार
संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल

माध्यमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात, २०५७

शिक्षा विभागले वि. सं. २०५७ मा प्रस्तुत गरेको तथ्याङ्क अनुसार प्रति माध्यमिक विद्यालयको लागि औसत ४.४८ शिक्षक/शिक्षिकाहरू उपलब्ध थियो । जिल्लागत तथ्याङ्क अनुसार उक्त अनुपात सबैभन्दा कम दैलेखमा (१.१५) र सबैभन्दा बढी भक्तपुरमा (७.१३) थियो । सबै जिल्लाहरूको माध्यमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका र विद्यार्थीको अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (४.४८) संग तुलना गर्दा उक्त अनुपात ४३ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र ३२ जिल्लाहरूमा कम थियो ।

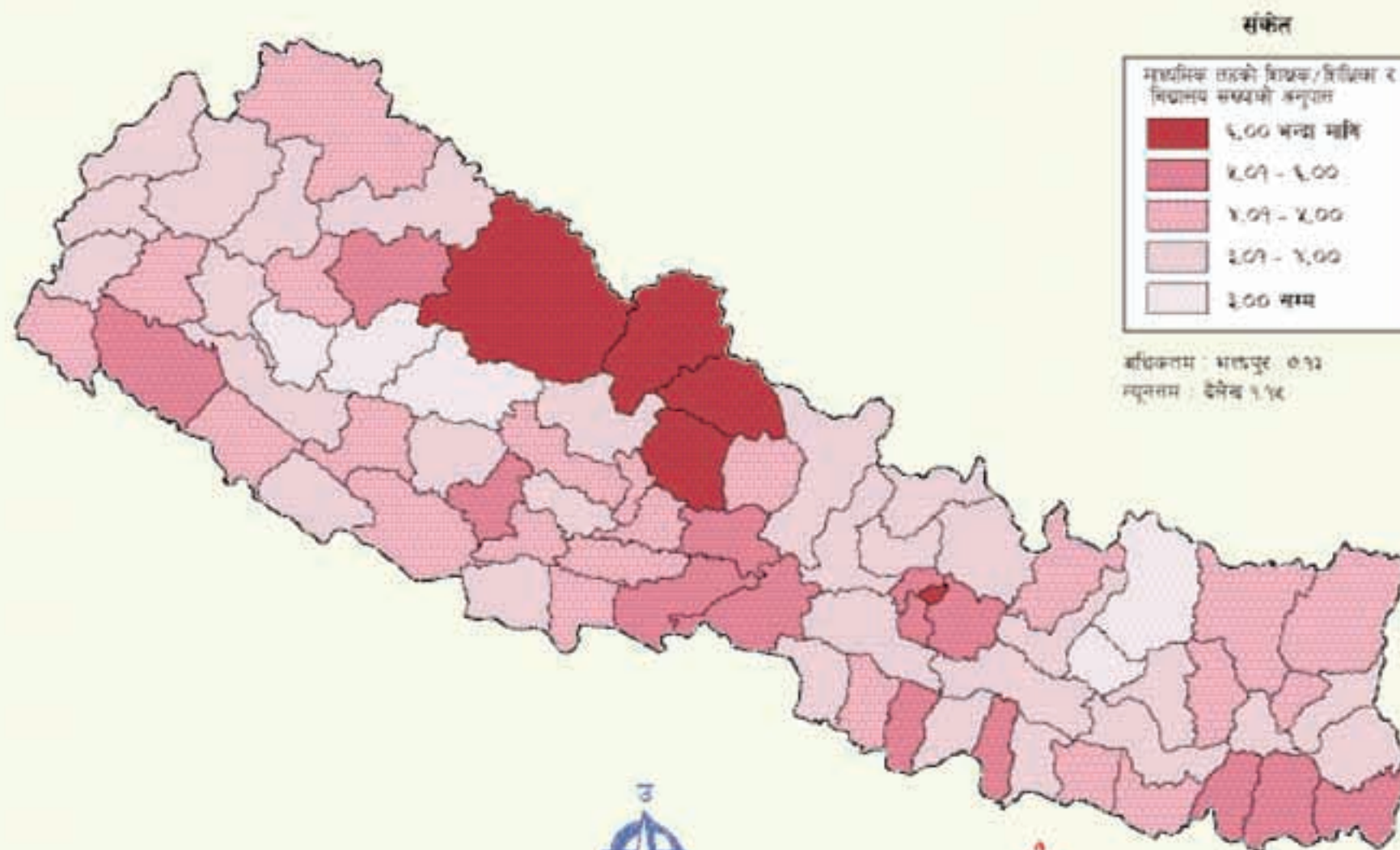
तालिका ड. २१

जिल्ला	माध्यमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	माध्यमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	माध्यमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	माध्यमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	माध्यमिक तहको - विद्यालय अनुपात
अर्घाखाँची	४.७६	चितवन	५.६४	धनुषा	३.०८	बैतडी	४	रौतहट	५.२३
अछाम	३.८५	जाजरकोट	२.३६	धादिङ	३.९२	भक्तपुर	७.१३	लमजुङ	४.४६
ईलाम	३.६७	जुम्ला	५.८२	नवलपरासी	५.५२	भोजपुर	४.१४	ललितपुर	५.२६
उदयपुर	३.४	भक्तपुर	५.३७	नुवाकोट	३.८	मकवानपुर	३.८३	सप्तरी	४.७
ओखलढुङ्गा	२.८५	डडेलधुरा	३.३९	पर्वत	४.७६	मनाङ	६.६७	सल्यान	४.८८
कञ्चनपुर	४.६३	डोटी	४.२२	पर्सा	३.४	महोत्तरी	५.४१	सर्लाही	३.५७
कपिलवस्तु	३.७८	डोल्पा	७	पाल्पा	४.३७	म्याग्दी	३.४९	स्याङ्जा	४.५
काठमाण्डौ	५.७६	तनहुँ	५.६५	पाँचथर	३.६१	मुगु	४	संखुवासभा	४.५६
काभ्रेपलाञ्चोक	५.२२	ताप्लेजुङ	४.५	प्युठान	५.२६	मुस्ताङ	६.८३	सिन्धुपाल्चोक	३.२४
कालीकोट	४.११	तेह्रथुम	४.०९	बभ्रुवाङ	३.३	मोरङ	५.२५	सिन्धुली	३.२३
कास्की	६.९७	दाङ	४.५२	बर्दिया	४.७९	रसुवा	३.९१	सिराहा	४.४५
कैलाली	५.१६	दार्चुला	३.५५	बागलुङ	४.२६	रामेछाप	३.२८	सुनसरी	५.२७
खोटाङ	३.६१	दैलेख	१.१५	बाँके	३.७६	रुकुम	२.४९	सुर्खेत	३.०२
गुल्मी	३.५२	दोलखा	४.७२	बाजुरा	३.०७	रूपन्देही	४.२९	सोलुखुम्बु	२.८९
गोरखा	३.६	धनकुटा	३.४७	बारा	४.९	रोल्पा	३.७	हुम्ला	४.६७

(, भक्तपुर)

माध्यमिक तहको शिक्षक/शिक्षिका - विद्यालय अनुपात

माध्यमिक तहका विद्यालयमा कुल शिक्षक/शिक्षिका संख्या र कुल विद्यालय संख्याको अनुपात, २०६७

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना (२०६८, २०६९)
सापी विभाग, २०७३
लगाइएको : शिक्षा विभाग, २०७३

श्री ३ को समकाल
कार्यक्रम तयार पार्ने विभाग

MINISTRY OF
EDUCATION
2073

विद्यार्थी-शिक्षक/शिक्षिका अनुपात (सबै तहका विद्यालयहरूमा), २०५७

सबै तहका अध्ययनरत विद्यार्थी र शिक्षक/शिक्षिकाको अनुपातले प्रति एक जना शिक्षक/शिक्षिकाको औसत विद्यार्थी संख्या देखाउँछ । शिक्षा विभागले वि. सं. २०५७ मा प्रस्तुत गरेको तथ्याङ्क अनुसार प्रति एक जना शिक्षक/शिक्षिकाको लागि औसत ३४.७० विद्यार्थीहरू थिए । जिल्लागत रूपमा उक्त अनुपात सबैभन्दा कम मनाङ्गमा (६.५४) र सबैभन्दा बढी बर्दियामा (५४.२९) रहेको थियो । सबै जिल्लाहरूको यस अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (३४.७०) संग तुलना गर्दा ४० जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र ३५ जिल्लाहरूमा कम रहेको थियो ।

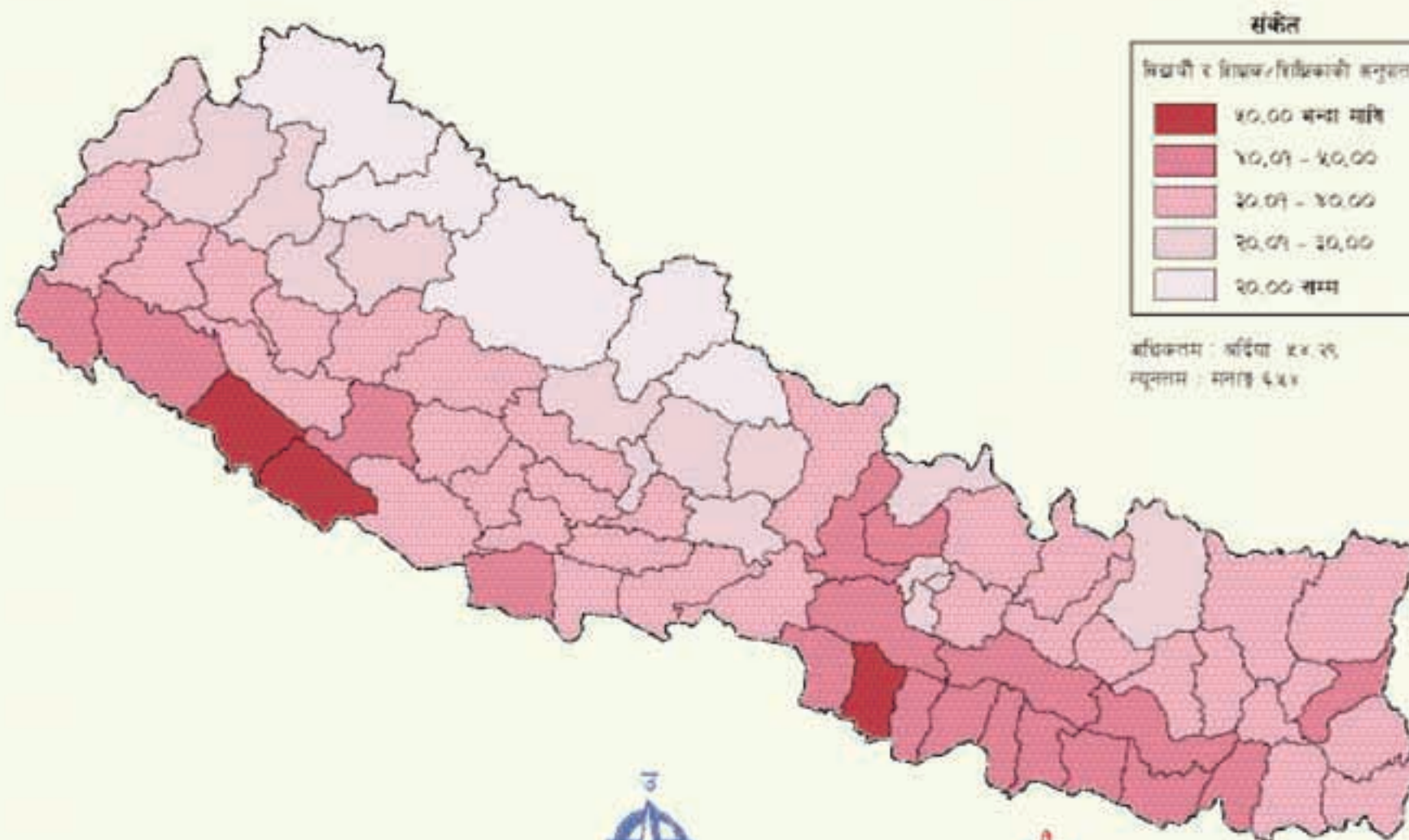
तालिका ३.१९

जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात
अर्घाखाँची	३.७२	चितवन	५.२८	घनुषा	२.७६	बैतडी	३.९३	रौतहट	४.५९
अछाम	३.०७	जाजरकोट	२.६३	घाविङ्ग	३.२९	भक्तपुर	४.६८	लमजुङ्ग	३.९६
ईलाम	३.६९	जुम्ला	३.४५	नवलपरासी	४.५७	भोजपुर	३.३३	ललितपुर	४.९९
उदयपुर	३.३	भापा	६.९५	नुवाकोट	२.७९	मकवानपुर	३.७५	सप्तरी	४.३५
ओखलढुङ्गा	३.०५	डडेलधुरा	३.२५	पर्वत	४.०९	मनाङ्ग	४.४७	सल्यान	२.९९
कञ्चनपुर	५.३९	डोटी	३.०५	पर्सा	४.४३	महोत्तरी	४.२७	सर्लाही	२.९५
कपिलबस्तु	४.९	डोल्पा	३.३५	पाल्पा	४.२९	म्याग्दी	३.५४	स्याङ्जा	४.९७
काठमाण्डौ	४.९५	तनहुँ	४.९६	पाँचथर	३	मुगु	२.८९	संखुवासभा	२.९९
काभ्रेपलान्चोक	३.२३	ताप्लेजुङ्ग	३.६९	प्युठान	३.४२	मुस्ताङ्ग	४.३५	सिन्धुपाल्चोक	२.८६
कालीकोट	३.०४	तेह्रथुम	३.५३	बझाङ्ग	३.३६	मोरङ्ग	४.७३	सिन्धुली	२.९७
कास्की	५.९७	दाङ्ग	४.५३	बर्दिया	४.४६	रसुवा	३.७९	सिराहा	३.८४
कैलाली	४.३६	दार्चुला	३.२६	बागलुङ्ग	३.८२	रामेछाप	२.७२	सुनसरी	४.८५
खोटाङ्ग	३.०८	दैलेख	२.५	बाँके	३.४४	रुकुम	३.३९	सुर्खेत	३.२९
गुल्मी	३.६३	बोलेखा	३.९३	बाजुरा	३.२	रूपन्देही	४.९८	सोलुखुम्बू	३.५५
गोरखा	३.८९	धनकुटा	३.६५	बारा	३.६७	रोल्पा	३.९५	हुम्ला	३.९९

(भक्तपुर)

विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात (सबै तहका विद्यालयहरूमा)

सबै तहका विद्यालयहरूमा विद्यार्थी संख्या र शिक्षक/शिक्षिका संख्याको अनुपात, २०७७

आकार नक्सा : समरूप नक्सा (१:२०,०००)
पारी चिहान, २०७३
तयारु शीत : शिक्षा विभाग, २०७७

श्री ५ को छाप
केन्द्रीय तयारु विभाग

ICIMOD
MGNIS 2003

प्राथमिक तहका विद्यालयहरूमा विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात, २०५७

शिक्षा विभागले वि. सं. २०५७ मा प्रस्तुत गरेको तथ्याङ्क अनुसार प्राथमिक तहमा प्रति शिक्षक/शिक्षिकाको लागि औसत ३७.०२ विद्यार्थी संख्या थियो । जिल्लागत रूपमा उक्त अनुपात सबैभन्दा कम मनाङ्गमा (६.५९) र सबैभन्दा बढी बर्दियामा (६०.१७) रहेको थियो । सबै जिल्लाहरूको यस अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (३७.०२) संग तुलना गर्दा ३७ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र ३८ जिल्लाहरूमा कम रहेको थियो ।

तालिका ड.१९

जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात	जिल्ला	प्राथमिक तहको - विद्यालय अनुपात
अर्घाखाँची	३.७२	चितवन	५.२८	धनुषा	२.७६	बैतडी	३.१३	रौतहट	४.५१
अछाम	३.०७	जाजरकोट	२.६३	घाविङ्ग	३.२१	भक्तपुर	४.६८	लमजुङ्ग	३.९६
ईलाम	३.६१	जुम्ला	३.४५	नवलपरासी	४.५७	भोजपुर	३.३३	ललितपुर	४.९९
उदयपुर	३.३	भापा	६.९५	नुवाकोट	२.७९	मकवानपुर	३.७५	सप्तरी	४.३५
ओखलढुङ्गा	३.०५	डडेलधुरा	३.२५	पर्वत	४.०९	मनाङ्ग	४.४७	सल्यान	२.९१
कञ्चनपुर	५.३९	डोटी	३.०५	पर्सा	४.४३	महोत्तरी	४.२७	सर्लाही	२.९५
कपिलवस्तु	४.१	डोल्पा	३.३५	पाल्पा	४.२९	म्याग्दी	३.५४	स्याङ्जा	४.१७
काठमाण्डौ	४.१५	तनहुँ	४.१६	पाँचथर	३	मुगु	२.८९	संखुवासभा	२.९९
काभ्रेपलान्चोक	३.२३	ताप्लेजुङ्ग	३.६१	प्यूठान	३.४२	मुस्ताङ्ग	४.३५	सिन्धुपाल्चोक	२.८६
कालीकोट	३.०४	तेह्रथुम	३.५३	बझाङ्ग	३.३६	मोरङ्ग	४.७३	सिन्धुली	२.१७
कास्की	५.१७	बाङ्ग	४.५३	बर्दिया	४.४६	रसुवा	३.७१	सिराहा	३.८४
कैलाली	४.३६	बार्चुला	३.२६	बाग्लुङ्ग	३.८२	रामेछाप	२.७२	सुनसरी	४.८५
खोटाङ्ग	३.०८	दैलेख	२.५	बाँके	३.४४	रुकुम	३.३९	सुर्खेत	३.२९
गुल्मी	३.६३	बोलखा	३.१३	बाजुरा	३.२	रूपन्देही	४.९८	सोलुखुम्बू	३.५५
गोरखा	३.८१	धनकुटा	३.६५	बारा	३.६७	रोल्पा	३.१५	हुम्ला	३.११

१ , पृष्ठ १०

प्राथमिक तहका विद्यालयहरूमा विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात

२३

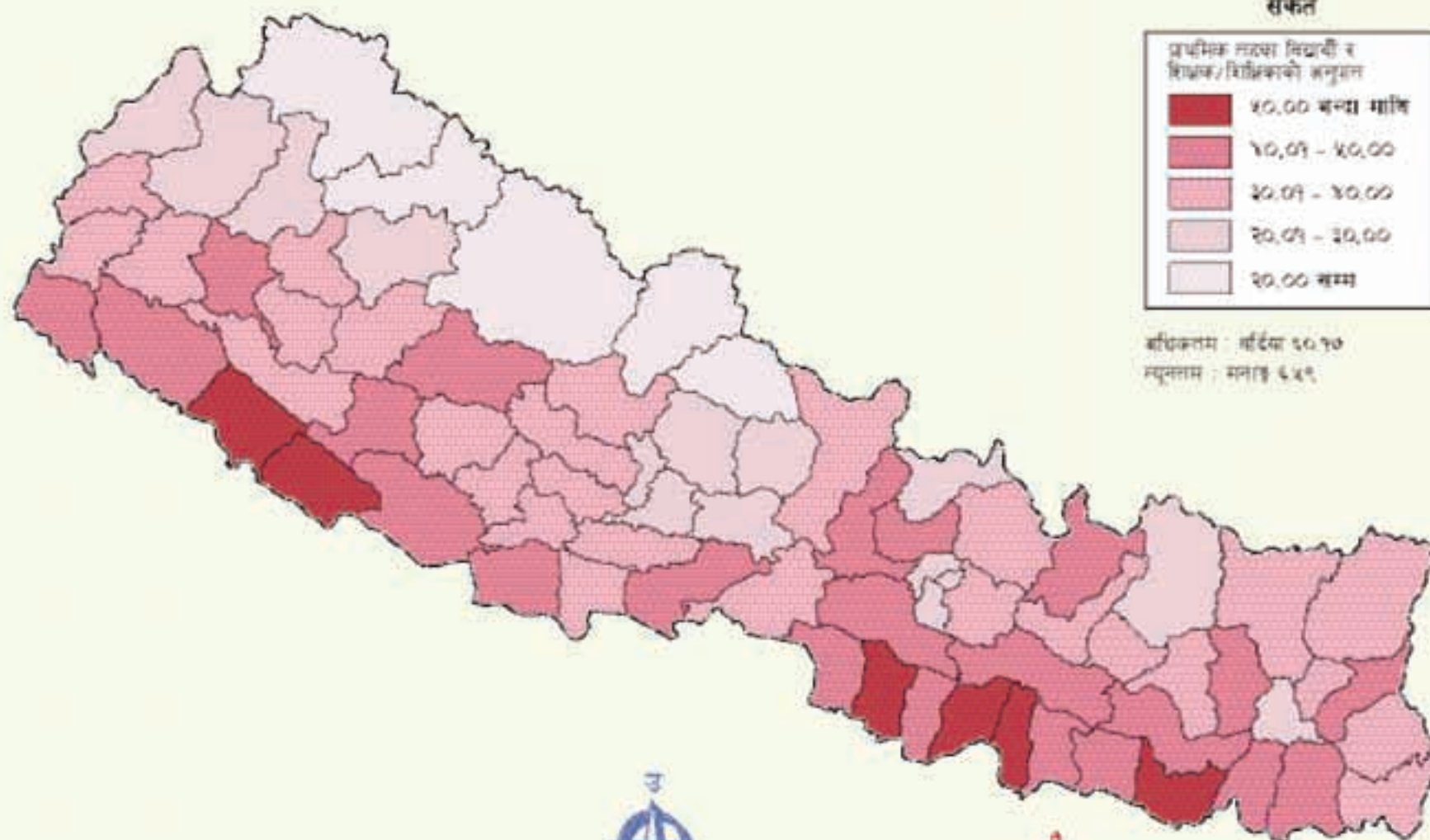
प्राथमिक तहका विद्यालयहरूको विद्यार्थी संख्या र शिक्षक/शिक्षिका संख्याको अनुपात, २०६७

संकेत

प्राथमिक तहका विद्यालय र शिक्षक/शिक्षिकाको अनुपात	
	१०.०० भन्दा माथि
	१०.०१ - १०.००
	२०.०१ - ३०.००
	२०.०१ - ३०.००
	२०.०० भन्दा माथि

अधिकतम : बर्दघा १०.१०

न्यूनतम : सप्तरी ६.४९

मानक माप : १:५००,०००
किलोमिटर

श्री २ को सरकार
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

आवृत्ति संख्या : सरासरी संख्या (१:५००,०००)
सर्वाधिकार, २०६८
तथ्याङ्क स्रोत : शिक्षा विभाग, २०६८

निम्न-माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात, २०५७

शिक्षा विभागले वि. सं. २०५७ मा प्रस्तुत गरेको तथ्याङ्क अनुसार निम्न-माध्यमिक तहमा प्रति शिक्षक/शिक्षिकाको लागि औसत ३७.७३ विद्यार्थी संख्या रहेको थियो । जिल्लागत रूपमा उक्त अनुपात सबैभन्दा कम मुस्ताङ्गमा (७.०२) र सबैभन्दा बढी बाँकेमा (६१.२१) रहेको थियो । सबै जिल्लाहरूको यस अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (३७.७३) संग तुलनागर्दा ४० जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र ३५ जिल्लाहरूमा कम रहेको थियो ।

तालिका ड.२४

जिल्ला	नि. मा. तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको विद्यार्थी- अनुपात
अर्घाखाँची	४८.१८	चितवन	३७.१४	धनुषा	४२.६४	बैतडी	३१.५	रौतहट	५८.४९
अछाम	२५.२३	जाजरकोट	२८.१६	धादिङ्ग	४३.४१	भक्तपुर	२६.२७	लमजुङ्ग	२७.०६
ईलाम	४२.२१	जुम्ला	२५.५२	नवलपरासी	४६.०४	भोजपुर	४१.५२	ललितपुर	२४.०९
उदयपुर	४४.७६	झापा	४६.५६	नुवाकोट	४४.७४	मकवानपुर	५८.६७	सप्तरी	४४.९९
ओखलढुङ्गा	३६.७४	डडेलधुरा	२७.२७	पर्वत	३२.३४	मनाङ्ग	७.२४	सल्यान	४४.७६
कञ्चनपुर	४५.८७	डोटी	२२.३४	पर्सा	४१.९६	महोत्तरी	४२.४३	सर्लाही	४८.१
कपिलवस्तु	४५.०९	डोल्पा	११.३६	पाल्पा	३६.३२	म्याग्दी	२५.१४	स्याङ्जा	३८.८२
काठमाण्डौ	२७.५१	तनहुँ	३९.८१	पाँचथर	४७.४५	मुगु	१३.७	संखुवासभा	३६.०४
काभ्रेपलाञ्चोक	४५.४१	ताप्लेजुङ्ग	३५.१२	प्युठान	३६.९८	मुस्ताङ्ग	७.०२	सिन्धुपाल्चोक	४३.७१
कालीकोट	२२.१	तेह्रथुम	३६.५५	बझाङ्ग	२६.०७	मोरङ्ग	४६.७४	सिन्धुली	४३.७१
कास्की	२९.५७	दाङ्ग	३६.४८	बर्दिया	५१.३	रसुवा	२८.५६	सिराहा	४५.९३
कैलाली	४१.८	दार्चुला	३०.२	बागलुङ्ग	४१.२६	रामेछाप	४३.०१	सुनसरी	४०.४४
खोटाङ्ग	३७.९६	दैलेख	३७.४८	बाँके	६१.२१	रुकुम	३८.१८	सुर्खेत	३६.३७
गुल्मी	३५.१६	दोलखा	४९.१	बाजुरा	२२.६९	रूपन्देही	३९.३५	सोलुखुम्बू	३८.३१
गोरखा	४८.८६	धनकुटा	४०.६	बारा	४३.५३	रोल्पा	२५.९४	हुम्ला	१२.७५

स्रोत: विद्यालयस्तरीय गेचामको

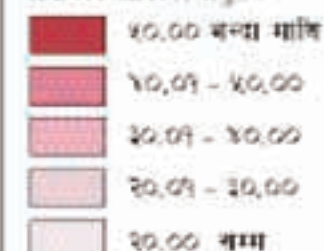
(

निम्न-माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात

निम्न-माध्यमिक तहका विद्यालयहरूको विद्यार्थी र शिक्षक/शिक्षिका संख्याको अनुपात, २०७३

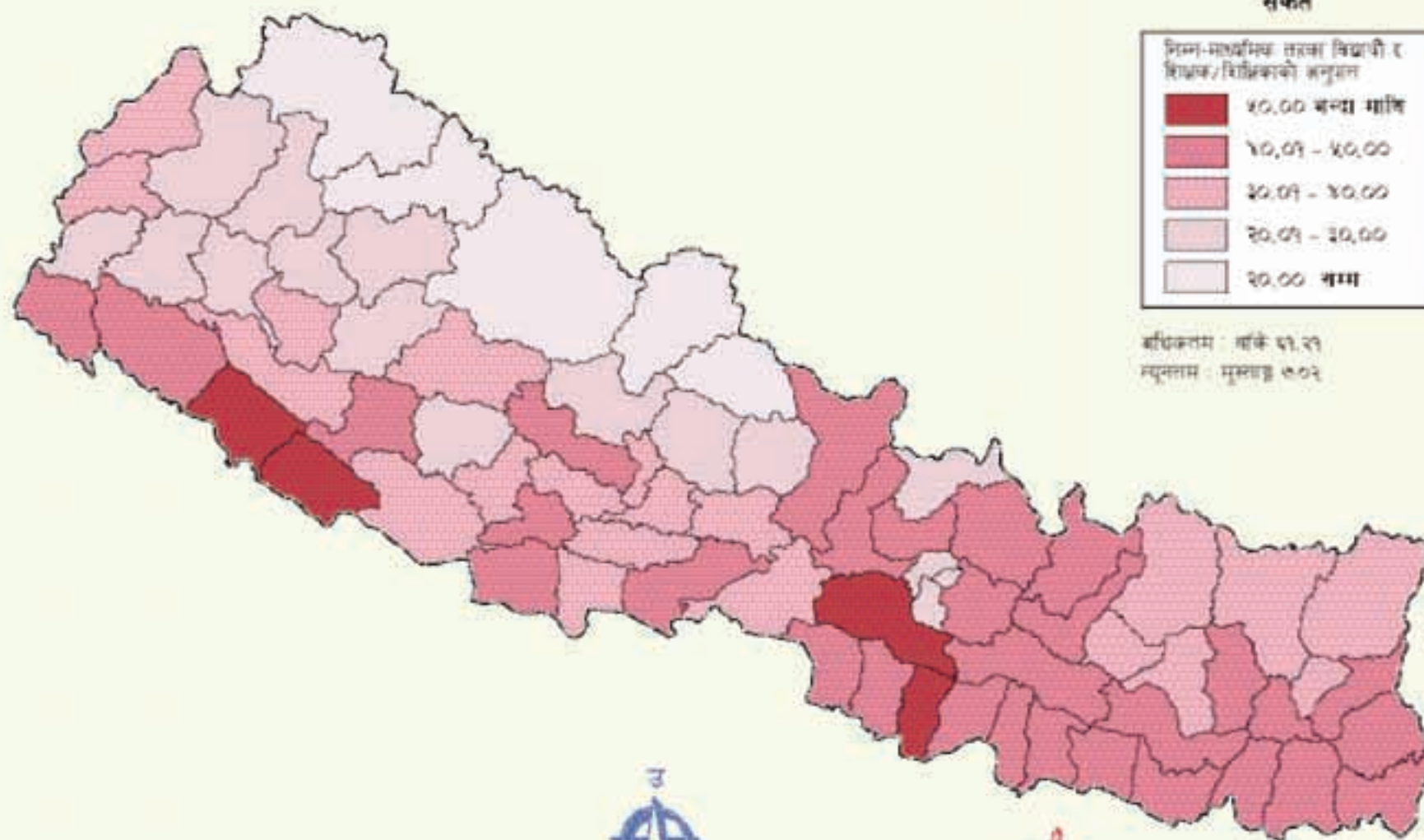
संकेत

निम्न-माध्यमिक तहका विद्यार्थी र शिक्षक/शिक्षिकाको अनुपात

अधिकतम : बर्क ६१.२१

न्यूनतम : मुस्ताङ ७.०२

दूरी मापक : ० १० २० ३० ४० ५० ६०
किलोमिटर

संस्करण : संशोधन संस्था (१३७७,०००)
वर्षा शिक्षा, २०७३
संस्करण : शिक्षा विभाग, २०७३

श्री २ श्री गणेश
केन्द्रित तन्त्र विभाग

माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात, २०५७

शिक्षा विभागले वि. सं.२०५७ मा प्रस्तुत गरेको तथ्याङ्क अनुसार माध्यमिक तहमा प्रति शिक्षक/शिक्षिकाको लागि औसत १९.१३ विद्यार्थी संख्या रहेको थियो । जिल्लागत रूपमा उक्त अनुपात सबैभन्दा कम मुस्ताङ्गमा (३.७३) र सबैभन्दा बढी पाँचथरमा (३१.४१) रहेको थियो । सबै जिल्लाहरूको यस अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (१९.१३) संग तुलना गर्दा ४६ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र २९ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा कम रहेको थियो ।

तालिका ड. २५

जिल्ला	माध्यमिक तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	माध्यमिक तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	माध्यमिक तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	माध्यमिक तहको विद्यार्थी- अनुपात	जिल्ला	माध्यमिक तहको विद्यार्थी- अनुपात
अर्घाखाँची	२४.८१	चितवन	१८.८५	धनुषा	२१.७८	बैतडी	१५.२४	रौतहट	२६
अछाम	१५.२७	जाजरकोट	१९.७१	धादिङ्ग	२४.०६	भक्तपुर	१२.८५	लमजुङ्ग	१६.४५
ईलाम	१९.८२	जुम्ला	१२.५६	नवलपरासी	२३.२१	भोजपुर	२५.३९	ललितपुर	११.४८
उदयपुर	२५.५३	भक्तपुर	२२.९१	नुवाकोट	२२.२५	मकवानपुर	२५.२४	सप्तरी	२७.३८
ओखलढुङ्गा	२८.०६	डडेलधुरा	१८.६४	पर्वत	१८.५३	मनाङ्ग	५.०५	सल्यान	२२.१८
कञ्चनपुर	२५.०७	डोटी	१२.५६	पर्सा	२२.३६	महोत्तरी	२४.५	सर्लाही	२८.४५
कपिलवस्तु	२४.०४	डोल्पा	८.११	पाल्पा	२०.२३	म्याग्दी	१५.९१	स्याङ्जा	१९.७
काठमाण्डौ	११.२१	तनहुँ	१७.०७	पाँचथर	३१.४१	मुगु	७.३३	संखुवासभा	१७.३
काभ्रेपलाञ्चोक	१९.६	ताप्लेजुङ्ग	२१.८६	प्युठान	१३.५७	मुस्ताङ्ग	३.७३	सिन्धुपाल्चोक	२३.१२
कालीकोट	१०.७७	तेह्रथुम	२३.२२	बझाङ्ग	१२.३७	मोरङ्ग	२४.४१	सिन्धुली	२०.४७
कास्की	१२.६५	दाङ्ग	१८.०२	बर्दिया	२३.६९	रसुवा	१९.३७	सिराहा	२५.९६
कैलाली	२४.६८	दार्चुला	२२.२४	बागलुङ्ग	१९.६३	रामेछाप	२३.२२	सुनसरी	२४.५७
खोटाङ्ग	३०.९६	दैलेख	२१.४८	बाँके	२१.४६	रुकुम	१६.९२	सुर्खेत	२४.९७
गुल्मी	२१.८५	दोलखा	१८.२१	बाजुरा	१३.४८	रूपन्देही	१७.१२	सोलुखुम्बू	२०.८
गोरखा	२२.०८	धनकुटा	२४.२७	बारा	२६.४	रोल्पा	१३.५९	हुम्ला	१२.८६

स्रोत: विद्यालयहरू

६

माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा विद्यार्थी - शिक्षक/शिक्षिका अनुपात

२५

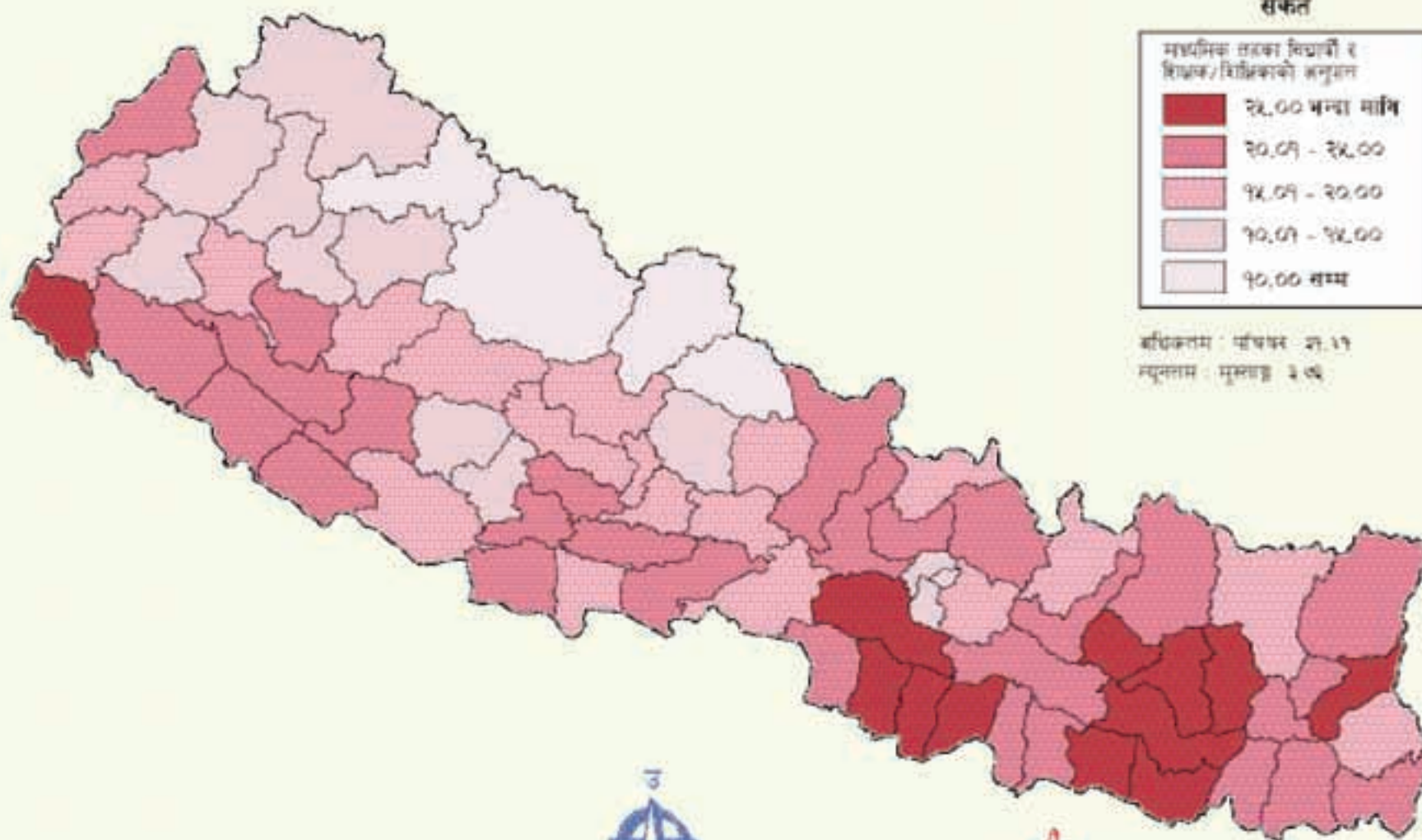
माध्यमिक तहका विद्यालयहरूको विद्यार्थी संख्या र शिक्षक/शिक्षिका संख्याको अनुपात, २०७३

संकेत

अधिकतम : पाँचथर - २१.११

न्यूनतम : मुस्ताङ - ३.९६

मान मात्रा : २,४००,०००
किलोमिटर

आकार नक्सा : समरूप नक्सा (१:३०,०००)
पारी चिहान : २०७३
तयार पारी : शिक्षा विभाग, २०७४

वी ३ को सरकार
केन्द्रीय तयार पारी विभाग

प्राथमिक तहमा उपेक्षित, उत्पीडित र दलित विद्यार्थीहरू, २०५७

प्राथमिक तहमा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्यामा सोही तहमा अध्ययनरत पिछडिएका (उपेक्षित, उत्पीडित र दलित) जात/जातिका कूल विद्यार्थीको अंशलाई प्रतिशतमा यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ । प्राथमिक तहमा पिछडिएका जात/जातिको विद्यार्थी संख्या तथा कूल विद्यार्थी संख्याको तथ्याङ्क शिक्षा विभागबाट प्रकाशित 'विद्यालयस्तरीय नेपालको शैक्षिक तथ्याङ्क, २०५७' नामक प्रतिवेदन पुस्तकबाट लिइएको थियो । उक्त प्रतिवेदनमा पिछडिएका जात/जातिको विद्यार्थीहरूमा डोम, चमार, राउटे, दुसाद, भाँगड, सतार, धिमाल, सार्की, कामी र दमाईलाई समावेश गरिएको छ । वि.सं. २०५७ मा प्राथमिक तहमा पिछडिएका जात/जातिका ४ लाख ६६ हजार २ सय ८२ विद्यार्थीहरू अध्ययनरत थिए, जुन प्राथमिक तहमा अध्ययनरत कूल विद्यार्थी संख्याको १२.८७ प्रतिशत थियो । जिल्ला अनुसार उक्त अनुपात सबैभन्दा कम भक्तपुरमा (३.५६ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी अछाममा (२६.०० प्रतिशत) रहेको थियो । जिल्लागत रूपमा यो अनुपातलाई राष्ट्रिय मान (१२.८७ प्रतिशत) संग दाँज्दा ३६ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र ३९ जिल्लाहरूमा कम रहेको थियो ।

तालिका ड.२६

जिल्ला	पिछडिएका विद्यार्थी संख्या प्रतिशतमा	जिल्ला	पिछडिएका विद्यार्थी संख्या प्रतिशतमा	जिल्ला	पिछडिएका विद्यार्थी संख्या प्रतिशतमा	जिल्ला	पिछडिएका विद्यार्थी संख्या प्रतिशतमा	जिल्ला	पिछडिएका विद्यार्थी संख्या प्रतिशतमा
अर्घाखाँची	१९.१०	चितवन	९.८६	धनुषा	१३.०९	बैतडी	१५.५१	रौतहट	१२.२२
अछाम	२६.००	जाजरकोट	२४.७४	घादिघाट	११.७४	भक्तपुर	३.५६	लमजुङ्ग	१६.५७
ईलाम	६.१६	जुम्ला	११.७५	नवलपरासी	१०.५९	भोजपुर	१०.३४	ललितपुर	४.४२
उदयपुर	११.३१	भापा	१३.०५	नुवाकोट	७.२३	मकवानपुर	५.४२	सप्तरी	१७.०८
ओखलढुङ्गा	९.८१	डडेलधुरा	१७.४१	पर्वत	२१.८६	मनाङ्ग	४.९८	सल्यान	१६.४१
कञ्चनपुर	१५.८१	डोटी	२०.५३	पर्सा	९.१३	महोत्तरी	१३.२०	सर्लाही	९.७८
कपिलवस्तु	१४.३५	डोल्पा	११.५८	पाल्पा	१२.२८	म्याग्दी	२०.८५	स्याङ्जा	१५.११
काठमाण्डौ	४.२२	तनहुँ	१५.७४	पाँचथर	५.९७	मुगु	१५.४०	संखुवासभा	८.०३
काभ्रेपलाञ्चोक	६.९९	ताप्लेजुङ्ग	८.३१	प्युठान	१८.७४	मुस्ताङ्ग	१६.५०	सिन्धुपाल्चोक	८.३७
कालीकोट	२०.१२	तेह्रथुम	९.५१	बझाङ्ग	१४.६२	मोरङ्ग	१२.७८	सिन्धुली	११.५२
कास्की	२०.१४	बाङ्ग	१२.०३	बर्दिया	१०.१७	रसुवा	४.८०	सिराहा	१३.६७
कैलाली	११.९८	बाँचुला	११.८२	बाग्लुङ्ग	२१.३४	रामेछाप	९.०४	सुनसरी	१३.४१
खोटाङ्ग	९.९२	दैलेख	२१.१४	बाँके	१४.१९	रुकुम	१८.२२	सुर्खेत	२५.३९
गुल्मी	१७.७२	बोलेखा	१०.४०	बाजुरा	२३.१४	रूपन्देही	१२.३६	सोलुखुम्बू	७.६१
गोरखा	१४.६७	धनकुटा	७.१२	बारा	९.२९	रोल्पा	१५.७६	हुम्ला	१४.२२

स्रोत: विद्यालय

१

प्राथमिक तहका उपेक्षित, उत्पीडित र दलित विद्यार्थीहरू

२६

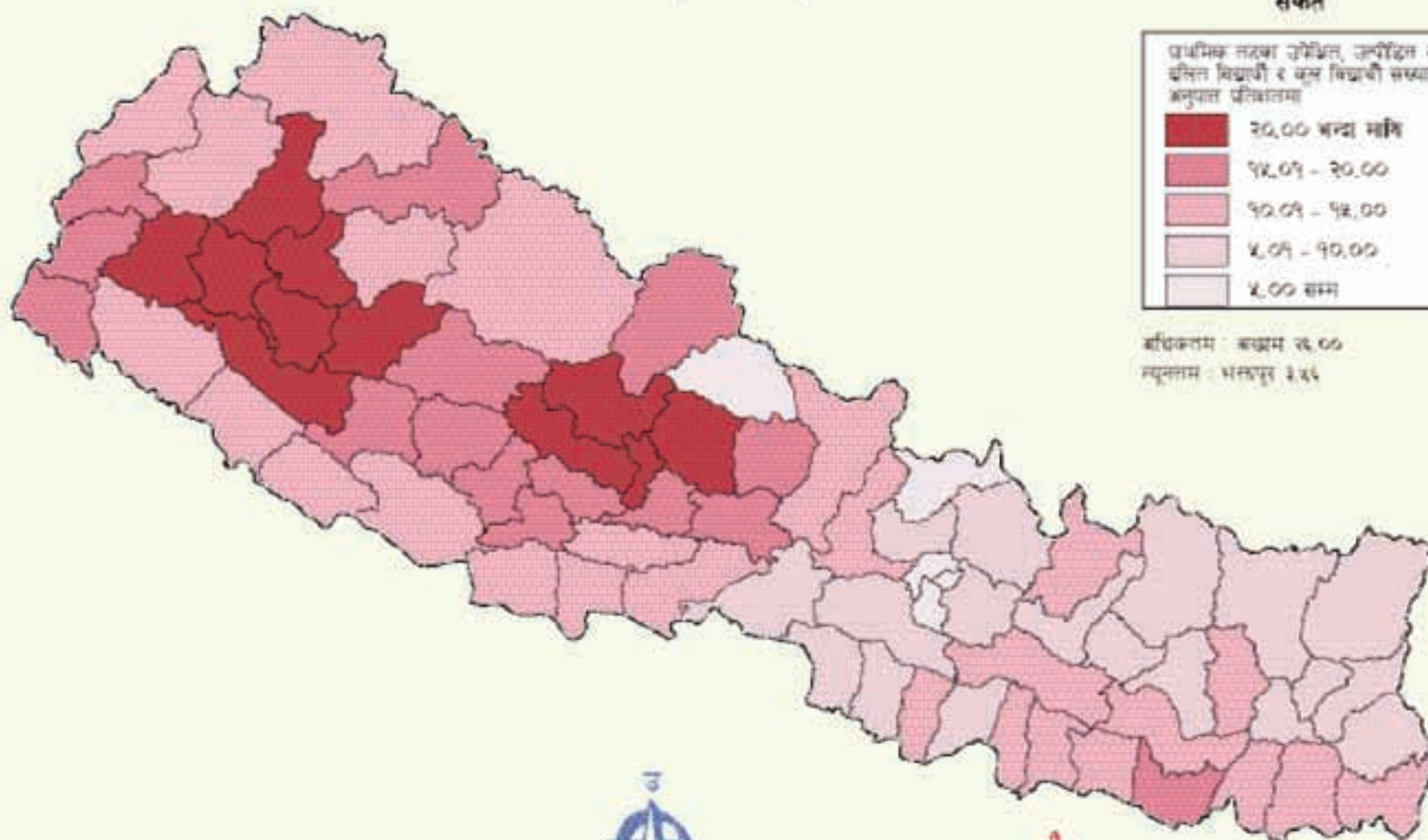
प्राथमिक तहका विद्यालयका उपेक्षित, उत्पीडित र दलित विद्यार्थीहरू र सोही तहका कुल विद्यार्थी संख्याको अनुपात प्रतिशतमा, २०६७

संकेत

अधिकतम : अक्षम २६.००

न्यूनतम : भक्तपुर ३.४६

मान माप १ - ३३००,०००
किलोमिटर

वी १ को ध्वज
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

आधार तथ्याङ्क : राष्ट्रिय जनगणना (१९९१,२००८)
साथी विभाग, २०१७
तथ्याङ्क स्रोत : शिक्षा विभाग, २०६७

सबै तहमा अध्ययनरत छात्राहरूको प्रतिशत, २०५७

शैक्षिक क्षेत्रमा लैङ्गिक भिन्नता नै मुख्य चासोको विषय हो । सबै तहको विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राहरूको अंशले महिला शिक्षाको विकासका प्रयासको स्थिति झल्काउँछ । अध्ययनरत छात्राहरूको समानुपात भन्नाले सबै तहमा अध्ययनरत छात्राहरूको संख्या र कूल अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको संख्याको अनुपातलाई बुझाउँछ । यस अनुपातलाई प्रायः प्रतिशतमा व्यक्त गरिन्छ । शिक्षा विभागले वि.सं. २०५७ मा प्रस्तुत गरेको तथ्याङ्क अनुसार नेपाल अधिराज्यमा सबै तहका कूल विद्यार्थी संख्या मध्ये अध्ययनरत छात्राहरूको अनुपात जम्मा ४३.३३ प्रतिशत थियो । जिल्लागत रूपमा यो अनुपात सबैभन्दा कम मुगुमा (२७.१४ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी मनाङ्गमा (५२.०९ प्रतिशत) रहेको थियो । सबै जिल्लाहरूको सबै तहमा अध्ययनरत छात्राहरूको समानुपातलाई राष्ट्रिय मान (४३.३३ प्रतिशत) संग तुलना गर्दा ३८ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र ३७ जिल्लाहरूमा कम रहेको थियो ।

तालिका ३.२०

जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात
अर्घाखाँची	३.०२	चितवन	५.४३	धनुषा	१.९५	बैतडी	३.०१	रौतहट	२.९५
अछाम	३.२४	जाजरकोट	२.८३	धादिङ्ग	३.०५	भक्तपुर	४.९५	लमजुङ्ग	४.५२
ईलाम	३.७६	जुम्ला	३.००	नवलपरासी	४.९५	भोजपुर	३.१९	ललितपुर	४.२२
उदयपुर	३.३५	भापा	४.११	नुवाकोट	२.९४	मकवानपुर	२.७५	सप्तरी	३.१५
ओखलढुङ्गा	३.१९	डडेलधुरा	३.९६	पर्वत	३.९८	मनाङ्ग	२.७५	सल्यान	३.१३
कञ्चनपुर	३.१५	डोटी	३.२७	पर्सा	३.२३	महोत्तरी	३.४३	सर्लाही	२.९०
कपिलवस्तु	४.२३	डोल्पा	३.३३	पाल्पा	३.५९	म्याग्दी	३.६२	स्याङ्जा	४.२३
काठमाण्डौ	३.७५	तनहुँ	४.०२	पाँचथर	३.५३	मुगु	२.४६	संखुवासभा	२.८९
काभ्रेपलान्चोक	२.०६	ताप्लेजुङ्ग	३.३९	प्यूठान	३.३१	मुस्ताङ्ग	२.८९	सिन्धुपाल्चोक	२.३२
कालीकोट	३.०८	तेह्रथुम	३.३५	बझाङ्ग	२.५१	मोरङ्ग	४.०२	सिन्धुली	१.६४
कास्की	५.४२	बाङ्ग	४.५०	बर्दिया	३.७०	रसुवा	३.०६	सिराहा	३.३६
कैलाली	४.७८	दार्चुला	२.९२	बाग्लुङ्ग	३.५९	रामेछाप	२.६९	सुनसरी	४.४५
खोटाङ्ग	३.०२	दैलेख	१.३०	बाँके	२.१४	रुकुम	२.०२	सुर्खेत	४.१५
गुल्मी	३.९२	बोलेसा	२.७६	बाजुरा	२.७१	रूपन्देही	३.८७	सोलुखुम्बू	२.४३
गोरखा	२.८५	धनकुटा	३.३५	बारा	४.४५	रोल्पा	३.०३	हुम्ला	३.७९

(, भक्तपुर)

सर्वे तहसीला अध्ययनरत छात्राहरूको प्रतिशत

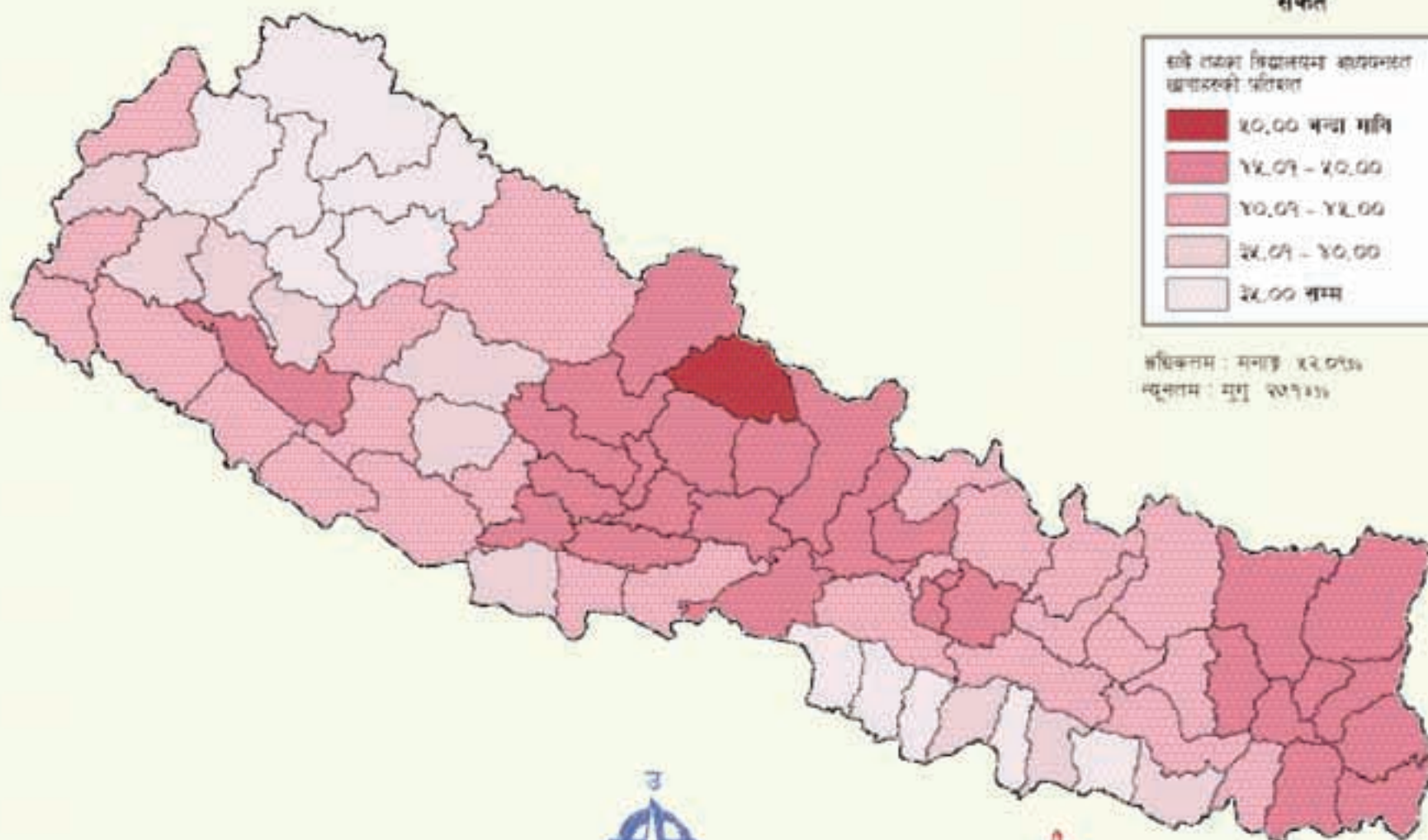
सर्वे तहसीला विद्यालयहरूमा अध्ययनरत नभई विद्यार्थी संख्यामा छत्राहरूको अनुपात प्रतिशतमा, २०६७

संकेत

सर्वे तहसीला विद्यालयहरूमा अध्ययनरत
छात्राहरूको प्रतिशत

- १०.०० भन्दा माथि
- १४.०१ - १०.००
- १०.०१ - १४.००
- २४.०१ - १०.००
- २४.०० भन्दा माथि

अधिकतम : मनाङ्ग ४२.०१%
न्यूनतम : मुगु २४.१३%

मानक माप १ : १,००,०००
० १० २० ३० ४०
किमी/मिटर

श्री २ को संवत्तर
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

आकार नमूना : समस्त नेपाल (१:२५,००,०००)
मापन विभाग, २०१३
तथ्याङ्क कोष : शिक्षा विभाग, २०६७

प्राथमिक तहमा अध्ययनरत छात्राहरूको प्रतिशत, २०५७

प्राथमिक तहमा (कक्षा १ देखि ५ सम्म) अध्ययनरत छात्राको अंश नै शिक्षामा लैङ्गिक विभेदताको एक सूचक हो । प्राथमिक तहमा अध्ययनरत जम्मा छात्राहरूको संख्या र सोही तहमा अध्ययनरत जम्मा विद्यार्थी संख्याको अनुपातलाई नै प्राथमिक तहमा अध्ययनरत छात्राहरूको समानुपात भनिन्छ । यस समानुपातलाई प्रायः प्रतिशतमा व्यक्त गरिन्छ । शिक्षा विभागले वि.सं. २०५७ मा प्रस्तुत गरेको तथ्याङ्क अनुसार प्राथमिक तहको विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राहरूको समानुपात सोही तहको कूल विद्यार्थी संख्याको ४४.०९ प्रतिशत रहेको थियो । जिल्लागत रूपमा यो समानुपात सबैभन्दा कम मुगुमा (३०.५२ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी मनाङ्गमा (५२.२१ प्रतिशत) रहेको थियो । सबै जिल्लाहरूको यो समानुपातलाई राष्ट्रिय मान (४४.०९ प्रतिशत) संग तुलना गर्दा ४१ जिल्लाहरूमा राष्ट्रिय मान भन्दा बढी र ३४ जिल्लाहरूमा कम रहेको थियो ।

तालिका ३.२०

जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात	जिल्ला	नि. मा. तहको -विद्यालय अनुपात
अर्घाखाँची	३.०२	चितवन	५.४३	धनुषा	१.९५	बैतडी	३.०१	रौतहट	२.९५
अछाम	३.२४	जाजरकोट	२.८३	धादिङ्ग	३.०५	भक्तपुर	४.९५	लमजुङ्ग	४.५२
ईलाम	३.७६	जुम्ला	३.००	नवलपरासी	४.९५	भोजपुर	३.१९	ललितपुर	४.२२
उदयपुर	३.३५	भद्रापा	४.११	नुवाकोट	२.९४	मकवानपुर	२.७५	सप्तरी	३.१५
ओखलढुङ्गा	३.१९	डडेल्धुरा	३.९६	पर्वत	३.९८	मनाङ्ग	२.७५	सल्यान	३.१३
कञ्चनपुर	३.१५	डोटी	३.२७	पर्सा	३.२३	महोत्तरी	३.४३	सर्लाही	२.९०
कपिलवस्तु	४.२३	डोल्पा	३.३३	पाल्पा	३.५९	म्याग्दी	३.६२	स्याङ्जा	४.२३
काठमाण्डौ	३.७५	तनहुँ	४.०२	पाँचथर	३.५३	मुगु	२.४६	संखुवासभा	२.८९
काभ्रेपलान्चोक	२.०६	ताप्लेजुङ्ग	३.३९	प्युठान	३.३१	मुस्ताङ्ग	२.८९	सिन्धुपाल्चोक	२.३२
कालीकोट	३.०८	तेह्रथुम	३.३५	बझाङ्ग	२.५१	मोरङ्ग	४.०२	सिन्धुली	१.६४
कास्की	५.४२	बाङ्ग	४.५०	बर्दिया	३.७०	रसुवा	३.०६	सिराहा	३.३६
कैलाली	४.७८	बाजुरा	२.९२	बाग्लुङ्ग	३.५९	रामेछाप	२.६९	सुनसरी	४.४५
खोटाङ्ग	३.०२	दैलेख	१.३०	बाँके	२.१४	रुकुम	२.०२	सुर्खेत	४.१५
गुल्मी	३.९२	बोलेसा	२.७६	बाजुरा	२.७१	रूपन्देही	३.८७	सोलुखुम्बू	२.४३
गोरखा	२.८५	धनकुटा	३.३५	बारा	४.४५	रोल्पा	३.०३	हुम्ला	३.७९

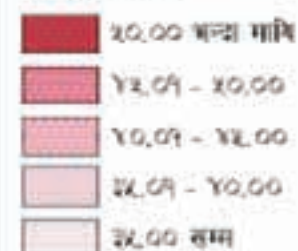
(, भक्तपुर)

प्राथमिक तहमा अध्ययनरत छात्राहरूको प्रतिशत

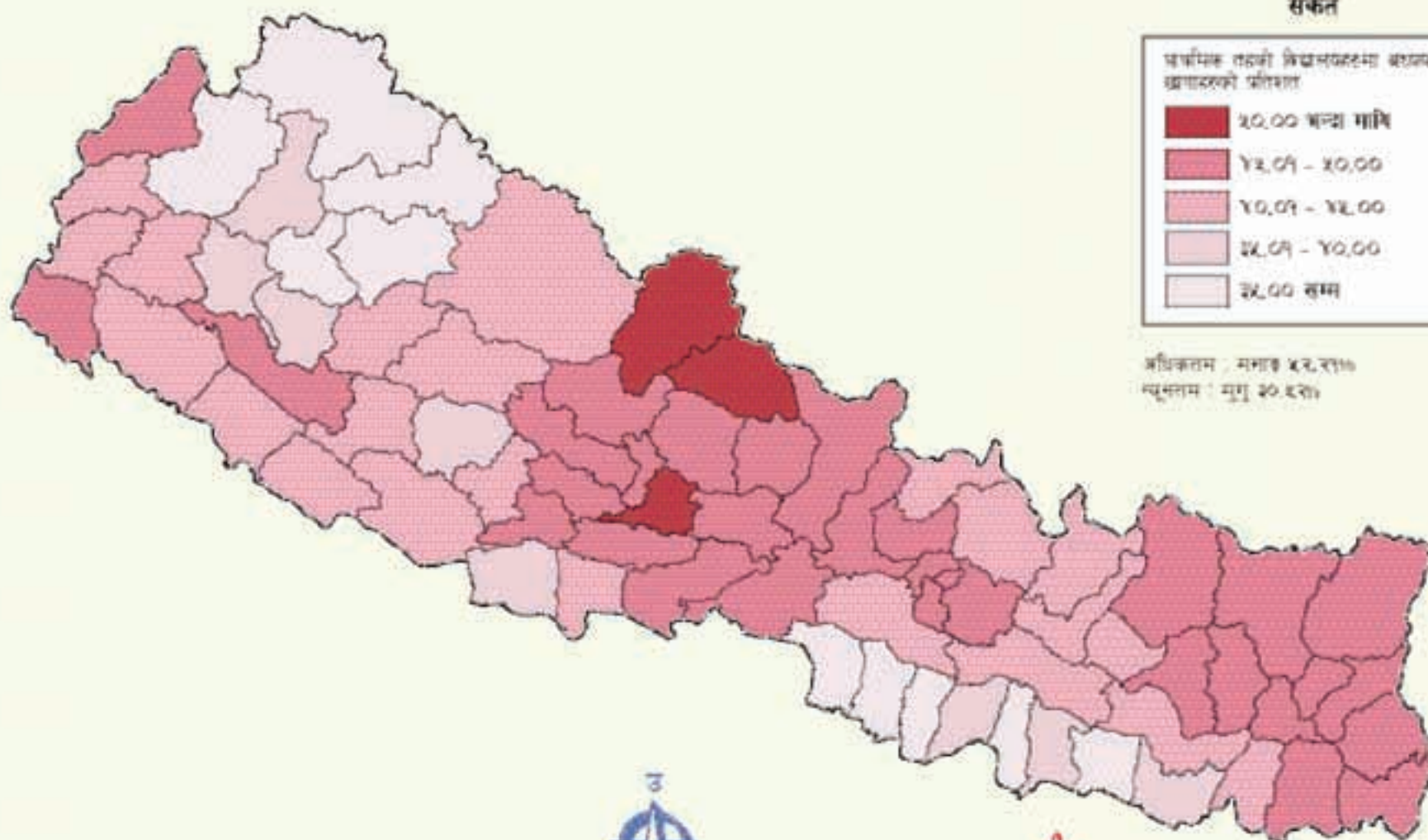
प्राथमिक तहमा विद्यालयहरूमा अध्ययनरत कुल विद्यार्थी संख्या र छात्राहरूको अनुपात प्रतिशतमा, २०७७

संकेत

प्राथमिक तहमा विद्यालयहरूमा अध्ययनरत छात्राहरूको प्रतिशत

अधिकतम : सप्तरी ३२.२१%
न्यूनतम : मुगु ३०.८२%

समान माप १ : ३,४००,०००
किलोमिटर

स्रोत : सांख्यिकी विभाग (१३७०,०००)
संशोधन विभाग, २०७७
संशोधन विभाग, २०७७

स्रोत : सांख्यिकी विभाग
संशोधन विभाग, २०७७

संशोधन विभाग
संशोधन विभाग, २०७७